

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА
у Львові.

II

64371/1934

5 223 - 3nf

Ж 17066/1934

3nf.

ЛНБ України ім. В. Стефаника

01542713N

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ІМЕНІ
ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Ч. 64371/1934 р.

DWR

жс- 17.066

Львівська національна наукова
бібліотека України
імені В. Стефаника

1934/ 3np v. 1, 4-8, 8/2np 18, 21, 21/2np
22, 22, 22, 23, 24
2np 3np

64371

Оплату поchtову оплачено гуртом.
Należytość pocztową uiszczono gурzatem.

Львівська національна наукова
бібліотека України
імені В. Стефаника

Безплатне число оказове.
Bezplatny numer okazowy

Наш Лемко

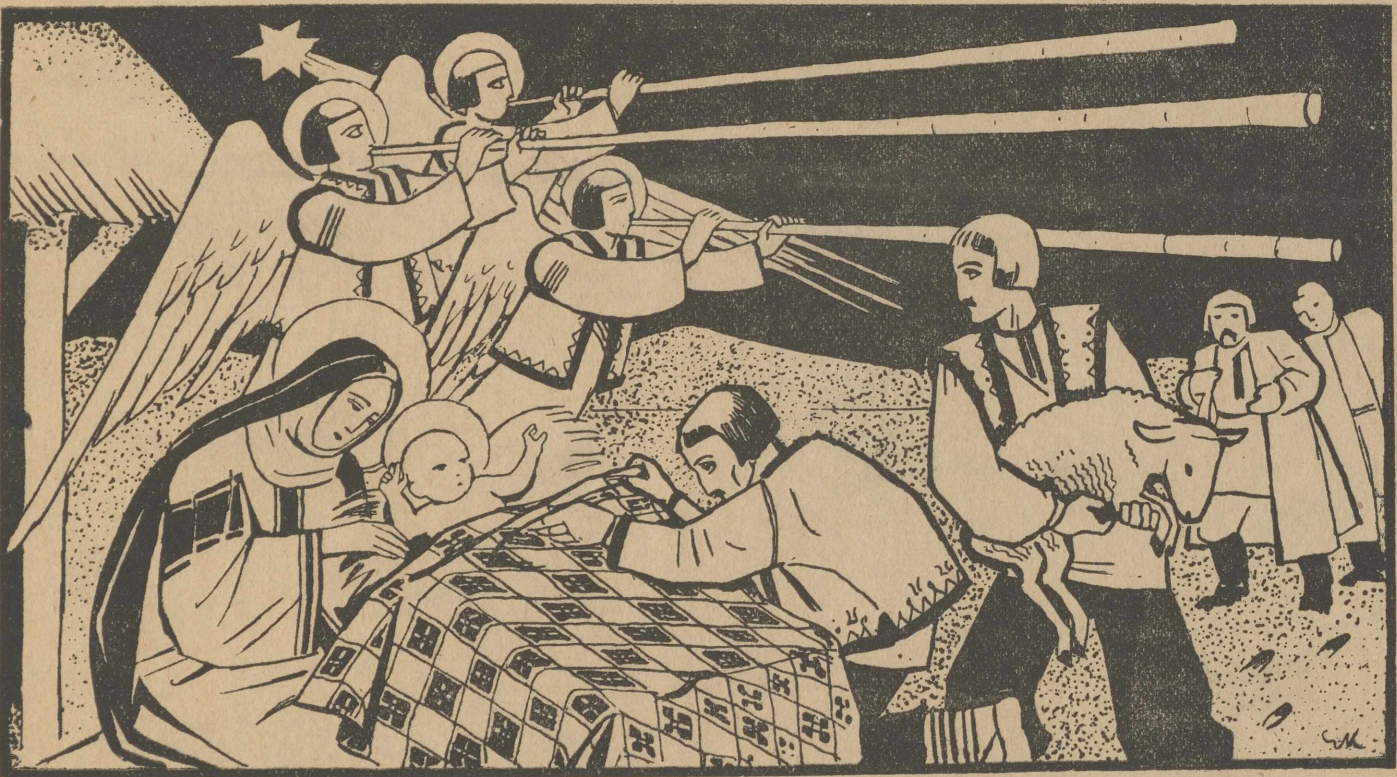
РІК I.

Ч. 1.

Львів, 1 січня 1934
Виходить двічі в місяць.
Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 57-90.
NASZ LEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.
ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Річно 3 зол., Піврічно 1'80 зол., Чвертьрічно 1'— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

Христос Раждаеться!

Лемківська коляда.

(На нуту «Дивная новина»).

Ой, над Лемківщином ясна звізда
[світит,
(2) То Син Божий ліпшу долю для
[нас всіх приносить.
А ми, братья Лемки, будме Йому,
[мили,
(2) Низкий поклон і молитву, не-
[сме Му, г офірі!

Най Дитятко Боже о нас не за-
[биват,
(2) Лем все з нами в смутку в
[щестю навик най пребиват.
Най ся згляне на нас з неба ви-
[сокого,
(2) Най поможе х тяжкій біді в
[хижи у кожного.

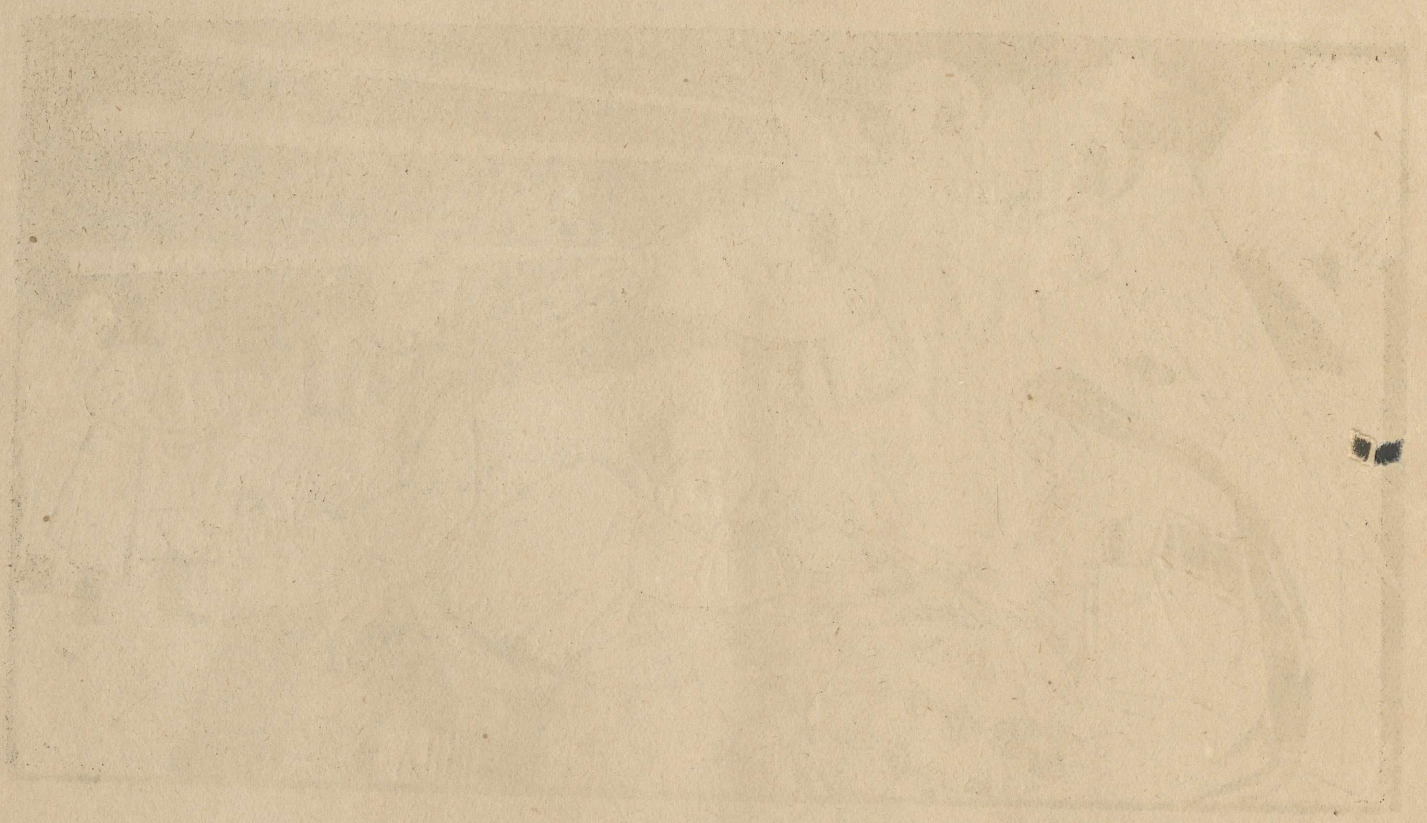
Ой, Ти, Божий Сину, забуд нашу
[вину,
(2) Дай, би Світло свята Правда,
[зійшли в Лемківщину.
Вірме вшитки твердо, майме все
[то в серці,
(2) Запанує Світло й Правда у на-
[шій земельці.

с. 641764

Faint, illegible cursive handwriting at the top of the page.

Faint, illegible text within a rectangular border, possibly a header or title.

Faint, illegible text centered below the first border.

Faint, illegible text centered below the illustration.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a footer or concluding remarks.

Львівська національна наукова
бібліотека України
імені В.Стефаника

До наших Читачів.

З нинішнім числом зачинає «Народня Справа» видавати «Нашого Лемка».

Радіймо з того дуже, бо маємо свою газету. Вона є дійсно наша власна. Промовляє до нас навіть нашим говором.

Виходити буде «Наш Лемко» два рази в місяць [кожного 1-го і 15-го], а будемо в тій газеті писати письменницькою мовою і нашим лемківським говором. Письменницькою мовою тому, щоби дати читачам **взірець** поправної мови, такої, якою говорять коло Києва, якою писали наші поети, як: Тарас Шевченко, Іван Франко і нині пишуть всі письменники, та яку ми всі повинні знати.

Читаючи статті написані письменницькою мовою, Лемки пізнають і пересвідчуються, що лемківський говір є і духом і складнею (порядком і укладом слів) рідною дитиною загальної нашої рідної письменницької мови, а не якоїсь

іншої, чужої. А не — Лемки (бо і такі будуть читати нашу газету) пізнають один зі старих і рідних наших говорів, яким є лемківський говір.

Виходить «Наш Лемко» в світ в тій надії, що зайде в кожде лемківське село, під кожду лемківську стріху, до читальні й до кооперативи, на забаву й на весілля, всюди, де лиш бється рідне слово. Врешті, що буде милою розрадою кожної лемківської родини на еміграції.

Тому отворім «Нашому Лемкові» гостинно хату, як наймилішому гостеві та приймим його щиро в родину, хай разом з нами поділяє нашу долю й недолю. Най буде нашим сердечним опікуном, щирим оборонцем і розумним дорадником.

Ставаймо в ряди передплатників «Нашого Лемка», щоби наша громада була, якнайбільша!

Редакція «Нашого Лемка».

Про што буде писати „Наш Лемко“.

«Наш Лемко» буде приносити найважніші **відомости** зо світа і про життя і розвій цілого нашого народу, а зокрема про нас, Лемків.

Буде показувати нашим людям, што гнеска без науки і школи тяжко дати сой го світі раду і што ми для свого і наших дітий добра, повинні тіж гуртуватися в наших читальнях і кооперативах.

«Наш Лемко» буде давати господарски **поради**, як поліпшити нашу газдівку в горах, штоби лекше нам било жити.

Ретельним передплатникам буде давати за дармо **ветеринарни, правничі і лікарські поради**, як наприклад: як вилічити груду коньови, як вистаратися о спадок по родині в Гамериці, або што робити, аби в грудях не пекло і инши.

Буде друкувати цікави **оповідання** з лемківского життя, **описи** красивих лемківских звичаїв, **новинки, пригоди і жарти**.

Буде писати про життя лемківської **еміграції** в Гамериці і инших краях.

Буде радити, як визискати **богачтва**, што сут на нашій землі.

Буде тіж друкувати **дописи** з лемківских сіл, але лем таки, што г них ся никого поневинні не чер-

нит и таки, штоби другим била з них наука.

«Наш Лемко» для точних передплатників тіжик придумат дуже цікавих і пожиточних **несподіванок**.

Презто висилайте зараз передплату на «Нашого Лемка»!

«Наш Лемко», то **найтуньша** газета, так, што и найбіднішого на ню стати. Коштує річно лем **3 зол.**, піврічно **1.80 зол.** а квартално (:на три місяці:) **1 зол.**

До «Нашого Лемка» такий адрес:

«Наш Лемко», **Львів, вул. Руська 18.**

Кобито в нас таке було,

Японія загрожує цілому світові своїм промислом. Японські товари добрі, а при тому дешеві. Можна там дістати 1 кг. найлучших годинників за 30 зл., позолочувані вічні пера за 30 гр. (ці пера в нас коштують до 5 зл.), ровер за 12 зол. добре вбрання за 5 зол.

Коли то в нас так буде?

В Японії мабуть, тому таке все дешеве, бо японці мають дешевих китайських робітників з Манджурії.

Поки дурень надумається, то ярмарок скінчиться.

На бандрівку.

Ой чуєте людоньки добри,
Несу вам х торбі вельки, скарби,
Приношу вам веселу новину,
«Нашого Лемка» г родину.

Што такого, бале, реку, ся гин

[стало,

Од Востока далекого сонце ся нам

[хказало,

Ци што? — звідатся нееден.

Што того збагнути нияк не годен.

«Та, то я, Гриц Мариндя,

Встав гнеска рано додня,

І иду до вас на гостину,

Возвеселити в хижи родину.

Думав я о тім не од тепер,

Але приходжу на Святий Вечер.

На дівчата споглянути оком,

До стола присістися боком,

Їсти з вами оплячки, бобальки

[й губи.

Побесідували з вами, мої любі.

Потім піти з хлопцями на оріхи,

Што сут певно повни міхи.

З колядниками заспівати «Бог

[предвічний...

Най о нас не забиват, Він Всевіт-

[ний,

На Різдво святе грошамися гмити,

Абисте мали чим «Нашого Лемка»

[закупити.

Дати вам моц вістий зо світу,

І порадити, як газдувати од світу,

Няйби ся вшитко родило аджи на

[камени,

А пінязі, штоби били все х кишени.

З тим приходит од се-

годня Ваш

Гриц Мариндя.

Вожд італійців Мусоліні казав
вибити гроші, на яких є напись:
«Краще бути годину львом, як сто-
літ вівцею-ягнятом». (Т)

*

Хто очікує, аж хтось призна-
чить йому якусь працю на світі—
умре, поки щось зробить.

*

О. Костаревич.

Галицьким Сибіром Тебе звали, Рідна Лемківщино. Забутою країною була Ти досі.

Водами цілющих жерел Твоїх лікуються чужі, Твої власні діти вмирають в нужді.

Зникають ліси з Твоїх чудових верхів, будуються мости із них на битих шляхах далеких, а для Тебе дорогами остають все далі потоки і дебри.

Половину синів своїх Ти вислала за моря шукати долі, бо тісно життя стало.

Опершись о Татри високі стоїш на далекому заході наче на стороні Великого Народу. Тілом своїм стримуєш століття цілі захланний напір чужих племен.

Знеможена боротьбою, опущена і забута своїми.

Аж коли на вигнання суворе пішли Твої провідники-добровольці, тоді наймолодші з синів Твоїх вибрались до тих братів, що на сході.

І розповіли братам молоді сини про боротьбу Рідної Лемківщини і змалювали долю тяжку країни і розказали, чого бракує на тих селах, у низьких хатах.

А бракувало слова.

Слова, що діла родить великі. Слова твердого, міцного, щоб на весь світ сказало «хто ми». Слова, що з Матір'ю єднає на вік усіх її дітей.

І шлють оце брати братам на поміч у великому змаганні могутне, серцем печатане слово.

Привітай його, Лемківщино Рідна, привітай «Нашого Лемка» найкращого Твогого друга. Віднині Ти, Лемківщино, не забутий кусочок землі, бо з «Нашим Лемком» сини Твої стають у ряді борців за велике будуче цілого українського Народу.

І не служитимуть ніколи Лемки ні Татарам ні Хозарам, а рідній землі.

Америка розповідається.

Зєдинені Держави П. Ам. знесли заборону пити алькоголь.

Заможніші американці виправляли з тої причини всілякі комедії, паради, балі й забави, якби Америка виграла яку велику війну.

З заграниці привезено вже до Америки понад мільон літрів горівки. В Нью Йорку видали вже 10.000 позвонень на продажу алькоголю.

Цікаво чи задовжені фермери й голодні безробітні, яких там є 10. мільонів також гуляють та розповідаються?

Лемківська біда, або о тім што нас гризе.

Не так нам жиєся на нашій Лемківщині, як перед війною. Перше пушчали до Гамерики, тяжко хлоп працював, г майнах, але як бив оцадний, міг дашто заробити. Гамерика била для наших бідних газдів великов підпоров.

За Австрії ходили наши люде на Венгрии на заробок, тепер през границу тіж не пушчают. Пушчали кус до Франції, але и ту ся гвірвало. До Канади і Аргентини не є зашто виїхати, бо шифкарта дорога. Зрештов и там є дос без роботи.

Як видиме, барся нам погіршило презто, што не є де емігрувати.

Другим нещастьом для нас єст тото, што вшитко наше газдівске барс потуняло. Давніше паця продав за 600 зол., а тепер жеби взяв 100 зол. Фабричне стоїт г мірі, а наше 6 до 10 разів туньше.

Так само з дирвами, худобов и кінми. Вшитко барс туне, а ту податки і асекурація, як за добрих часів.

Презто, што газдівске таке туне, не є откаль взяти гроший, не лем на одіж и обутя, але і на тото, што найпрудше треба, то єст на камфіну и сіль. Не гварю о цукер, бо його наш человек ціле життя не видит, хибаль як добрий человек погостит гарбатов. Нераз ани протів хвороти не є.

Неєден купивби сой дзєндри (томасини) насіявби коничу, мавби паши дос. І корови ліпшебиса доїли. Билоби більше молока і масла. А так той кустрички і млачной трави, штоби вистарчило для коний, а корови мусят доїтиса в зимі од сухой вівсяной соломи, а г літі од вигризеной до кореня трави. Презто ціле свое життя постиме тай постиме. Іме лем пісну бандурку з кропом, або з капустом. Рідко коли з квасним молоком. Самизме худи, вибіджени, не маме великой охоти до життя. Лемся нам хоче спати. Бо, як человек наїстся лем бандур, то не можеся рвати до життя. Діти наши боси, обдерти, сині и бліди. Тіжик од маленькости кормите їх лем піснєв бандурков.

Земля наша камениста, неуроджайна. Хочеш человек, штоби зародила на вівсяний хліб, і бандурку, мусиш добрі сой кістя наломати, покиль дашто з ньой видусиш. Нераз и тото град вибе.

Гаруєме од свиту до ночи, а не запрацуєме ани на тот кавальчик

хліба, бо на предновок треба докупити, а ту не є откаль.

Тіж барс ся нам дают во знаки кепски дороги. Поїхавби газда на фурманку, на деякий заробок, а ту товди, як ся дашто трафлят, або води велики, або болото и калюжи, або сніги завалят, што не годен нигде рушитиса. Або наклавби сой фуру дров ци запокрутив бельок и повюз, коли хотів до міста. Не годен, бо наши пути повибивани, потічки поперетинали їх здовж и напівперек, а вода так повимивала, што лем шторцак при шторцаку. На такій дорозі, по таких камінях, то лем ся псуєт вози, коні підкови ломлят а человеком підгоптує, што аж қольки дістає. Чом по таких дорогах їздиме, кождий о тім знає.

Не вшитко ищи ту описане, але про більше писати не можна.

Тото нам докучат. Така то лемківска біда.

»Наш Лемко« тото вшитко розуміє и знає. Будєся старав тому зараджувати добрим словом и щиром порадам. А тото дуже значит.

НА КОЛЯДУ.

(Лемківська).

Радуйтєся всі людіє,
Бо в нас кризує володіє,
Володіє кризує-недза;
Вєяди біда, вєяди вь бриндзя.
Від рана, від рана — до вєчи.

Прийшов до нас володіти;
Хоче нас всіх замучити!
Што би скорше іти гвиги —
На віки, на віки-вічни.

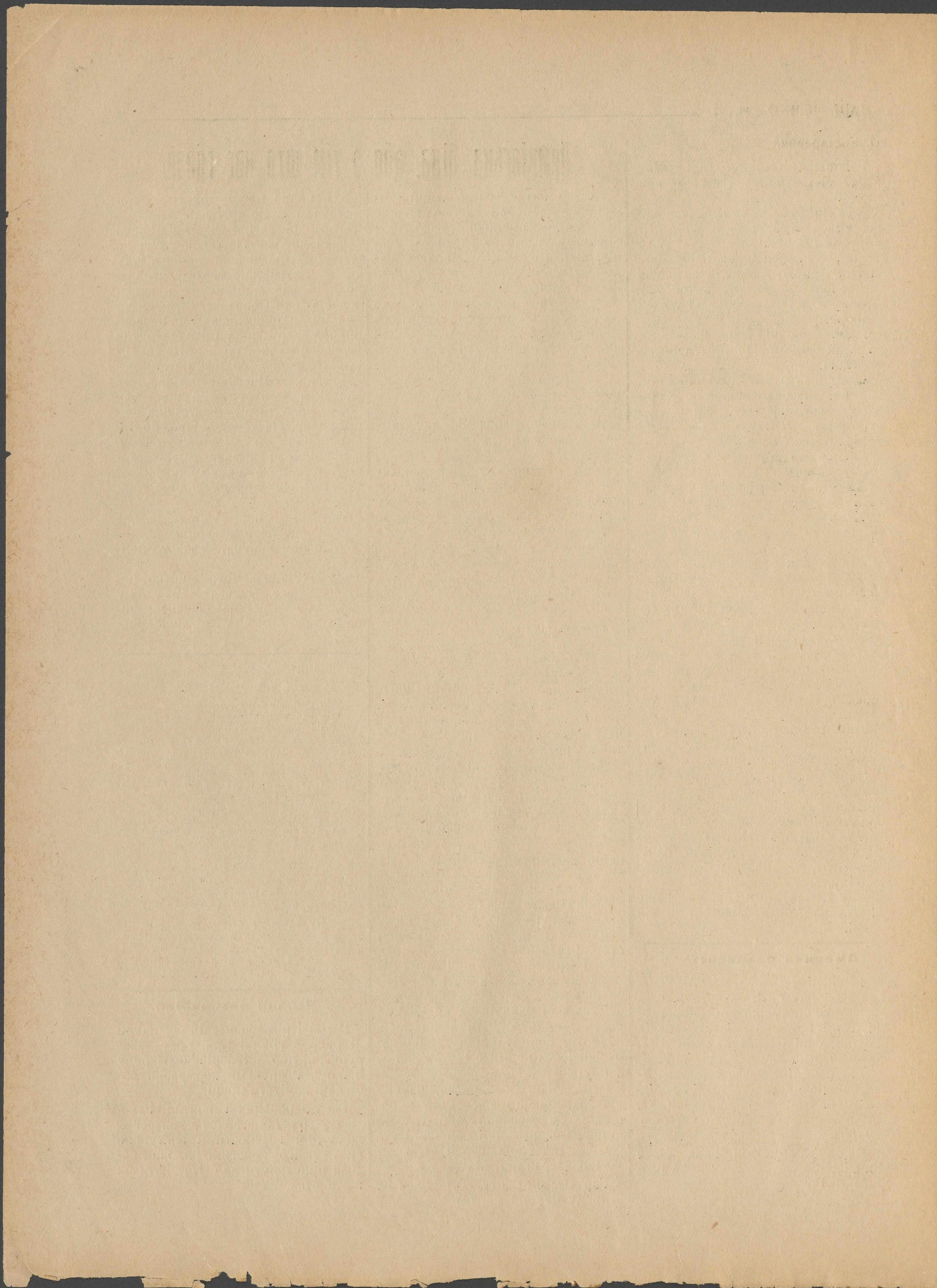
Дай дарунок доходовий-комунальний
Кризуєвий, кримінальний,
Маєтковий, дороговий
Бєре штраф оборотовий!
Де єя рушиш — все тя ише —
Як потвора — руди мими;
Од иши, од вєчера та до вєка.

Дай му Бєже заразу го двори!
Ляже — не будє смотрив чоловіка,
І злий воздух г коморі —
Най єи иде — одкєль пришов
Лем най би єдіду не лишав!

В Еспанії неспокоїно.

В трилітній еспанській рєспублиці були в грудні мин. року заворушення проті теперішного уряду й ладу. Розрухами кермували робітничі комітєти праці.

Багато ранених і вбитих. Рєволюціонєри домагалися знесення приватної власности й виступали проті всякої поваги. Урядови вдалося привєрнути лад. Не знати чи на довго.

Де може прийти до війни?

Найбільше воєнне напруження є на Далекім Сході й між Німеччиною і Францією.

На далекім Сході на потугу вибивається Японія. Культурою, організацією, свідомістю, воєнною технікою дорівнюють японці європейським народам. Дотеперішні осяги завдячують здоровим реформам (змінам старого на нове) розумного мікада (царя). Мутсугіто з 1889 р. Він завів в Японії європейські порядки й новочасні винаходи. Створив також сильне, карне військо. Завдяки тій європеїзації, здобула Японія на Китаю й на Росії землі кількадесяток рази більші від самої Японії. В 1905 р. виграла війну з таким великаном, як Росією, в 1932 р. здобула на найбільшому народові на світі, на Китайцях Манджурію. — Та тим хоробрі Японці не вдоволяться. Вони бачать, що в Китаю безпорядки, а в Совітах невдоволення поневолених народів. Тому по завойованню Манджурії, напевно схочуть поширити свою владу й на большевицький Сибір, що не трудно їм моглоб прийти.

Проти сильної Японії найшли большевики союзника в Зєдинених Державах П. А., які також бояться, щоби Японія не сягнула по їхні острови на Тихому Океані, Філіпіни.

Від малої Японії чуються загрожені большевики й Північна Америка. На тій підставі Зєд. Держави визнали недавно большевиків за правну державу. Так пролетарі подали руку буржуям проти хитрої Японії.

Але то ще не є запорукою мира на далекому Сході, бо між Півн. Америкою, а Японією може ще дійти до порозуміння за ціну здобутків на слабому Китаєви, ба навіть на большевиках.

Тимчасом Японія навязує дружбу з ворожо наставленою до большевиків, гітлерівською Німеччиною.

Большевиків і Японію старається годити Італія. Вона хоче в одних і других позискати приязнь, щоби здобути ринок збуту для своїх товарів, як полудневі овочі й бавовна.

—о—

Горе Ізраїлю.

Як перед війною жидам велося знаменито, так по світовій війні пруйшла на них чорна година. Німець вже не дається їм визискувати й викидає їх зі своєї землі. Мадяри й Румуни також зачинають протижидівський рух. В Палестині араби бють жидів, через що Англія зменшила там жидівську еміграцію.

Хтось може проливавби котячі

сльози над долею жидів. Нічо їм не станеться. Ось Японія хоче забрати багато жидів до Манджурії, а большевики то прямо дають їм найкращі землі на Україні. Давніше ходили чутки, що навіть Польща мала нароком для них висушити поліські болота. Мойсей може спокійно лежати в гробі, його овечкам нічого злого не станеться.

—о—

Як Митро моцювався з морозом?

На дворі искрило, така зяб.

Лем ніс вионачити, а цїпніють дораз баюси. Што лем з того, кой Митро Савків задумав до міста.

Сила ся насуютила Фенна — гварит — не ходь — бо тя суетнику з дорозі заморит! Хто пак букарти буде приодівати? Ци ти світонько не плягує? — воятила на цілу гамбу.

Кой фалечняк не дав си розбесідувати. Зашмарив сой лем обрічницю на рамя, гнунив кусцьок вівсяника-меренді за пазуху, поїдоначував керпчиска фалатьма суканців, засмявся — вей реку, кет лем ня не зіст сес мороз — глупа! тай пішов. Хоц дриляв лем ногами так шварніцько, што гудаци

не втялиби так на гуслях, заєдно шпигало го зяботом кріз нагавчата — поїд гуньча. Гарді, кой лем не забивем завязати сой гамбу фацелічатом — меркував си Митро — гжуплю дашто старі, бо не має рянди го Сьвята до Церкви, по бомбосови дітискам, коньче даку свічку, ганьба лем на сїні колядувати без свічки, а кой лем зохабитья дака грайцарина, бодай порційча олію до бобальок на ласкавіша. Часом воркат, того ніт, нього не є — цитьле, небого цить — мене кризус — буде зас пак гарді. Кой ся суягить!

Вей та што з меркунку, кет не шпасує лем мороз. Брез то верг зо ся Митро сакву, нагорнув до неї з купок каміня; тяжко му кусцьок било. Але кой перешов даку

Спїр Німеччини з Францією доволі старий

До великих воєн між обома державами приходило досить часто від давних часів. Найбільші були за Наполеона й в 1870 р. над Седаном — коли Німеччина побила Францію на голову й завойовала Альзацию й Льотарангію. Ну й в наших часах підчас світової війни, коли Франція по стороні Антанти воювала з Німеччиною.

Побіджені над Седаном, Французи набрали великого гніву на Німців і прирекли в душі відплату й відібрання Альзациї й Льотарангії. Свою постанову виконали в 1918 р.

Побиті й принижені підчас світової війни Німці знова собі постановили відпектись Французам. Гнів між обома народами великий. Жадоба німецької відплати ще більша. Знають то Французи й завзято будують воєнні кріпости здовж границі з Німцями.

Побіджені Німці з кожним днем приходять до більшої сили.

Скорше чи пізніше прийде до збройної розправи між обома народами.

В Америці знова ворожать в 1934 р. війну за Поморя. В тїм випадку також йшлиби за німецько-французські порухунки.

Німецьке прислів'я каже: »З шапкою в руці перейдеш цілий світ«.

* * *

« До праці, яку любемо, стаємо раніше і виконуємо її з приємністю.

стаяна, чівка му ся геть загрїла, згорнув лем богородицю на лівой вухо и фацеліча з гамби на шию.

Оповідав пак Митро в хижі, як перемудрував нон мороз — бортака! Напінкався мастива з губами, бабольок з олійом; дрилявся лем по соломі з дітисками, аж на Рїздво задзвонили.

Зяла тоди Фенця нову хомевку на голову, вичіпчилася, виширила фарбітки, и кой лем шля до Церкви, шепла з сіньох на ухо Митрусьови — »вибач мі — вера Боже, бо ям тя лем напастувала часом, хоц и неповиндік«.

Засмявся Митрище; лишився діздріти худібку, ний би лем знала, што гнес сядикаль Рїздво...

Ю. Т.

—о—

Пильуйте діти!

Бачимо часто малі і шкільні діти, які западують на шкірну недугу, лишай. Хворіє часом на лишай ціле село, малі і великі, повідає — «вишмарилося штоска на гамбі не дає дихати спокійні, лем свербить, бабрається заедно».

Головною причиною тої пошести, є нечистота, уживане одного само-го витирала-ручника, поганій-гидкий звичай, як спить ціла родина на однім ліжку, і найгірше, — хтоби не прийшов до хати, бере дітину, гладить-цілує!

Треба тому раз навсе зрозуміти, що бруд в хижі, нечисті страви — зокрема молоко, спільне спання, кислий-гнилий воздух забиває половину малих і шкільних дітей. Противно хата повна сонця, чисті посудини, в міру рух, проста але ріжноманітна страва дає цвіт, красу нашій дітворі. Позбутися лишайв легко! Помагає декому чиста вазеліна, пудер (пуделочко в аптеці платиться 20—50 гр.). Добра є для дітей цинкова масть, для старших борова. При довгих одначе запаленях шкіри, — лишаях хоронити треба діти від зимна — а рівночасно від надмірної горячі; хорі місця смарувати йодиною розрідженою винним спиртом — (на дві часті вина одну йодину) для дорослих пів на пів, присипуючи діточим пудром (ніколи, як роблять — порохом з дерева стін!)

Незвичайно добре висушує лишай наріст — пасожит дикої рожі (кічий пазур — «ецепец») — подібний до червоної китички-губки — скрізь росте. Перепалений легко в рурі, або по хлібі в печі на чистий підставці — порошок такий перемішаний з вазеліною, або дуже чистим, перетопленим (не солоним) маслом, прятає лишай за кілька день, відсвіжене дитя веселіє скоро, а старший не буде «оначитися» зайти до читальні-кооперативи.

Газета якої ще не було.

Появилось перше число «Української Ілюстрації». Є то великий прекрасно ілюстрований журнал. Досі між нашими виданнями не було чогось подібного. «Українську Ілюстрацію» можна поставити побіч кожного заграничного журналу. Перше число можна дістати за надісланням 1 зол. на адресу: «Українська Ілюстрація» Львів, Руська 18.

КОНЦІПІЄНТ шукає практики в адвоката. Зголошення до Адміністрації під «Правник».

Загальні Зізди

Місяць грудень, то час загальних зіздів, майже усіх наших установ. І так відбулися такі зізди: «Рідної Школи», «Просвіти», ювілей «Союзу Українських Купців» та Загальні Збори кооперативи «Рій».

На всі зізди приїхали до Львова делегати з краю.

«Рідна Школа» як відомо, то таке товариство, що закладає, утримує й опікується українськими приватними школами. Удержує 53 школи, 3 бурси, 2 фахові курси, 36 збірних лекцій, а в минулому році в літі в часі робіт утримувала 255 діточих садків — з того 8 садків на Лемківщині.

«Просвіти» вже минуло 65 літ. То найстарше й найбільш заслужене наше культурно-освітнє то-

вариство. На зізді «Просвіти» дуже гарно й розумно промовляли делегати селяни. Були також представники з Лемківщини.

«Союз Українських Купців» то купецька організація. Вже існує 10 літ. Обеднює понад 2000 наших купців, між якими є також лемки, власники приватних sklepів. Навіть головою того товариства є п. Гр. Гануляк, лемко з Сииіва пов. Сянік.

В грудні м. р. відбулися також Загальні Збори пасічної кооперативи «Рій» — у Львові. Та кооператива обеднює наших пасічників. Находить місце продажі на мід, який висилає навіть заграницю. До кооперативи «Рій» належать також пасічники з Лемківщини.

До братів на чужині.

Більше, як половина вшитких Лемків жиє х чужім краю. Незавидна доля казала попрощатися з ріднов земльов і ити г далеки сторони глядати ліпшого житя. І так повандрували наши братя далеко за море до Зединених Держав, Канади, Аргентини, Бразилії, други зас до Франції, Чехословаччини і ин. країв.

Не легко жиєся тим нашим добровільним вигнанцям. Гарують тяжко, нераз під земльов на тот кавальчик хліба. А думками переносяться до Рідного Краю, до гір, до лісів, до каменистого ґрунту, з котрого мусіли хтікати, до тих низоньких хиж, што їх мусіли лишати. І лем листи пишут до роди-

ни х Старім Краю.

Меджи емігрантами і Рідним Краєм є **духовий** звязок. Аби тот звязок бив, як найживіший, повстає **»Наш Лемко«**, котрий меджи иншим має тот звязок **зміцняти**. Лемківска еміграція, то **жива част рідної Землі**.

Братя, Лемки, х чужім краю! Ставайте передплатниками **»Нашого Лемка«**! Присилайте нам **списи адресів** наших земляків, де можна би вислати оказови нумери нашої щирої лемківской газети. Порадте знайомому братови заперенумерувати **»Нашого Лемка«**!

Пиште до нас про своє житя на чужині!

Редакція **»Нашого Лемка«**.

Що варто знати газді?

Діти хоронити від перестуди; як немає в що вдягнутися, най сидить в хижі, читає книжочки, слухає гарних оповідань.

Не затикати воронки на ніч, най свіжий воздух входить до хижі. Від свіжого повітря ніхто ще не вмер!

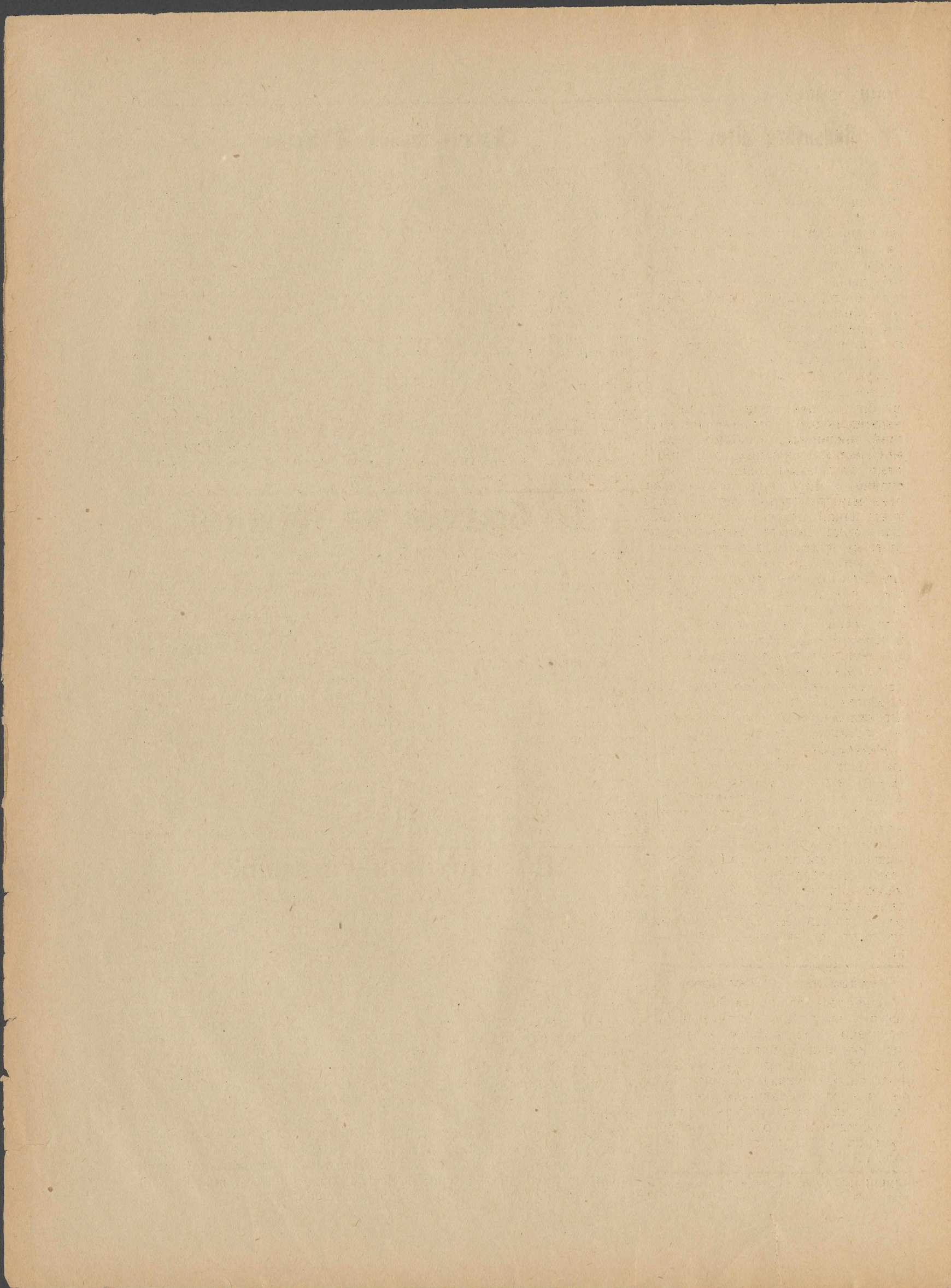
Січку різати коровам двома різакми, довгу; буде довше румігати корова, дасть більше молока. По раннім кормі пускати корови і коні, щоби вигасалися на дворі, в стайні, по жолобах зробити порядок.

Куркам насипати в кутику стайні піску з попелом, най гребуть, гриються, видзьобують з піску камінчики, потрібні до травлення; не перестануть нестися.

Давати крілікам чисту воду, де хто гадає, што крілик не пе. А чом сягає до відерка, або цебра, коли поїтья корови? Не буде зідати замерзків и снігу, який за керпцями наносите на долівку!

Не метати ніколи на сніг варену а перестояну бульбу-бандурку. Від неї гинуть масами пташки, як надзьобуються. Бульба гіркне на морозі, натягає повно води, твориться пак в волечку пташім гіркий, гнилий квас, який забиває неповинно наших найбільших приятелів-співаків. Лежать они тому на снізі з отвореними дзьобками.

Робити все в свойому часі, не лишати ніколи **недокінченої праці**; світ і люде цїнять точних і дбайливих газдів.

З лемківських народних звичаїв

Як обходять Святий Вечір на Лемківщині.

До нинішньої днини заховалося на Лемківщині багато цікавих і гарних народних звичаїв. Багато із них походить ще з давних поганських часів. Деякі вже загибають. «Наш Лемко» буде друкувати описи тих мало кому відомих звичаїв, щоби бодай в той спосіб ухоронити їх перед цілковитою загибллю. Зачнемо від свято-вечірних звичаїв.

У Святий Вечір на Лемківщині переважно стримуються від їди до вечері. Для дітей печуть бараболі. Від варенини мовляв викидаються на шкірі чираки й струпи.

Курам сиплють зерно до мотуза, щоби все трималися купи, а також щоби ціле господарство трималося разом.

В день звичайно хлопці йдуть до саду, де при овочевих деревах, що не хочуть родити, відбувають таку церемонію: Один замахується сокирою, на дерево, а другий відганяє його повереслом. Від того має дерево родити.

До Святого Вечера стараються також повертати дрібні довги.

Жінки не прядуть ані не шпують, тільки порядкують в хаті.

Від полудня йде горячкова підготовка до ладження вечері. Усі в селі стараються найперше запалити в печі, бо з котрого коми на дим найперше виходить, той господар найперше в літі обробиться в полі. На плоті запинаять кужіль з верегеном для яструба, щоби цілий рік пряв, та не мав коли забирати господарям кури.

Тимчасом в хаті варять такі страви з тіста: «бобальки», «оплячки», «бульки», заможніші також капустані пироги. За омасту служить льняний олій домашнього виробу. Варять ще гриби, горох, кислицю, сушені грушки «на юху», капусту ну й очевидно бараболлю на загальну суму дванацяти страв, на памятку, що стільки було святих апостолів.

Коли смеркається, йдуть домашні на потік митися, щоби всі хобоби поплили з водою. Того дня вчасним вечером можна стрінуги одних, що вже миються, другі йдуть доперва на погик, а інші вже вертають. В хаті остає звичайно найстарша газдиня. Кождий, що вертає з миття три рази здоровить її словами: «Понайбі на щастя на здоровля» — (скорочене від — помагай Біг у щастю та

здоровлю). Газдиня відповідає тричі: «Дай Боже».

По молитві голова дому й домашні беруть хліб з чісником, на роком печений на ту ціль та сіль і йдуть зі свічкою до стайні нагодувати худобу. Худобині дають скоштувати хліба зі сіллю й кладуть за драбину багата паші. Таку святу вечеру щороку справляють тварині.

По нагодуванні худоби вносять до хати вівсяну соломку на стіл і лавки. На стіль під соломку сиплють овес, а під стіль кладуть ланцюх, леміш і топір на памятку, що св. Йосиф був теслею. Стіль застеляють білим обрусом, кладуть на нього «книші» та свічку застромлену в горня зі збіжжам, яка представляє вифлеємську зізду. В куті на лаві за столом ставляють скопеч з водою. До нього вкидає голова дому з кожної страви по три ложки для худоби. Сідають до вечері. Найперше звичайно їдять «губи» (гриби). За ними йдуть по черзі «бобальки», кислиця з горохом і бараболею і т. д. Капусту майже ніколи не їдять. Кождий скошуге, замішає ложкою й говорить, що не смачна.

Така погорда має причинитися до обильного врожаю в наступному році. Підчас вечері, дають котові їсти «бобальки». Кожда бобалька означає якусь дівчину в селі. Скільки «бобальок» кіт зїсть, стільки дівчат того року вийде заміж.

По вечері пастухи звязують солом'яним повереслом ложки й кладуть під обрус, щоби в літі корови не тратилися на пасовиську. Гасять також свічку. Коли дим іде в сторону дверей, віщує то хоробу в хаті, або якесь інше нещастя.

Загально також вірять, що хто по вечері обійде три рази хату, той побачить смерть.

По вечері звичайно співають коляди, газди читають св. Письмо та святочне видання газет. Чути по хатах як гримають при товченню горіхів.

Парубки йдуть з вертепом по хатах колядувати. Колядникам дають гроші, або сушені горіхи. Горіхами діляться між собою, а гроші переважно призначають на добродійні цілі пр. на церкву. Денеді й грішми діляться, хоч так не повинно бути. Коляду найкраще призначувати на читальняну бібліотеку.

Чому пухнуть ноги у коней?

Дивується господар, як загляне до стайні й побачить, що понапухали ноги у коня через ніч. За дня — мовляв — ноги були тонкі, як палички, а в ночі набрякнули.

Причиною того є, як кінь напрацюється пр. в лісі — або біжав цілий день в дорозі а до того є вже старий; або знова, як уживано молодого дуже коника — як повідають — «ще без зубка» — до тяжкої праці. Така пухлина не є ще дуже грізна, кінь виспочивається в теплій стайні, ноги самі витончують. Гірше є, як занедбано у коня грудку. На такого коня треба дуже уважати. Не водити його до води, ані не їздити ним, як є болото, або відляж — тає сніг. Грудка є вилічима. Перш за все вмити ноги милом-теплою водою, витерти сухим-чистим полотном, заболілі місця смарувати пендзликком, (або звязати разом кілька чистих, гусячих пер) замоченим в спирті, відтак купленою в аптеці — **пюктаніною***) смарувати там, де є грудка. Не стригти ніколи ніг, бо серсть є на то, щоби хоронити ноги від бруду.

Ноги будуть за короткий час гладкі, здорові, можна буде їхати, куди вигідно.

*) Пюктаніна коштує 9 сот. за 1 грам — вистане 10 грм. (вмішати з одною десятою спирту і натирати).

Чому наші корови планні?

По наших, гірських селах, де лихий родиться овес, а сіна «лем куцьок» — годують господарі корови «шиліячиною».

Зжинають в часі весни молоднича корчів, дерев, скубають по зрубках суху смичку, деруть борівник, малипник. Ріжуть пак на січкарях і годують корови, «ворожать від голодової смерті». В літі випасе крашу траву кінь, а корови їдять в лісі ріжні зела; цілими часом днями не вертають до стайні. Голодна корова не перебирає — зриває ялину, спасає папороть, сторчки, ріжні гриби-губи.

В осени знова зжинають до дою зелену бандурянку, яка також є дуже шкідлива.

А як прийде зима, зазначають худібку до стайні, не обміркують чи стане паші на січку и мервястої, бідують тоді корова, не доїться, хворіє, дуже часто мочить кровю. В деяких сторонах мочать кровю корови цілими місяцями, а то й роками.

»Газда не знає чом, и така су-ета«. Рада є одначе на все, тільки подумати! Лісова трава має в собі різні соки, смеречина - ялина видає зі себе олійок і запах «етер» папороть, сторчки дражнять проводи покормові; кровні начинька-»жилки« побільшуються, нирки боліють, печінка виділює за богато жовчи, корова стає налякана, сумна, шерсть їжитья, колтуніє; корова не має охоти до їди, ричить, трясеться, а як виділює моч, видко кров в мочі.

Тому треба раз на все перестати давати коровам — рогаті худобі нездорову, лісову пашу. Дати лісове сіно коням, бо кінь, як кажуть — зість і терня — а корові дати чисту пашу. Подавати в пору, чистити жолоби, поїти встоялою водою, а не як досі, просто з пролуби — на ріці — потоці. Чесати корову що дня, не бити «не галякати» — бо затримує у собі корова зі страху — молоко. Як є сонце, не курить на дворі, пускати корову, телятка на свіже повітря.

На час сильних морозів огатити стайню зі двору, обложити в середині гнойом коло вуглів, де найбільше морозить. На двері заложити солом'яні, або з р'янд лахів закривала.

Хто має багато худібки, а бачить, що не старчить паші до півзими, повинен продати гірші штуки, а лишити самі гідні - расові - молочні.

Не буде пак в часі передновку, як найнища буває звичайно ціна — вистоювати цілими днями, поневірятися і напрошувати на свою працю — по різних торговицях.

Збувають безроги через кооперативи.

Селяни зборівського повіту продають свої безроги не кождий окремю, а через свої кооперативи. В той спосіб не даються визискувати згінникам, що їх дотепер ошукували на вазі до 50 кг. живої ваги. Навіть ціна безріг дещо піднеслася.

Влада й згінники роблять великі перешкоди, але завзятих зборівчан то не відстрашує.

От, така організація збуту не лишень безрог, але й худоби та дров, конечно потрібна на нашій Лемківщині. Тоді напевно не везлиби ми до міста фіру дров за 1.50 зол.

— **Болюча втрата.** Газета «Вісті» приносить сумну вістку про смерть **Юрія Міхневича** уч. VII. кл. гімн. з Вороблика Королівського. Власти не хотіли видати родині тіла помершого, але родина викрала його з гробниці в Коросні й поховала в ріднім селі. На похороні було поперх 1000 учасників, переважно сама молодь з околиці. серед якої працював. Так в молодім віці пішов до гробу оден з кращих ковалів ліпшої долі Лемківщини. Най земля йому буде пером.

— **Нова читальня.** В селі Кінське пов. Березів відкрили читальню «Просвіти» ім. Маркіяна Шашкевича, якої головою є о. Й. Криса. До читальні вписалося 65 осіб, в тому 25 жінок. — Новій читальні бажаво, як найкращого розвитку! — **Українець найбільшим силачем світа.** Можемо бути горді, бо наш земляк **Гаркавенко** на змаганнях світових силачів в Берліні поборов усіх змагунів, висланих туди через всі культурні народи.

— **Над німиною не вільно знущатися.** У Львові заскаржено до суду 30 осіб за те, що знущался над невинними звірятами. А якто нераз наші пастухи б'ють худобу камінням, або господарі побивають, коней? А то не вільно!

— **Українець виграв 250 тисяч.** Український емігрант в Бразилії О. Прокопович виграв на л'ютерії 250,000 мільреївсв (бразилійські гроші). На польські золоті то дає 125,000 зол. Гарні гроші!

От коби з того трошки дав на науку ремесла бідних лемківських хлопців!

— **Недоля безробітних.** Оноді у Львові один безробітний два рази тріввся. Випив раз фляшку йодини, забрали його до шпиталю й відратували. Опісля знова напився йодини і помер.

Через безробіття багато людей відібрало собі життя.

— **Ох, та зима!** Францію навістили такі сильні морози, яких там не памятають найстарші люди. Наполеона повставали з гробу вояки Наполеона, що погibli від зима в 1812 р. в поході на Росію, то оповілиби нинішнім кволим французам не о такій ще зимі!

— **Гостра зима.** Через сильні морози у Львові в грудні мин. р. багато людей повідморожувало собі вуха, ноги й руки.

ДОПИСИ.

Святкова велика, пов. Ясло — має красну, свідому молодіж, хлопці и дівчата гуртуються в Аматорськiм Гуртку при кооперативі. Г літі 1933 р. відіграно штуку п. н. «Арендар у клопоті», г боіску господаря Байси. Дохід пішов на будову Народного Дому.

В селах на Лемківщині мало де сут Народни Доми. Не є салі на музику, ани на представліня, ани на читальню. А дерева в горах дас. То само и в Святкові. Для того святков'яне вибудували дiм на молочарню з більшов сальов.

Кооператива в Святкові розвиватя робрі. Нарід горнеся до книжки і рідной газети. В селі, єст громадска овочева шкiлка, што має до 500 щепів. Таку шкiлку повинна сої закладати кожда громада.

З початком того шкiльного року барс заболіло святков'янам серце, бо стратили любого учителя.

Чест вам святков'яне, тримайтеся так дальше!

Завої коло Риманова. Ми побудували сами за свої пінязі школу і наші братя прислали нам кус тал'ярів з Гамерики, то далисме хкрити школу бляхом. Тепер ходиме и просиме, найби нам дали дакого начителя, а они си ани в голові не мают, што наші діти без науки виростают. Од нас дуже народа є в Гамериці і во Франції, то пишут, што зле барс без писма жити го світі. Дайте нам даку раду, пришлійте нам дакого пана, няйби нас и нашу дітвору провадив. Бесідуоут наші гев, што добрий би здався з «Рідной Школи». А ми би помогли му бiдувати разом з нами. Ойже не забудте, а тямте о нас.

Пак зас до вас напишеме

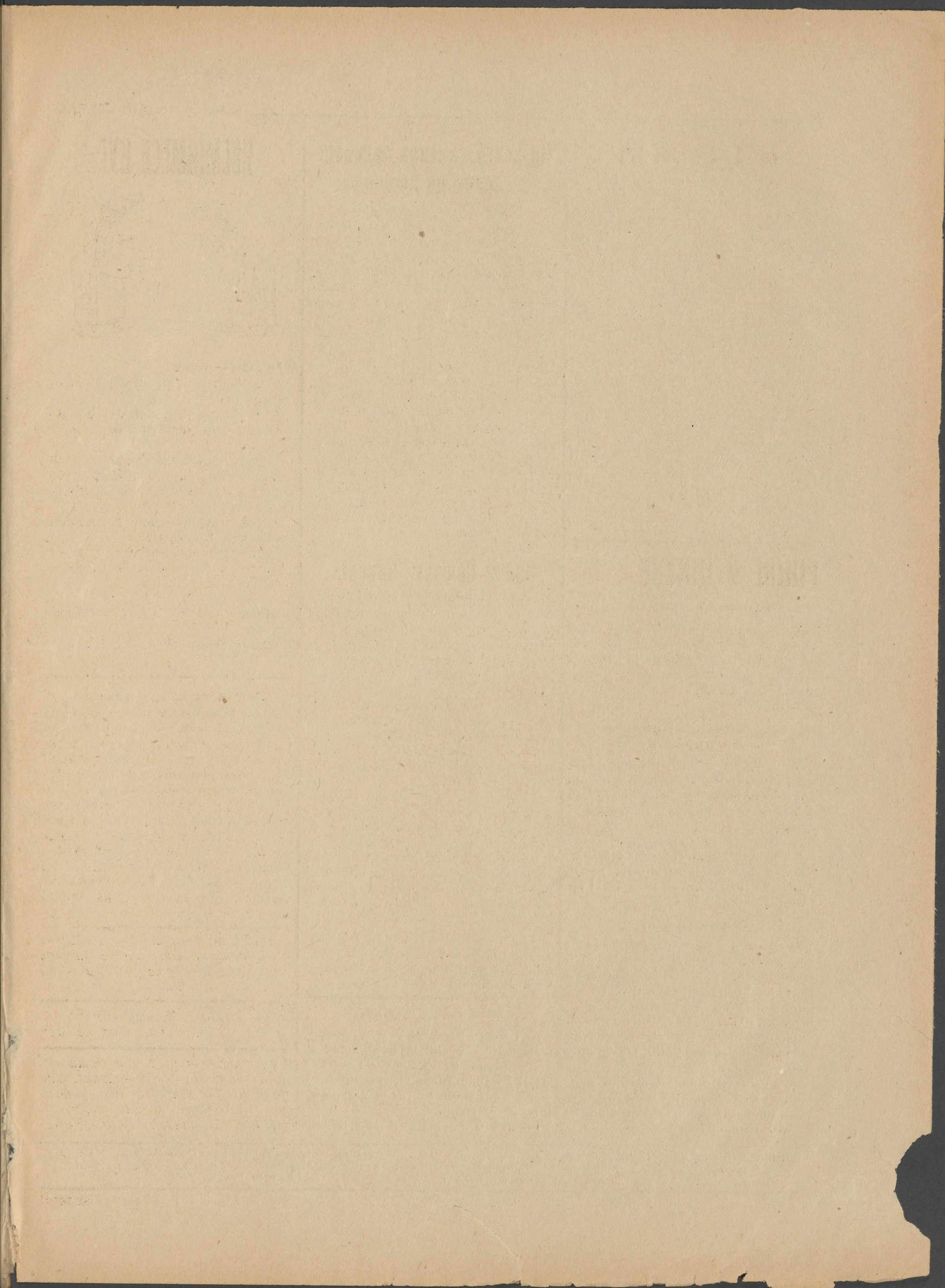
Завійчани.

Нова культурна станиця. Село Суровиця, сянiцького повіту, було на Лемківщині одним з дуже зацофаних. Газету й книжку мало хто читав. Та на щастя змінилося на краще, бо ось дня 1. грудня 1933 р. за старанням о. Т. Кміцикевича й дяка Івана Палиці заснували в селі чит. «Просвіти». Рішили також збудувати «Народний Дiм» та звернутися о допомогу до земляків в Америці.

До Виділу чит. ввійшли: о. Т. Кміцикевич, як голова, І. Палиця — секретар, Токарський, бібліотекар. Новій читальні бажаво, як найкращих успіхів у праці над піднесенням культурного рівня села.

С. В.

NO. 1101

БІРЖА

Платили у Львові, дня 5. 1. 1934.

ГРОШІ.

1 долар ам.	5:65
1 „ канад.	5:61 — 5:65
1 мільрейс браз.	0:50
100 чеських корон	25:50 — 26:—
100 фр. франків	35:—
1 нім. марка	2:11

ЗБИЖА (за 100 кг.)

Овес	9:50
Ячмін.	9:50
Жито	14:—
Пшениця	17:—
Горох пільний	16:—
Лен	—
Вика чорна	10:50
Дубін сивий	7:50
Конюшина	—
Макух льняний	19:—
Грис житний	7:67
Грис пшеничний	8:10
Цибуля	14:00 — 16:00
Чосник	30:00 — 32:50
Гриби за 1 кг.	12:00 — 18:00

ДЕРЕВО.

1 сяга букова	84:—
1 сяга ялова	38:—

РІЖНЕ Й ЦІКАВЕ

40 км. на секунду.

Німецький інженер Герліх винайшов кулю, яка летить 40 км. на секунду. Зі Сянока до Львова залетить протягом 5 секунд, а довкола земської кулі за пів години й 3 мінати.

Пси вміють говорити й рахувати.

В однім місті в Німеччині є 4 пси, що вміють відповідати на деякі питання й числити. Ті мудрі пси дають відповідь гавканням і дряпанням ногою. Один професор університету збадав, що мають великі умови здібності. Забобонні селяне з тої околиці віряють, що в псах сидять «нечисті духи», які через них говорять з людьми.

Водна гадюка.

В однім англійським озері завважили довгу на 20 м. потвору о гребенястім хребті. Великаном зацікавилися вчені. Озеро стереже поліція, щоби людність, яка товпиться довкола нього не вбила смока. Тварюка та буде для науки цікавим оказом. Цілий світ пише про те.

А може то лише пущений дурман, щоби стягнути до Англії, багато цікавих, щоби тутки лишили багато грошей?

Як довго тривала подорож з Європи до Америки.

Час морської дороги від берегів старого краю — до краю Колумба, який перший в 1492 році відкрив Америку, тривала в 1801 р. цілих 30 днів. Вже в 1830 р. тривала 18 днів, в 1848 р. тривала 14 днів, у 1856 р. тривала 9 днів, в 1887 р. тривала 6 днів. Тепер переїзджають ту віддаль нові кораблі пересічно в 4 і пів днях. Так що, як порівнати час зперед сто літ, то теперішня дорога триває п'ять разів коротше. Скорше, однак як за півпята дня не перереплив жадень корабель. Натомість перелетіли смілі люде на баллоні «Цепеліні» понад море за 72 години, то є три дні. Англійці, Французи та другі стараються літаками перелетіти ще скорше ту дорогу. Ліндберг перелетів з Америки до Франції за 32 години.

Зле зі Союзом Народів

Союз Народів вневдовзі розлетиться. Не має в ньому вже Німеччини й Японії, а й Італія грозить виступленням. Дотепер було принайменше над чим радити, бо Гітлер ставив щораз то нові домагання.

Союз Народів не може нічого зробити бо не має сили. Не перешкодив японсько-китайській війні, не погодив Болівію з Парагваєм, не поміг нічо на українські петиції в 1930 р.

За Союзом Народів є Франція й спілка т. є ті, які найбільше скористали підчас світової війни й то найдовше хотять затримати.

Італія радить так змінити статут Ліги Націй, щоби в ній найбільший голос мали найсильніші держави світа, а між ними також і більшевики.

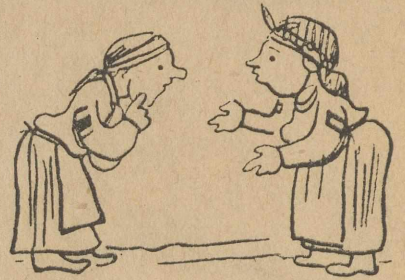
Упадком Союзу Народів журиться також Швайцарія, бо не буде кому приїжджати до Женеві й давати її великі зиски.

Літак має 30 літ.

В 1903 р. в Америці перший раз відбувся лет моторовим літаком. Лет тривав 12 секунд на шляху 60 м.. Зараз можна літаком летіти без перерви 10 тисяч кілометрів за 70 годин.

Який то великий поступ!

ПОСМІЙМЕСЯ КУС.

Між сусідками.

— Кобисте мені, кумо, позичили кочерги.

— Не можу, кумонько, бо мій також ще не вернув з коршми.

* * *

— Хто найбарже тішиться війнов? — Тот, хто ей найбарже боїтсья? — А хтож то такий? — Жиди!

* * *

— Як подобався вам тот адукат, штом вам го пораїв?

— Е, та! Гварилесте, што вшитко знає, а він ани не знав, як ся наше село зове.

* * *

Мати: Хто зів вшитки, сушени грушки?

Васьо: Я ніт! Я лем коштував.

* * *

Знова повезут кльоци

Англія замовила в Польщі більшу кількість будівельного дерева. Рівночасно польські торговці деревом (експортери) дістали в Англії на деревний промисл 1 мільон зол. Знова зачнуть вирубувати ліси у лемківських Карпатах. Знова застукають сокири, й загуркотять вози. Та, щоби не винищити зовсім наших лісів, нашого природнього багатства, треба сейчас садити на зрубі «саджинки». Так роблять господарі, що газдують на своїому ґрунті розумно.

ПИШТЕ по правничих, ветеринарних и лікарских поради, але не забудьте прислати передплату (3 зол. на цілий рік).

ХТО «Нашого Лемка» читає ТОТ дома біди не має.

Присилайте дописи про Ваши села и пишите до нас о вшиткім, што Вам долігат, што з Вас нового и штобисте хотіли знати.

МИ Вам у вшиткім ПОРАДИМЕ.

ЦІННИК ОГЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. на 1-ву шпальту — 30 сот. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот. Дрібні оголошення за слово 10 сот.

64371

Оплату поштову оплачено гуртом.
Należytość pocztową uiszczono guraltem.

Після конфіскації другий наклад

Безплатне число оказове.
Bezpłatny numer okazowy

Львівська національна наукова
бібліотека України
імені В. Стефаника

Наш Лемко

РІК I.

Ч. 1.

Львів, 1 січня 1934

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 57-90.

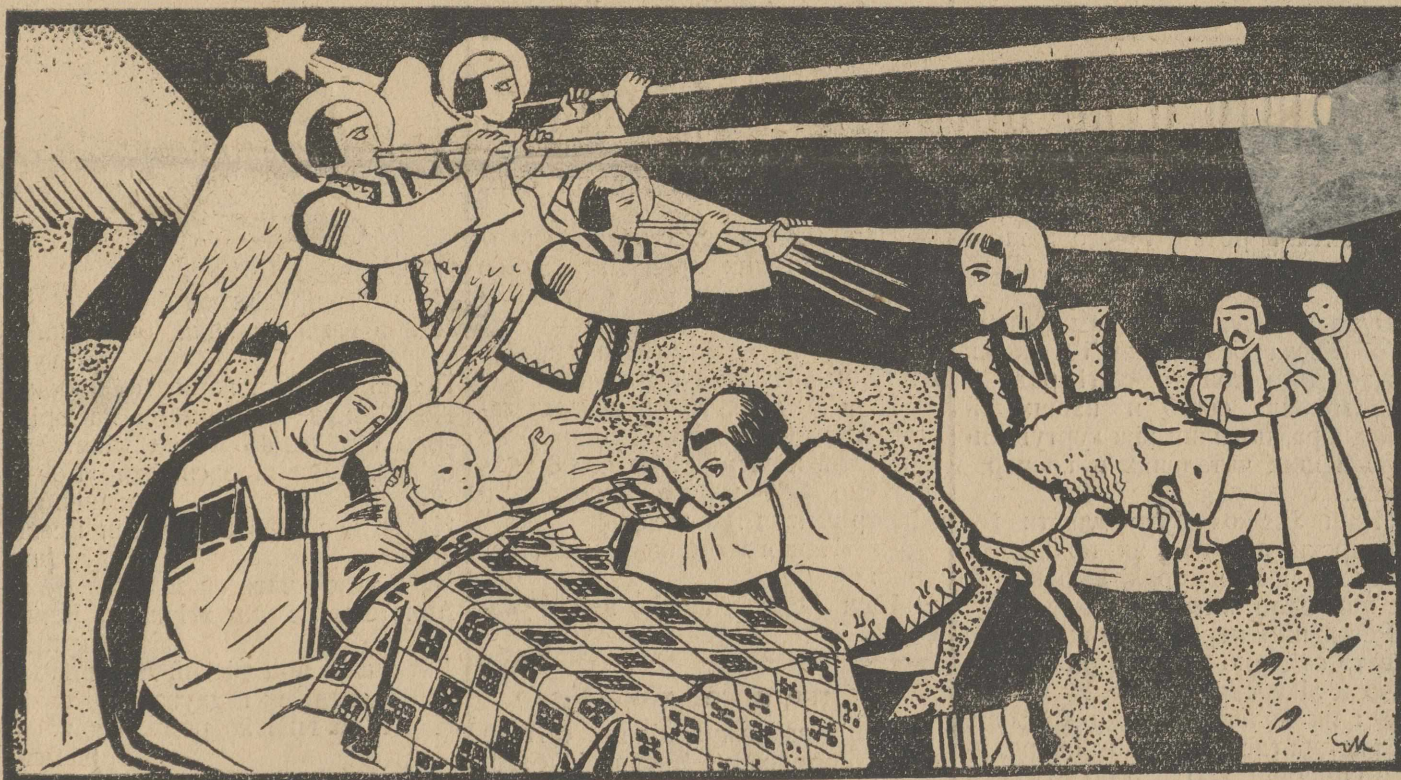
NASZ ŁEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1'80 зол., Чвертьрічно 1— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам дол. або рівновартість.

Христос Раждаеться!

Лемківська коляда.

(На нуту «Дивная новина»).

Ой, над Лемківщином ясна звізда [світит,	Най Дитятко Боже о нас не за- [биват,	Ой, Ти, Божий Сину, забуд нашу [вину,
(2) То Син Божий ліпшу долю для [нас всіх приносить.	(2) Лем все з нами в смутку в [щестю навік най пребиват.	(2) Дай, би Світло свята Правда, [зійшли в Лемківщину.
А ми, братья Лемки, буде Йому, [мили,	Най ся згляне на нас з неба ви- [сокого,	Вірме вшитки твердо, майме все [то в серці,
(2) Низкий поклон і молитву, не- [сме Му г офірі!	(2) Най поможе х тяжкій біді в [хижи у кожного.	(2) Запанує Світло й Правда у на- [шій земельці.

До наших Читачів.

З нинішнім числом зачинає «Народня Справа» видавати «Нашого Лемка».

Радіймо з того дуже, бо маємо свою газету. Вона є дійсно наша власна. Промовляє до нас навіть нашим говором.

Виходити буде «Наш Лемко» два рази в місяць [кожного 1-го і 15-го], а будемо в тій газеті писати письменницькою мовою і нашим лемківським говором. Письменницькою мовою тому, щоби дати читачам **взірець** поправної мови, такої, якою говорять коло Києва, якою писали наші поети, як: Тарас Шевченко, Іван Франко і нині пишуть всі письменники, та яку ми всі повинні знати.

Читаючи статті написані письменницькою мовою, Лемки пізнають і пересвідчуються, що лемківський говір є і духом і складнею (порядком і укладом слів) рідною дитиною загальної нашої рідної письменницької мови, а не якоїсь

іншої, чужої. А не — Лемки (бо і такі будуть читати нашу газету) пізнають один зі старих і рідних наших говорів, яким є лемківський говір.

Виходить «Наш Лемко» в світ в тій надії, що зайде в кожде лемківське село, під кожду лемківську стріху, до читальні й до кооперативи, на забаву й на весілля, всюди, де лиш бється рідне слово. Врешті, що буде милою розрадою кожній лемківській родині на еміграції.

Тому отворім «Нашому Лемкові» гостинно хату, як наймилішому гостеві та приймим його щиро в родину, хай разом з нами поділяє нашу долю й недолю. Най буде нашим сердечним опікуном, щирим оборонцем і розумним дорадником.

Ставаймо в ряди передплатників «Нашого Лемка», щоби наша громада була, якнайбільша!

Редакція «Нашого Лемка».

Про што буде писати „Наш Лемко“.

«Наш Лемко» буде приносити найважніші **відомости** зо світа и про життя і розвій цілого нашого народу, а зокрема про нас, Лемків.

Буде показувати нашим людям, што гнєска без науки і школи тяжко дати сой го світі раду і што ми для свого и наших дітей добра, повинні тіж гуртуватися в наших читальнях и кооперативах.

«Наш Лемко» буде давати господарски **поради**, як поліпшити нашу газдівку в горах, штоби лекше нам било жити.

Ретельним передплатникам буде давати задармо **ветеринарни, правничі и лікарські поради**, як наприклад: як вилічити груду коньови, як вистаратися о спадок по родині в Гамериці, або што робити, аби в грудях не пекло і инші.

Буде друкувати цікави **оповідання** з лемківського життя, **описи** красивих лемківських звичаїв, **новинки, пригоди і жарти**.

Буде писати про життя лемківської **еміграції** в Гамериці и інших краях.

Буде радити, як визискати **богацтва**, што сут на нашій землі.

Буде тіж друкувати **дописи** з лемківських сіл, але лем таки, што г них ся никого поневинні не чер-

нит и таки, штоби другим біла з них наука.

«Наш Лемко» для точних передплатників тіжик придумат дуже цікавих і пожиточних **несподіванок**.

Презто висилайте зараз передплату на «Нашого Лемка»!

«Наш Лемко», то **найтуньша** газета, так, што и найбіднішого на ню стати. Коштує річно лем **3 зол.**, піврічно **1.80 зол.** а квартално (:на три місяці:) **1 зол.**

До «Нашого Лемка» такий адрис:

«Наш Лемко», Львів, вул. Руська 18.

Кобито в нас таке було.

Японія загрожує цілому світові своїм промислом. Японські товари добрі, а при тому дешеві. Можна там дістати 1 кг. найлучших годинників за 30 зл., позолочувані вічні пера за 30 гр. (ці пера в нас коштують до 5 зл.), ровер за 12 зол. добре вбрання за 5 зол.

Коли то в нас так буде?

В Японії мабуть, тому таке все дешеве, бо японці мають дешевих китайських робітників з Манджурії.

Поки дурень надумається, то ярмарок скінчиться.

На бандрівку.

Ой чуєте людоньки добри,
Несу вам х торбі вельки, скарби,
Приношу вам веселу новину,
«Нашого Лемка» г родину.

Што такого, бале, реку, ся гни
[стало,
Од Востока далекого сонце ся нам
[хказало.

Ци што? — звідатся неседе,
Што того збагнути няк не годен.

«Та, то я, Гриц Мариндя,
Встав гнєска рано додня,
І иду до вас на гостину,
Возвеселити в хижи родину.

Думав я о тім не од тепер,
Але приходжу на Святий Вечер.
На дівчата споглянути оком,

До стола присістися боком,
Істи з вами оплячки, бобальки
[й губи.

Побесідували з вами, мої любі,
Потім піти з хлопцями на оріхи,
Што сут певно повни міхи.

З колядниками заспівати «Бог
[предвічний...

Най о нас не забиват, Він Всевіч-
[ний.

На Різдво святе грошамися гмити,
Абисте мали чим «Нашого Лемка»
[закупити.

Дати вам моц вістий зо світу,
І порадити, як газдувати од свиту,
Найби ся вшитко родило аджи на
[камєні.

А пінязі, штоби били все х кишени.
З тим приходит од се-
годня Ваш

Гриц Мариндя.

Вожд італійців Мусоліні казав
вибити гроші, на яких є напись:
«Краще бути годину львом, як сто-
літ вівцею-ягнятом». (Т)

Хто очікує, аж хтось призна-
чить йому якусь працю на світі —
умре, поки щось зробить.

О. Костаревич.

Галицьким Сибіром Тебе звали,
Рідна Лемківщино. Забутою кра-
їною була Ти досі.

Водами цілющих жерел Твоїх
лікуються чужі.

СКОНФІСКОВАНО

Половину синів своїх Ти вислала
за моря шукати долі, бо тісно жи-
ти стало.

Опершись о Татри високі стоїш
на далекому заході наче на сторо-
жі Великого Народу.

СКОНФІСКОВАНО

Знеможена боротьбою, опущена
і забута своїми.

Аж коли на вигнання суворе пі-
шли Твої провідники-добровольці.
Тоді наймолодші з синів Твоїх ви-
брались до тих братів, що на схо-
ді.

І розповіли братам молоді сини
про боротьбу Рідної Лемківщини
і змалювали долю тяжку країни і
росказали, чого бракує на тих се-
лах, у низьких хатах.

А бракувало слова.

Слова, що діла родить великі.
Слова твердого, міцного, щоб на
весь світ сказало »хто ми«. Слова,
що з Матір'ю еднає на вік усіх її
дітей.

І шлють оце брати братам на по-
міч у великому змаганні могутне,
серцем печатане слово.

Привітай його, Лемківщино Рід-
на, привітай »Нашого Лемка« най-
кращого Твого друга. Віднині
Ти, Лемківщино, не забутий кусо-
чок землі, бо з »Нашим Лемком«
сини Твої стають у ряді борців за
велике будуче цілого українського
Народу.

І не служитимуть ніколи Лемки
ні Татарам ні Хозарам, а рідній
землі.

Америка розпивається.

Зєдинені Держави П. Ам. зне-
сли заборону пити алкоголь.

Заможніші американці виправля-
ли з тої причини всілякі комедії,
паради, балі й забави, якби Аме-
рика виграла яку велику війну.

З заграниці привезено вже до А-
мерики понад мільон літрів горів-
ки. В Нью Йорку видали вже 10.000
дозволень на продажу алкоголю.

Цікаво чи задовжені фермери
й голодні безробітні, яких там є
10. мільонів також гуляють та роз-
пиваються?

Лемківська біда, або о тім што нас гризе.

Не так нам жиєся на нашій Лем-
ківщині, як перед війною. Перше
пущали до Гамерики, тяжко хлоп
працував, г майнах, але як бив
ощадний, міг дашто заробити. Га-
мерика била для наших бідних
газдів великов підпоров.

За Австрії ходили наши люде
на Венгрии на заробок, тепер през
границю тіж не пущают. Пущали
кус до Франції, але и ту ся гвір-
вало. До Канади і Аргентини не
є зашто виїхати, бо шифкарта до-
рога. Зрештов и там є дос без ро-
боти.

Як видиме, барся нам погірши-
ло презто, што не є де емігру-
вати.

Другим нещастьом для нас єст
того, што вшитко наше газдівске
барс потуняло. Давніше паця про-
дав за 600 зол., а тепер жеби взяв
100 зол. Фабричне стоїт г мірі, а
наше 6 до 10 разів туньше.

Так само з дирвами, худобов и
кінми. Вшитко барс тунє, а ту по-
датки і асекурація, як за добрих
часів.

Презто, што газдівске таке ту-
не, не є откаль взяти гроший, не
лем на одіж и обутя, але і на того,
што найпрудше треба, то єст на
камфіну и сіль. Не гварю о цукер,
бо його наш человек ціле житя не
видит, хибаль як добрий человек
погостит гарбатов. Нераз ани про-
тів хвороти не є.

Неєден купивби сой дзєндри (то-
масни) насіявби коничу, мавби
паши дос. І корови ліпшебиса до-
їли. Билоби більше молока и ма-
сла. А так той кустрички і млач-
ной трави, штоби вистарчило для
коний, а корови мусят доїтиса в
зимі од сухой вівсяной соломи, а
г літі од вигриженой до кореня
трави. Презто ціле своє житя по-
стиме тай постиме. Іме лем пісну
бандурку з кропом, або з капу-
стом. Рідко коли з квасним моло-
ком. Самизме худи, вибіджени, не
маме великой охоти до житя. Лем
ся нам хоче спати. Бо, як человек
наїстся лем бандур, то не можеся
рвати до житя. Діти наши боси,
обдерти, сині и бліди. Тіжик од
маленькости кормите їх лем піснєв
бандурков.

Земля наша камениста, неуро-
джайна. Хочеш человек, штоби за-
родила на вівсяний хліб, и бан-
дурку, мусиш добрі сой кістя на-
ломати, покиль дашто з ньой ви-
дусиш. Нераз и того град вибе.

Гаруєме од свиту до ночи, а не
запрацуєме ани на тот кавальчик

хліба, бо на предновок треба до-
купити, а ту не є откаль.

Тіж барс ся нам дают во знаки
кепски дороги. Поїхавби газда на
фурманку, на деякий заробок, а ту
товди, як ся дашто трафлят, або
води велики, або болото и калю-
жи, або сніги завалят, што не го-
ден нигде рушитиса. Або накла-
вби сой фуру дров ци запокрутив
бельок и повюз, коли хотів до мі-
ста. Не годен, бо наши пути по-
вибивани, потічки поперетинали їх
здєвж и напівперек, а вода так
повимивала, што лем шторцак при
шторцаку. На такій дорозі, по та-
ких камінях, то лем ся псуют вози,
коні підкови ломлят а человеком
підгонтує, што аж кольки дістає.

СКОНФІСКОВАНО

Тото нам докучат. Така то лем-
ківска біда.

»Наш Лемко« тото вшитко ро-
зуміє и знає. Будєся старав тому
зараджувати добрим словом и ши-
ром порадам. А тото дуже зна-
чит.

СКОНФІСКОВАНО

В Еспанії неспокійно.

В трилітній еспанській республі-
ці були в грудні мин. року заво-
рушення проти теперішного уряду
й ладу. Розрухами кермували ро-
бітничі комітети праці.

Багато ранених і вбитих. Рево-
люціонери домагалися знесення
приватної власности й виступали
проти всякої поваги. Урядови вда-
лося привернути лад. Не знати чи
на довго.

Де може прийти до війни?

Найбільше воєнне напруження є на Далекім Сході й між Німеччиною і Францією.

На далекім Сході на потугу вибивається Японія. Культурою, організацією, свідомістю, воєнною технікою дорівнюють японці європейським народам. Дотеперішні осяги завдячують здоровим реформам (змінам старого на нове) розумного мікада (цісаря). Мутсугіто з 1889 р. Він завів в Японії європейські порядки й новочасні винаходи. Створив також сильне, карне військо. Завдяки тій європеїзації, здобула Японія на Китаю й на Росії землі кількадесяток рази більші від самої Японії. В 1905 р. виграла війну з таким великаном, як Росією, в 1932 р. здобула на найбільшому народови на світі, на Китайцях Манджурію. — Та тим хоробрі Японці не вдоволяться. Вони бачать, що в Китаю безпорядки, а в Совітах невдоволення поневолених народів. Тому по завоюванню Манджурії, напевно схочуть поширити свою владу й на большевицький Сибір, що не трудно їм моглоб прийти.

Проти сильної Японії найшли большевики союзника в Зєдинених Державах П. А., які також бояться, щоби Японія не сягнула по їхні острови на Тихому Океані, Філіпіни.

Від малої Японії чується загрожені большевики й Північна Америка. На тій підставі Зєд. Держави визнали недавно большевиків за правну державу. Так пролетарі подали руку буржуям проти хитрої Японії.

Але то ще не є запорукою мира на далекому Сході, бо між Півн. Америкою, а Японією може ще дійти до порозуміння за ціну здобутків на слабому Китаєви, ба навіть на большевиках.

Тимчасом Японія навязує дружбу з ворожо наставленою до большевиків, гітлерівською Німеччиною.

Большевиків і Японію старається годити Італія. Вона хоче в одних і других позискати приязнь, щоби здобути ринок збуту для своїх товарів, як полудневі овочі й бавовна.

—o—

Горе Ізраїлю.

Як перед війною жидам велося знаменито, так по світовій війні пруйшла на них чорна година. Німець вже не дається їм визискувати й викидає їх зі своєї землі. Мадяри й Румуни також зачинають протижидівський рух. В Палестині араби б'ють жидів, через що Англія зменшила там жидівську еміграцію.

Хтось може проливавби котячі

сльози над долею жидів. Нічо їм не станеться. Ось Японія хоче забрати багато жидів до Манджурії, а большевики то прямо дають їм найкращі землі на Україні. Давніше ходили чутки, що навіть Польща мала нароком для них висушити польські болота. Мойсей може спокійно лежати в гробі, його овечкам нічого злого не станеться.

—o—

Як Митро моцювався з морозом?

На дворі искрило, така зяб.

Лем ніс вионачити, а ціпніють дораз баюси. Што лем з того, кой Митро Савків задумав до міста.

Сила ся насуятила Фенна — гварит — не ходь — бо тя суєтнику г дорозі заморит! Хто пак букарти буде приодівати? Ци ти свігонько не плягує? — воятила на цілу гамбу.

Кой фалечняк не дав си розбєсідувати. Зашмарив сой лем обрічницю на рамя, гнурих кусцьок вівсяника-меренді за пазуху, поїдоначував керпчиска фалатьма суканців, засмявся — вей реку, кет лем ня не зіст сєс мороз — глупа! тай пішов. Хоц дрільяв лем ногами так шварніцько, што гудаці

не втялиби так на гуслях, заєдно шпигало го зяботом кріз нагавчата — попід гуньча. Гарді, кой лем не забивем завязати сой гамбу фацелічатом — меркував си Митро — гкуплю дашто старі, бо не має рянди го Сьвята до Церкви, по бомбосови дітискам, коньче даку свічку, ганьба лем на сіні колядувати без свічки, а кой лем зохабиться дака грайцарина, бодай порційча олію до бобальок на Сьвятвечір — стара буде на мя ласкавіша. Часом воркат, того ніт, нього не є — цитьле, небого цить — мене кризус — буде зас пак гарді. Кой ся суятить!

Вей та што з меркунку, кет не шпасує лем мороз. Брез то верг зо ся Митро сакву, нагорнув до неї з купок камя; тяжко му кусцьок било. Але кой перешов дакус

Спір Німеччини з Францією доволі старий

До великих воєн між обома державами приходило досить часто від давних часів. Найбільші були за Наполеона й в 1870 р. над Седаном — коли Німеччина побіла Францію на голову й завоювала Альзєцію й Льотарангію. Ну й в наших часах підчас світової війни, коли Франція по стороні Антанти воювали з Німеччиною.

Побіджені над Седаном, Французи набрали великого гніву на Німців і прирекли в душі відплату й відібрання Альзєції й Льотарангії. Свою постанову виконали в 1918 р.

Побиті й принижєні підчас світової війни Німці знова собі постановили відпектись Французам. Гнів між обома народами великий. Жадоба німецької відплати ще більша. Знають то Французи й завзято будують воєнні кріпости здовж границі з Німцями.

Побіджені Німці з кожним днем приходять до більшої сили.

Скорше чи пізніше прийде до збройної розправи між обома народами.

В Америці знова ворожать в 1934 р. війну за Поморя. В тім випадку також йшлоби за німецько-французські поражунки.

Німецьке прислів'я каже: «З шапкою в руці перейдеш цілий світ».

(т)

* * *

« До праці, яку любемо, стаємо раніше і виконуємо її з приємністю.

стаяна, чівка му ся геть загріла, згорнув лем богородицю на лівой вуху о фацеліча з гамби на шию.

Оповідав пак Митро в хижи, як перемудрував нон мороз — бортака! Напінкався мастива з губами, бабольок з олійом; дрільявся лем по солемі з дітисками, аж на Рїздво задзвонили.

Зяла тоди Фенця нову хомевку на голову, виціпчилася, виширила фарбітки, и кой лем шля до Церкви, шепла г сіньох на ухо Митрусьови — «вибач мі — вера Боже, бо ям тя лем напастувала часом, хоц и неповинді».

Засмявся Митрище; лишився діздріти худібку, няй би лем знала, што гнес сядикаль Рїздво...

Ю. Т.

—o—

Пильнуйте діти!

Бачимо часто малі і шкільні діти, які западають на шкірну недугу, лишай. Хворіє часом на лишай ціле село, малі і великі, повідає — «вишмарилося штоска на гамбі не дає дихати спокійні, лем свербить, бабрається заєдно».

Головною причиною тої пошести, є нечистота, уживане одного самого витирала-ручника, поганий-гидкий звичай, як спить ціла родина на однім ліжку, і найгірше, — хтоби не прийшов до хати, бере дитину, гладить-цілує!

Треба тому раз навсе зрозуміти, що бруд в хижі, нечисті страви — зокрема молоко, спільне спання, кислий-гнилий воздух забиває половину малих і шкільних дітей. Противно хата повна сонця, чисті посудини, в міру рух, проста але ріжноманітна страва дає цвіт, красу нашій діворі. Позбутися лишайв легко! Помагає декому чиста вазеліна, пудер (пуделочко в аптеці платиться 20—50 гр.). Добра е для дітей цинкова масть, для старших борова. При довших одначе запаленях шкіри, — лишаях хоронити треба діти від зимна — а рівночасно від надмірної горячі; хорі місця смарувати йодиною розрідженою винним спиртом — (на дві часті вина одну йодину) для дорослих пів на пів, присипуючи діточим пудром (ніколи, як роблять — порохом з дерева стін!)

Незвичайно добре висушує лишай нарїст — пасожит дикої рожі (кічий пазур — «ецепец») — подібний до червоної китички-губки — скрізь росте. Перепалений легко в рурі, або по хлібі в печі на чистий підставці — порошок такий перемішаний з вазеліною, або дуже чистим, перетопленим (не солоним) маслом, прятає лишай за кілька день, відсвіжене дитя веселіє скоро, а старший не буде «оначитися» зайти до читальні-кооперативу.

Газета якої ще не було.

Появилось перше число «Української Ілюстрації». Є то великий прекрасно ілюстрований журнал. Досі між нашими виданнями не було чогось подібного. «Українську Ілюстрацію» можна поставити побіч кожного заграничного журналу. Перше число можна дістати за надісланням 1 зол. на адресу: «Українська Ілюстрація» Львів, Руська 18.

конціпієнт шукає практики в адвоката. Зголошення до Адміністрації під «Правник».

Загальні Зїзди

Місяць грудень, то час загальних зїздів, майже усіх наших установ. І так відбулися такі зїзди: «Рідної Школи», «Просвіти», ювілей «Союзу Українських Купців» та Загальні Збори кооперативу «Рій».

На всі зїзди приїхали до Львова делегати з краю.

«Рідна Школа» як відомо, то таке товариство, що закладає, утримує й опікується українськими приватними школами. Удержує 53 школи, 3 бурси, 2 фахові курси, 36 збірних лекцій, а в минулому році в літі в часі робіт утримувала 255 діточих садків — з того 8 садків на Лемківщині.

«Просвіті» вже минуло 65 ліг. То найстарше й найбільш заслужене наше культурно-освітнє то-

вариство. На зїзді «Просвіти» дуже гарно й розумно промовляли делегати селяни. Були також представники з Лемківщини.

«Союз Українських Купців» то купецька організація. Вже існує 10 літ. Обеднює понад 2000 наших купців, між якими є також лемки, власники приватних склепів. Навіть головою того товариства є п. Гр. Гануляк, лемко з Синіва пов. Сянік.

В грудні м. р. відбулися також Загальні Збори пасічничої кооперативу «Рій» — у Львові. Та кооператива обеднює наших пасічників. Находить місце продажі на мід, який висилає навіть заграницю. До кооперативу «Рій» належать також пасічники з Лемківщини.

До братів на чужині.

Більше, як половина вшитких Лемків жие х чужім краю. Незавидна доля казала попрощатися з рідновземльов і ити гдалеки сторони глядати ліпшого житя. І так повандрували наши братя далеко за море до Зєдинених Держав, Канади, Аргентини, Бразилії, други зас до Франції, Чехословаччини і ин. країв.

Не легко жиеся тим нашим добровільним вигнанцям. Гарують тяжко, нераз під земльов на тот кавальчик хліба. А думками переносяться до Рідного Краю, до гір, до лісів, до каменистого ґрунту, з котрого мусіли хтікати, до тих низоньких хиж, што їх мусіли лишати. І лем листи пишут до роди-

ни х Старім Краю.

Меджи емігрантами і Рідним Краєм є **духовий** звязок. Аби тот звязок бив, як найживійший, повстає **»Наш Лемко«**, котрий меджи иншим має тот звязок **зміцняти**. Лемківска еміграція, то **жива част рідної Землі**.

Братя, Лемки, х чужім краю! Ставайте передплатниками **»Нашого Лемка«**! Присилайте нам **списи адресів** наших земляків, де можна би вислати оказови нумери нашої щирої лемківскої газети. Порадте знайомому братови запрумерувати **»Нашого Лемка«**!

Пиште до нас про своє житя на чужині!

Редакція **»Нашого Лемка«**.

Що варто знати газді?

Діти хоронити від перестуди; як немає в що вдягнутися, най сидить в хижі, читає книжочки, слухає гарних оповідань.

Не затикати воронки на ніч, най свіжий воздух входить до хижі. Від свіжого повітря ништо ще не вмер!

Січку різати коровам двома різакми, довгу; буде довше румігати корова, дасть більше молока. По раннім кормі пускати корови і коні, щоби вигасалися на дворі, в стайні, по жолобах зробити порядок.

Куркам насипати в кутику стайні піску з попелом, най гребуть, гріються, видзьобують з піску камінчики, потрібні до травлення; не перестануть нестися.

Давати крілкам чисту воду, де хто гадає, што крілик не пе. А чом сягає до відерка, або цебра, коли поїтья корови? Не буде зідати замерзків и снігу, який за керпцями наносите на долівку!

Не метати ніколи на сніг варену а перестояну бульбу-бандурку. Від неї гинуть масами пташки, як надзьобуютья. Бульба гіркне на морозі, натягає повно води, творитья пак в волечку пташім гіркий, гнилий квас, який забиває не повинно наших найбільших приятелів-співаків. Лежать они тому на снізі з отвореними дзьобками.

Робити все в свойому часі, не лишати ніколи **недокінченої праці**; світ і люде цїнять точних і дбайливих газдів.

З лемківських народних звичаїв

Як обходять Святий Вечір на Лемківщині,

До нинішньої днини заховалося на Лемківщині багато цікавих і гарних народних звичаїв. Багато із них походить ще з давних поганських часів. Деякі вже загибають. «Наш Лемко» буде друкувати описи тих мало кому відомих звичаїв, щоби бодай в той спосіб ухоронити їх перед цілковитою загибеллю. Зачнемо від свято-вечірних звичаїв.

У Святий Вечір на Лемківщині переважно стримуються від їди до вечері. Для дітей печуть бараболі. Від варенини мовляв викидаються на шкірі чираки й струпи.

Курам сиплють зерно до мотуза, щоби все трималися купи, а також щоби ціле господарство трималося разом.

В день звичайно хлопці йдуть до саду, де при овочевих деревах, що не хочуть родити, відбувають таку церемонію: Один замахається сокирою, на дерево, а другий відганяє його повереслом. Від того має дерево родити.

До Святого Вечера стараються також повертати дрібні довги.

Жінки не прядуть ані не шиють, тільки порядкують в хаті.

Від полудня йде горячкова підготовка до ладження вечері. Усі в селі стараються найперше запалити в печі, бо з котрого коми на дим найперше виходить, гої господар найперше в літі обробиться в полі. На плоті запинаять кужіль з веретенем для яструба, щоби цілий рік пряв, та не мав коли забирати господарям курі.

Тимчасом в хаті варять такі страви з тіста: «бобальки», «оплячки», «бульки», заможніші також капустані пироги. За омасту служить льняний олій домашнього виробу. Варять ще гриби, горох, кислицю, сушені грушки «на юху», капуста ну й очевидно бараболю на загальну суму дванадцяти страв, на памятку, що стільки було святих апостолів.

Коли смеркається, йдуть домашні на потік митися, щоби всі хвороби поплили з водою. Того дня вчасним вечером можна стрінути одних, що вже миються, другі йдуть доперва на потік, а інші вже вертають. В хаті остає звичайно найстарша газдиня. Кождий, що вертає з миття три рази здоровить її словами: «Понайбі на щастя на здоровля» — (скорочене від — помагай Біг у щастю та

здоровлю). Газдиня відповідає тричі: «Дай Боже».

По молитві голова дому й домашні беруть хліб з чісником, на роком печений на ту ціль та сіль і йдуть зі свічкою до стайні нагодувати худобу. Худобині дають скоштувати хліба зі сіллю й кладуть за драбину багато паші. Таку святу вечеру щороку справляють тварині.

По нагодуванні худоби вносять до хати вівсяну соломку на стіл і лавки. На стіль під соломку сиплють овес, а під стіль кладуть ланцюх, леміш і топір на памятку, що св. Йосиф був теслею. Стіль застелюють білим обрусом, кладуть на нього «книші» та свічку застромлену в горнязі збіжжам, яка представляє вифлеємську звізду. В куті на лаві за столом ставляють скопеч з водою. До нього вкидає голова дому з кожної страви по три ложки для худоби. Сідають до вечері. Найперше звичайно їдять «губи» (гриби). За ними йдуть по черзі «бобальки», кислиця з горохом і бараболею і т. д. Капусги майже ніколи не їдять. Кождий скоштує, замішає ложкою й говорить, що не смачна.

Така погорда має причинитися до обильного врожаю в наступному році. Підчас вечері, дають котові їсти «бобальки». Кожда бобалька означає якусь дівчину в селі. Скільки «бобальок» кіт зїсть, стільки дівчат того року вийде заміж.

По вечері пастухи звязують солом'яним повереслом ложки й кладуть під обрус, щоби в літі корови не тратилися на пасовиську. Гасять також свічку. Коли дим іде в сторону дверей, віщує то хорошу в хаті, або якесь інше нещастя.

Загально також вірять, що хто по вечері обійде три рази хату, той побачить смерть.

По вечері звичайно співають коляди, газди читають св. Письмо та святочне видання газет. Чути по хатах як гримають при товченню горіхів.

Парубки йдуть з вертепом по хатах колядувати. Колядникам дають гроші, або сушені горіхи. Горіхами діляться між собою, а гроші переважно призначають на добродійні цілі пр. на церкву. Денеде й грішми діляться, хоч так не повинно бути. Коляду найкраще призначувати на читальняну бібліотеку.

Чому пухнуть ноги у коней?

Дивується господар, як загляне до стайні й побачить, що понапухали ноги у коня через ніч. За дня — мовляв — ноги були тонкі, як палички, а в ночі набрякнули.

Причиною того є, як кінь напружується пр. в лісі — або біжав цілий день в дорозі а до того є вже старий; або знова, як уживаво молодого дуже коника — як повідають — «ще без зубка» — до тяжкої праці. Така пухлина не є ще дуже грізна, кінь виспочивається в теплій стайні, ноги самі витончують. Гірше є, як занедбано у коня груду. На такого коня треба дуже уважати. Не водити його до води, ані не їздити ним, як є болото, або відляж — тає сніг. Груда є вилічима. Перш за все вмити ноги милом-теплою водою, витерти сухим-чистим полотном, заболілі місця смазувати пендзілком, (або звязати разом кілька чистих, гусячих пер) замоченим в спиртї, відтак купленою в аптеці — піоктаніною*) смазувати там, де є грудка. Не стригти ніколи ніг, бо серсть є на то, щоби хоронити ноги від бруду.

Ноги будуть за короткий час гладкі, здорові, можна буде їхати, куди вигідно.

*) Піоктаніна коштує 9 сот. за 1 грам — вистане 10 грм. (вмішати з одною десятою спиртї і натирати).

Чому наші корови планні?

По наших, гірських селах, де лийх родиться овес, а сіна «лем кусцьок» — годують господарі корови «шиліячною».

Зжинають в часі весни молоднича корчів, дерев, скубають по зрубках суху смичку, деруть борівник, малипник. Ріжуть пак на січкарях і годують корови, «ворожать від голодової смерті». В літі випасє кращу траву кінь, а корови їдять в лісі ріжні зела; цілими часом днями не вертають до стайні. Голодна корова не перебирає — зриває ялину, спасає папороть, сторчики, ріжні гриби-губи.

В осени знова зжинають до подю зелену бандурянку, яка також є дуже шкідлива.

А як прийде зима, зазначають худібку до стайні, не обміркують чи стане паші на січку и мервястої, бідуює тоді корова, не доїться, хворіє, дуже часто мочить кровю. В деяких сторонах мочать кровю корови цілими місяцями, а то й роками.

«Газда не знає чом, и така су-ета». Рада є одначе на все, тільки подумати! Лісова трава має в собі ріжні соки, смеречина - ялина видає зі себе олійок і запах «етер» папороть, сторчики дражнять проводи покормові; кровні начинька-«жилки» побільшуються, нирки боляють, печінка виділює за багато жовчи, корова стає налякана, сумна, шерсть іжитьься, колтуніє; корова не має охоти до їди, ричить, трясеться, а як виділює моч, видко кров в мочі.

Тому треба раз на все перестати давати коровам — рогаті худобі нездорову, лісову пашу. Дати лісове сіно коням, бо кінь, як кажуть — зість і терня — а корові дати чисту пашу. Подавати в пору, чистити жолоби, поїти встоялою водою, а не як досі, просто з пролуби — на ріці — потоці. Чесати корову що дня, не бити «не гаякати» — бо затримує у собі корова зі страху — молоко. Як є сонце, не курить на дворі, пускати корову, телятка на свіже повітря.

На час сильних морозів огатити стайню зі двору, обложити в середині гнойом коло вуглів, де найбільше морозить. На двері заложити солом'яні, або з ряндлахів закривала.

Хто має багато худібки, а бачить, що не старчить паші до пів зими, повинен продати гірші штуки, а лишити самі гідні - расові - молочні.

Не буде пак в часі передновку, як найнища буває звичайно ціна — вистоювати цілими днями, поневірятися і напрощувати на свою працю — по ріжних торговцях.

Збувають безроги через кооперативи.

Селяни зборівського повіту продають свої безроги не кождий окремо, а через свої кооперативи. В той спосіб не даються визискувати згінникам, що їх дотепер ошукували на вазі до 50 кг. живої ваги. Навіть ціна безріг дещо піднеслася.

Влада й згінники роблять великі перешкоди, але завзятих зборівчан то не відстрашує.

От, така організація збуту не лишень безрог, але й худоби та дров, конечно потрібна на нашій Лемківщині. Тоді напевно не везлиби ми до міста фіру дров за 1.50 зол.

— **Болюча втрата.** Газета «Вісті» приносить сумну вістку про смерть **Юрія Міхневича** уч. VII кл. гімназ. з Вороблика Королівського. Власті не хотіли видати родині тіла помершого, але родина викрала його з гробниці в Коросні й поховала в ріднім селі. На похороні було поверх 1000 учасників, переважно сама молодь з околиці, серед якої працював. Так в молодім віці пішов до гробу оден з кращих ковалів ліпшої долі Лемківщини. Найземля Йому буде пером:

— **Нова читальня.** В селі Кінське пов. Березів відкрили читальню «Просвіти» ім. Маркіяна Шашкевича, якої головою є о. Й. Криса. До читальні вписалося 65 осіб, в тому 25 жінок. — Новій читальні бажавемо, як найкращого розвитку!

— **Українець найбільшим силачем світа.** Можемо бути горді, бо наш земляк **Гаркавенко** на змаганнях світових силачів в Берліні поборов усіх змагунів, висланих туди через всі культурні народи.

— **Над німиною не вільно знущатися.** У Львові заскаржено до суду 30 осіб за те, що знущалися над невинними звірятами. А якто нераз наші пастухи бють худобу камінням, або господарі побивають коней? А то не вільно!

— **Українець виграв 250 тисяч.** Український емігрант в Бразилії О. Прокопович виграв на лотерії 250,000 мільреївсів (бразилійські гроші). На польські золоті то дає 125,000 зол. Гарні гроші!

От коби з того трошки дав на науку ремесла бідних лемківських хлопців!

— **Недоля безробітних.** Оноді у Львові оден безробітний два рази тровівся. Випив раз фляшку йодину, забрали його до шпитала й відратували. Опісля знова напився йодину і помер.

Через безробіття багато людей відібрало собі життя.

— **Ох, та зима!** Францію навістили такі сильні морози, яких там не памятають найстарші люди. Наколиб повставали з гробу вояки Наполеона, що погибли від зима в 1812 р. в поході на Росію, то оповілиби нинішнім кволим французам не о такій ще зимі!

— **Гостра зима.** Через сильні морози у Львові в грудні мин. р. багато людей повідморожувало собі вуха, ноги й руки.

ДОПИСИ.

Святкова велика, пов. Ясло — має красну, свідому молодіж, хлопці и дівчата гуртуються в Аматорськім Гуртку при кооперативі. Г л і т і 1933 р. відіграно штуку п. н. «Арендар у клопоті», г боіску господаря Байси. Дохід пішов на будову Народного Дому.

В селах на Лемківщині мало де сут Народни Доми. Не є салі на музику, ани на представліня, ани на читальню. А дерева в горах дас. То само и в Святкові. Дятого святковьяне вибудували дім на молочарню з більшов сальов.

Кооператива в Святкові розвиватся робрі. Нарід горнеся до книжки і рідной газети. В селі, ест громадска овочева шкілька, што має до 500 щепів. Таку шкільку повинна сой закладати кожда громада.

З початком того шкільного року барс заболіло святковьянам серце, бо стратили любого учителя.

Чест вам святковьяне, тримайтеся так дальше!

Завої коло Рманова. Ми побудували сами за свої пінязі школу і наши братя прислали нам кус таллярів з Гамерики, то далисме хкрити школу бляхом. Тепер ходиме и просиме, найби нам дали дакого научителя, а они си ани в голові не маюг, што наши діти брез науки виростаюг. Од нас дуже народа є в Гамериці і во Франції, то пишут, што зле барс брез писма жити го світі. Дайте нам даку раду, пришлійте нам дакого пана, найби нас и нашу дітвору провадив. Бесідуюг наши гев, што добрий би здався з «Рідной Школи». А ми би помогли му бідувати разом з нами. Ойже не забудте, а тямте о нас.

Пак зас до вас напишеме **Завійчани.**

Нова культурна станиця. Село Суровиця, сяницького повіту, було на Лемківщині одним з дуже задофанних. Газету й книжку мало хто читав. Та на щастя змінилося на краще, бо ось дня 1. грудня 1933 р. за старанням о. Т. Кміцикевича й дяка Івана Палиці заснували в селі чит. «Просвіти». Рішили також збудувати «Народний Дім» та звернутися о допомогу до земляків в Америці.

До Виділу чит. ввійшли: о. Т. Кміцикевич, як голова, І. Палиця — секретар, Токарський, бібліотекар. Новій читальні бажавемо, як найкращих успіхів у праці над піднесенням культурного рівня села.

С. В.

БІРЖА

Платили у Львові, дня 5. 1. 1934.

ГРОШІ.

1 долар ам.	5.65
1 „ канад.	5.61 — 5.65
1 мільрейс браз.	0.50
100 чеських корон	25.50 — 26.—
100 фр. франків	35.—
1 нім. марка	2.11

ЗБИЖА (за 100 кг.)

Овес	9.50
Ячмінь	9.50
Жито	14.—
Пшениця	17.—
Горох пильний	16.—
Лен	
Вика чорна	10.50
Лубін синій	7.50
Копюшина	
Макух льняний	19.—
Грис житний	7.67
Грис пшеничний	8.10
Цвбуля	14.00 — 16.00
Чосник	30.00 — 32.50
Гриби за 1 кг.	12.00 — 18.00

ДЕРЕВО.

1 сяга букова	84.—
1 сяга ялова	38.—

РІЖНЕ Й ЦІКАВЕ

40 км. на секунду.

Німецький інженер Герліх винайшов кулю, яка летить 40 км. на секунду. Зі Сянока до Львова залетить протягом 5 секунд, а довкола земської кулі за пів години й 3 минути.

Пси вмюють говорити й рахувати.

В однім місті в Німеччині є 4 пси, що вмюють відповідати на деякі питання й числити. Ті мудрі пси дають відповідь гавканням і дряпанням ногою. Один професор університету збадав, що мають великі умови здібності. Забобонні селяне з тої околиці віряють, що в псах сидять «нечисті духи», які через них говорять з людьми.

Водна гадюка.

В однім англійським озері завважили довгу на 20 м. потвору о гребенястім хребті. Великаном зацікавилися вчені. Озеро стереже поліція, щоби людність, яка товпиться довкола нього не вбила смока. Тварюка та буде для науки цікавим оказом. Цілий світ пише про те.

А може то лише пущений дурман, щоби стягнути до Англії, богато цікавих, щоби тутки лишили багато грошей?

Як довго тревала подорож з Європи до Америки.

Час морської дороги від берегів старого краю — до краю Колумба, який перший в 1492 році відкрив Америку, тривала в 1801 р. цілих 30 днів. Вже в 1830 р. тривала 18 днів, в 1848 р. тривала 14 днів, у 1856 р. тривала 9 днів, в 1887 р. тривала 6 днів. Тепер переїзджають ту віддаль нові кораблі пересічно в 4 і пів днях. Так що, як порівнати час зперед сто літ, то теперішня дорога триває п'ять разів коротше. Скорше, однак як за півпята дня не перереплив жадень корабель. Натомість перелетіли смілі люде на баллоні «Цепеліні» понад море за 72 години, то є три дні. Англіїці, Французи та другі стараються літаками перелетіти ще скорше ту дорогу. Ліндберг перелетів з Америки до Франції за 32 години.

Зле зі Союзом Народів

Союз Народів вневдовзі розлетиться. Не має в ньому вже Німеччини й Японії, а й Італія грозить виступленням. Дотепер було прийнятніше над чим радити, бо Гітлер ставив щораз то нові домагання.

Союз Народів не може нічого зробити бо не має сили. Не перешкодив японсько-китайській війні, не погодив Болівію з Парагваєм, не поміг нічо на українські петиції в 1930 р.

За Союзом Народів є Франція й спілка т. є ті, які найбільше скористали підчас світової війни й то найдовше хотять затримати.

Італія радить так змінити статут Ліги Націй, щоби в ній найбільший голос мали найсильніші держави світа, а між ними також і большевики.

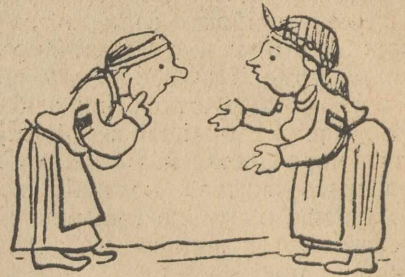
Упадком Союзу Народів журиться також Швайцарія, бо не буде кому приїжджати до Женеви й давати її великі зиски.

Літак має 30 літ.

В 1903 р. в Америці перший раз відбувся лет моторовим літаком. Лет тривав 12 секунд на шляху 60 м.. Зараз можна літаком летіти без перерви 10 тисяч кілометрів за 70 годин.

Який то великий поступ!

ПОСМІЙМЕСЯ КУС.

Між сусідками.

— Кобисте мені, кумо, позичили кочерги.

— Не можу, кумонько, бо мій також ще не вернув з коршми.

— Хто найбарже тишиться війнов? — Тот, хто ей найбарже боїтсья? — А хтож то такий? — Жиди!

— Як подобався вам тот адукат, штом вам го пораїв?

— Е, та! Гварилисте, што вшитко знає, а він ани не знав, як ся наше село зове.

Мати: Хто зів вшитки сушени грушки?

Васьо: Я ніт! Я лем конштував.

Знова повезут кльоци

Англія замовила в Польщі більшу кількість будівельного дерева. Рівночасно польські торговці деревом (експортери) дістали в Англії на деревний промисл 1 мільон зол. Знова зачнуть вирубувати ліси у лемківських Карпатах. Знова застукають сокири, й загуркотять вози. Та, щоби не винищити зовсім наших лісів, нашого природнього багатства, треба сейчас садити на зрубі «саджінки». Так роблять господарі, що газдують на своїому ґрунті розумно.

ПИШТЕ по правничі, ветеринарни и лікарски поради, але не забудте прислати передплату (3 зол. на цілий рік).

ХТО «Нашого Лемка» читає ТОТ дома біди не має.

Присилайте дописи про Ваши села и пиште до нас о вшиткім, што Вам долігат, што з Вас нового и штобисте хотіли знати. **МИ** Вам у вшиткім ПОРАДИМЕ.

ЦІННИК ОГЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. на 1-ну шпальту — 30 сот. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот. Дрібні оголошення за слово 10 сот.

Видавець і відп. ред. **ІВАН ТИКТОР.** Друк. З. Медичкий — Тиктор, Львів, Бляхарська 9. — Тел. 34-76. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Наш Лемко

РІК I.

Ч. 2.

Львів, 15 січня 1934

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 57-90.
NASZ LEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1'80 зол., Чвертьрічно 1— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам дол. або рівновартість.

Навертаються до хлібороба.

Перед війною і в перших роках по війні, всі держави дбали найбільше про те, щоби в них було якнайбільше фабрик і щоби добре ишла торгівля. Задля такої опіки росли фабрики, купці свобідно торгували й багатіли. Все те діялося в місті. Тому будувалися тутки величаві камениці, прекрасні вулиці, залізні дороги. В місті видко було багатство і достаток.

Село всі оставили більше самому собі. Жило воно своїм тихим життям. Багатством і розвитком не могло наздігнати міста. Тому зістало далеко позаду нього. І так місто дуже скоро розбудовувалося, росло, а село стояло в місці, ба навіть ішло взад. **Між містом і селом не було рівноваги.**

Зі села йшли великими юрбами до міст на заробітки. З нашої Лемківщини плили попросту ріки народу до Америки, де осідали головно по фабричних містах. Далеко краще булоби, наколиб так ті люде пішли на схід, до східногалицьких міст і там старалися собі заложити чи склепик, чи найти якусь инакшу роботу. Або по просту, щоби осідали таки в містах на Лемківщині, як Сянік, Риманів, Дукаля, Жмигород, Горлиці, Грибів. Лишень ті люде мусілиби міцно триматися свого народа і своєї віри. Малиби ми тепер у тих містах своїх купців.

Вернім до того, що ми зачали. Село вилюднювалося, а місто перелюднювалося. Так було десятки літ. Аж дійшло до катастрофи (нещастя), якої ніхто не передбачив. Тим нещастям є теперішня криза і безробіття.

Доперва сьогодні під тягарем ли-

холіття, пригадали собі головачі призабуте село і ріллю, живительку народів. Зачинають завергати з дороги. Бачимо, як нині деякі держави живо заопікувалися рілнничим станом. До них належать: Німеччина, Італія, Франція і Мадярщина. Ті держави стараються мати в себе досить свого власного збіжжя, щоби не спроваджувати з заграниці й платити за се великі гроші. Краще, най ті гроші остануть дома. Італійський диктатор

Мусоліні хоче навіть поселити на ріллі міських безробітних, щоби в той спосіб зменшити число безробітних. Знова гітлерівський уряд видав закон, яким дуже високо підносить селянський стан. Як допер німці дбали найбільше про міщанство, так тепер то само можна сказати про селянство. Мадярщина хоче запровадити навіть примусову селянську організацію, щоби всіх селян згуртувати і тим робом дещо поправити їх долю.

За тими державами напевно підуть і инші. Може настануть кращі часи для селянина.

Чому в Данії нема біди?

Є ним мала селянська держава, Данія. Там йде до щораз кращого. Чистий дохід данського селянина з одного морга побільшився від тамтого року 4 рази, то є, зріс від 7 корон до 29 корон. Данці то розумний народ. Неграмотних там не має. Цілий край, то одна велика кооператива. По містах є кооперативні фабрики й кооперативи, в яких купують товари сільські кооперативи. Яйця, масло, молоко, худобу і все, що пригадується на господарці збуває данський селянин через свої кооперативи.

До того дійшли Данці через свідомість і освіту. Науку набувають у школах і народних університетах. Данські народні університети є то кількамісячні курси. Вчать на них всього, що повинен кожний до життя знати. В Данії завівся гарний звичай, що кожний дорослий хлопець і дівчина кінчать народний університет. Такий звичай запровадив у Данії заслужений єпископ Грундвіг.

Задля того Данці дуже мудро газдують, що навіть дають собі раду з кризою. А треба знати, що край їх бідний. Не має там ані вугля, ані заліза, ані нафти. Все те мусять спроваджувати з заграниці. Зате є свідомі, освічені й тримаються міцно разом. З книжкою і газетою не розстаються ніколи. А то найбільше значить. Можемо собі з них брати примір.

Данці не мають також тої негарної привички, щоби проклинати поганими словами. Не ображають один другого. Живуть у великій згоді. Не крадуть. Там, коли хтось щось згубить, а другий знайде, то не ховає до кишені, лишень віддає до найблишого громадського уряду. Пошкодований приходить і збирає собі. Або такі річи, як молоток сокира, пила, можуть цілими днями лежати на дворі. Ніхто не вкраде.

Донедавна було такє й на нашій Лемківщині. По війні погіршилося. Мусимо подбати, щоби знова не

треба було боятися, коли остане в полі коса, чи «бабка», або граблі, що хтось возьме.

А що найважливіше, то мусимо остро тримати наші діти й карати,

коли не дай Боже котре принесе щось чужого до хати.

Про Данців будемо ще писати.

* * *

—o—

Що таке „жовта небезпека“?

Азія то найбільша часть світа. Більша, як Америка. Живуть там також найбільші народи на світі, а саме: 450 мільонів Китайців, 350 мільонів Гіндусів, 80 мільонів Японців. Більше, як половина всього людства живе в Азії. Тільки одні Японці мають сильну державу. Також Турки під проводом розумного президента Кемал-Паші доводять до сили. Найбільші числом Китайці й Гіндуси покищо дуже слабонькі. Гіндуси є під пануванням Англії, а Китайці вічно тільки сваряться між собою і воюють одні проти других. Там де двох беться, третій користає. Тим третім є Японці, Американці й західноєвропейські народи. Але Гіндуси веде до волі їхній провідник Ганді, який для добра свого народу кілька разів накладав на себе добровільну голодівку. Знова Китайці під загрозою Японії також доходить до розуму і скорше чи пізнійше прийде між ними до згоди.

Якщо Китайці й Гіндуси дійдуть до такої досконалости, як Японці, можуть заляти цілу Европу, як мо-

ре, як перед 700 літами Татари знищили Державу наших князів. І знова найбільше потерпівби наш нарід, наша земля над Дніпром, бо ми найблище тої Азії.

Страх Европи перед Азією зоветься «жовтою небезпекою», для того, бо майже всі азійські народи є маляйської раси, то є, мають жовту краску лица, як наші цигани.

Зараз в Токію, в столиці Японії, відбуваються наради організованої молоді держав Далекого Сходу. Ту нараду скликали молоді Японці.

ПИШТЕ, што ся Вам найліпше подає в «Нашім Лемку» и про што ищи радилибисте писати.

* * *

Висилайте передплату и пораďte своему кривному, знайомому и сусідови, штоби сой запремерував «НАШОГО ЛЕМКА».

«НАШ ЛЕМКО»

то найтуньша газета!

Не намисляйтеся, лем зараз висилайте передплату!

Чому Мусоліні

каже женитися?

«Італійці мусять бути сильною нацією (народом)». Так каже італійський диктатор Муссоліні. Між иншим він добачує ту силу в великім числі уродин. Він доказує, що чим більше дітей приходить на світ, тим більшу силу має нарід. Для того видав навіть закон, яким назначає великі податки на всіх парубків, щоби їх змусити до женячки. І ось одного дня змовилися парубки в Італії й кількадесят пар стануло під вінець. Крім того назначає великі нагороди матерям, що мають багато дітей.

В нас, наколиб так давали нагороду, то не старчилиби грошей.

Таке саме запроваджує Гітлер (провідник Німців) в Німеччині, те саме Франція. (У Франції на 1000 річно приходить на світ 1 дитина, у нас — 26)!

У чому ж тут криється сила народу? — питає. Трошки подумаймо, а зараз стане нам ясно. Знаємо зі щоденного життя, що більше смутиться той гавда, що не має зовсім дітей, як той, що їх має багато. Правда, клопоту має більше, але хата не порожна, є руки до праці, буде кому старости доховати. Вправді трапляється й та-

Карплицкой щистя.

Понесло Мариньча Корплицкой полуденок газді, бо ищи лем загликалися зарі, як зяв топірча, тай пішов за Кошариска окремсувати ялиці. Сама си покормила борнулю, вицверкала, спражила молоко, кусцьок лишила Васьови, кет верне зо чколи — няйби посербав. Замела пак хижу, заложила сінечка бараньчикам, няй не банують за матерьов. Отерла скоріцько жмінку лему, навилла на Ганусину кудівку, зазначила гарді мотузком; піде прядти на вичірки, не будуть клочити пряджі парібци — пся пара. Віздрілася ищи пак чоґоска на хижу, тай побіжала.

Хотів зьвідатися ей штоси нон Мотилів Штефан, ци може дакус пошпасувати, кой она гонориста, ани ся не піздріла — мат реку свою Морцю — няй си ей смотрит — а не за чужима дає позір. Ищи дахто допискат газді — на суяту! бревеню!

Ишла и чула з далека, як гдаря-

ли топори, як тріщали підоначени ялиці. Шептала си пацерик. Онцкно і било од самого свиту. В хижі, кой зазначувала воду г челюстях, мало не загасила полін, пакзас, як посувала кочергом дирва г пецу. Гварила пацерик, а думки приходили ей заедно на тямку, а нона співанка, што так любив слухати Лешко, кет парібочив ищи — «Ой, ищим не палила г пецу, а лем ся сами дирва ярят, ищи ем не любила, а уж на мя гварят!» Ріжної ся плянтало по голові — час платити секерацию, гкупити дакой підваленьча, няйби лем било на пряджу и на передновок на тиндиричанку.

Скрутила на Кізіхребтик, мало не згибла зо страху, як рявкнув з гори котриска, а грани — води — ратунку! — біжай борзенько ойже, лет Марин, бо небога-ялиця придусила Лешка!

—o—

Лежав пак голотник Лесьо ківка неділь, воятив по ночах, покряталому гет ногу г костях. Дихтор позоначував шиткой драничками, овив ногу, якоска неясучо. Але

кет принесли з попівства дакойшилиякой масти, висповідався Лесико на смерть, тодика пішло му, як з водиці. Як пригріло любше сонічко, ходив, шкуглінтав уж о кривули по обисцю, рядив покус желізівя до яри. Припакувала му пак педа за ногу, пінязі з каси — за то, што лежав и штобиси замірав брез зиму, кой било го не поначило г лісі.

Хижочку си змайстрував, як ляду — з комином — з виглядами до саду, бо нона по небіщиках збаршніла и дос му ся дала го знаки, кой лежав потовчений, нона курна! Гкупивси нову запряж, приодів Мариньча за фрасунок, бо го обходила и діти, кой му не жалували води. Ищи си приобічав, кой му дав Панбіг такої щистя, піти на Зелени Сьвата на Манастир з офіров, гкупитси богородицю на голову и кус сукнять до гуньки, бо сеси геракі, цобатя никус — нич не стоять, зябне г них челядня.

Ю. Т.

—o—

ке, що дітей багато і всі мають власні газдівства, а на старість батьки мусять поневірятися по чужих порогах. Здається, що тут і батьки дещо завинили, що зле виховали своїх дітей. Може все тільки сварили, тай сварили своїх дітей, а не виховали в пошані й любови до себе?

Далі знаємо, що коли нам все побільшується, росте, а не маліє, тоді чуємося вдоволені, певніші себе, а навіть якісь сильніші. Не видко зморщків на нашому чолі, а частіше засяє усмішка на нашому лиці. Тішимося, коли нам все зародить, худібка здорово ховається, діти виростають на чесних людей.

Так само думає й Муссоліні, як добрий господар Італії.

Він собі так міркує: Дійде до того, що Італійцям буде дуже тісно жити в ріднім краю, щоби могли вижити на рідній землі будуть краще промишляти, як використати земні скарби і сили природи, яких ще чоловік не визискав, як слід. Кождий буде працювати, якщо хоче жити. Не буде таких, що занадто працюють, ані таких, що не мають що робити.

Наколи так кождий Італієць буде думати й працювати, збільшиться багатство краю. Так в невеликій Італії буде міг жити великий італійський нарід, який на довгі віки зуміє втримати свою незалежність, якщо буде мати добрих провідників.

Те саме можна сказати й про нашу лемківську закутину. Кожде село, кожда хата здається перелюднена. Не має де виїхати на заробітки, бо границі позамикані. Не треба тим дуже журитися. Не має злого, щоби не вишло на добре. Так і з нами. Будемо вирубувати ліси, прятати каміння і в той спосіб побільшувати собі поле під управу. Далі будемо братися до осушування мокрих лук і за якийсь час дійде до того, що зникнуть всякі неужитки, ріжні охаби, мочари, а з кожного кусника землі будемо мати хосен. Остануть хіба потоки й дебри, до яких ніяк не годен приступити.

»Наш Лемко« все буде дорадувати, щоби не покидати власної землі й не іти корчувати ліси десь в Аргентині, або в Канаді, тільки те саме робити в себе вдома.

Будемо дуже тішитися, коли люде будуть іти за нашою порадою.

Просимо також писати до нас, як ви знова задивляєтеся на ту справу. Ми дуже цікаві почути вашу думку.

З Новим
Ріком
Також

Помагайбі на щестя на здоровля на тот Новий Рік!

(Новорічні жичиня Гриця Маринді).

Помагайбі на щастя, на здоровля на Новий Рік!

Так Гриц Мариндя до вас всіх мовит:

Помагайбі на здоровля и щастя,
Штобися вам вшитко вело од гнеска,
Дівчатам и хлопцям на довги мясниці,
Штоби час лем сходил на музиці,
По кожде дівча, што вінец носит,
Най приходит по сто іноший,
Най ся оддают стари і молоди,
Най сой кождий вибере до подоби.
Бабам при куделях, аби ся фاینі пряло,
А и потім при кроснах не рвало.
В стайни, най ся ховаг худоба, коні, ягнята,
А х кучи най виростаюг тусту пацята,
Бо то єдиний доробок бідного газди,
Ой, без того мусівби гнеска пропасти!
Дай Боже, штобисте мали тільки пшениці,
Як г мори ест піску и соленой водиці,
Штоби ся вам грушки аджи на вербі родили,
А пінязі, нейби вам сами до хиж приходили.
Штоби фура дров коштувала 50 золотих
І штобисте їздили по дорогах не тогих!
Най вам довги повирастаюг до нуляки,
Най ся гродять барс гарди бандурки!
Най вам старчит паши аж до яри,
А г роботи най не буде ни хмари,
Штобисте щесливо сой поярували,
Звезли сіно і гарде зерно вижали.
Дай Боже, штобисте велький сад мали,
А г нім з ваших улив пчолу бреньчали,
Най меду г вас буде без міри,
До їджиня, на продай повни фіри,
Штобися вам все доїли корови,
А на пасвисках випасали груби воли,
Дай Боже того часу діждати,
Як Народний Дім кожде село буде мати,
А г нім читальня, и саля, кооператива,
Деби ся наша славна молодь сходила!
Дочекайме щасливо другого Року Нового!
За тог час, штобисте полюбили «Лемка Нашого».
Таки то жичиня од серця
Вашого друга

Маринді Гриця.

14. січня 1649 року наш гетьман Богдан Хмельницький, по славних перемогах над ворогами України, віжджає як побідник до Києва. Його витав з великою радістю цілий український нарід з митрополитом на чолі. Про ту славну подію говорить широко наша історія, а український маляр Івасюк намалював величавий образ, який представляє той візд. Часопис »Народня Справа« розіслала відбитку того образу на стінному календарі 1934 р.

Наш перший передплатник

Першим передплатником «Нашого Лемка» є добродій Поляняк Стефан родом з Котова, повіт Новий Санч.

У Львові живе вже 4 роки. Працює в гарбарні на Болоню.

Дня 4. січня 1934. р. перед відїздом у рідні сторони на час зими добр. Поляняк Стефан вступив до

Адміністрації «Нашого Лемка» й заплатив піврічну передплату. Через те став першим нашим передплатником. На нашу просьбу обіцяв нам прислати свою знимку, яку помістимо у нашій газеті.

Першому нашому передплатникові з Новим Роком бажаємо всього найкращого!

Лемківський Музей в Сяноці

В Сяноці єст лемківський музей. Тут г ним зібрани вшитки стари річи, з Лемківщини, што юж вишли з ужитя, або затрачуються, як стара чуга, ждинський капелюх, старий деревляний плуг, деревляни колеса і т. д. Дотепер єст юж там зобраних 3681 таких, як по вченому зовеся, експонатів. Такий

музей єст барс потрібний. В ним, як в зеркалі можна видіти нашу минувшину. Дятого кождий, хто має деякий цікавий старий предмет, най го не ницит, а передасть до лемківського музею.

Так само, як хто коли буде в Сяноці, най зайде до того музею.

Словаки невдоволені.

Всіх Словаків є 3 і пів міліона. Перед війною жилося їм дуже зле. Були під Мадярами, які їх немилосердно кривдили. Забирали їм майже всьо, що змогли запрацювати в поті чола, та на силу хотіли їх переробити на Мадярів. Не позволяли видавати книжки і газети словацькою мовою. Заборонили в школах учити по словацьки. По війні поліпшилося Словакам, але не зовсім. На просьбу Чехів підписали з ними умову й приступили до будови чесько-словацької держави. На підставі тої умови, Словаки мали дістати автономію, щоби могли жити у чесько-словацькій республіці, як у власній державі.

Та Чехи не тримаються умови й не хотять дати Словакам обіцяної автономії. Не пускають їх до високих урядів, не дають стільки шкіл, кільки треба. З того Словаки дуже невдоволені. Оснували собі політичну партію під проводом священника о. Глинки, щоби в організований спосіб домагалися своїх прав. Роблять віча і демонстрації. Та все те мало помагає, бо Чехи виарештували словацьких провідників і дальше заводять свої порядки.

Чехи успокоюють Словаків пустими словами, кажуть, що їм краще жити, коли будуть вважати своєю батьківщиною, не саму лиш Словаччину, але цілу Чехословаччину. Одначе гарними словами Словаки не вдоволяються й жадають далі автономії.

Така сама автономія (самоурядування) належить і Закарпатській

Руси на підставі умови великих держав (Франція, Італія, Англія, Америка, Японія) з Чехами в Сен-Жермен по скінченню світової війни.

* * *

Столітні люди.

На південь від сербських земель, де почалась в 1914 р. світова війна, в якій погубило багато наших родаків-приятелів, лежить країна Греція. З Греції приймили наші прадіди в 988. р. християнську віру. В частині тої грецької держави, в Македонії, (як наш край ділять на Лемківщину, Поділля, Підгір'я, Поліся, Волинь і другі — так і Греція є поділена на провінції — які разом творять одну грецьку державу) — є положене мале село Вербаж. Є там тепер понад двісті столітніх людей, які виконують всіляку працю на рилі й мимо того чуються сильними та здоровими. Не думаймо собі, що живуть «по панцьки!» Причиною того довгого віку є чистий-твердий і здоровий воздух, як в наших горах. Хати мають вибілені, як сніжок, худібку чисту, як ласички, їдять прости страви, а головне пють вони багато чистого, квасного молока, не люблять мяса, бо не є добре для здоровля й тому живуть так довго. Т.

Основою праці кожного чоловіка повинна бути тревала думка — ясної долі ріднього краю.

Філія Карпатського Лещетарського Клубу. Дня 4. грудня 1933. року заснувано в Сяноці філію К. Л.К. Таке спортове товариство барс потрібне на Лемківщині. Спандистих гір у нас дос. Лещета (треба говорити лещета, не нарти) може собі кожний сам зробити. З їзди на лещетах можна мати не лем забавку, але і пожиток. Можна ходити на полювання, пересуватися через гори на друге село... Лем треба найперше добре навчитися возитися. Як хто не зна добрі, а хотівби одразу сміло пуцатися, то легко може прити на каліку. Найперше треба навчитися на маленьким горбочку, а потім можна й більшої гори спробувати.

Як посилати гроші на чеки?

Щоби не платив передплатник за посилку грошей на газету, посилаємо в газеті почтові чеки. Такий чек — (складанка) має три часті: перша ліва, зелена — то є посвідка вплати (потвердження) — другі дві — а саме середуща — доказ вплати і крайня права — біла — то доказ впису. Чеки треба писати, виповнювати виразно! чорнилом — після почт. приписів латинськими (польськими) буквами. Написане не перечеркувати і не поправляти, (чисто писати — бо як нас бачуть — так пишуть!)

Першу — найширшу частину, дає почта тому, хто посилає — дає гроші; другу і третю лишає. Шле потім нам середущу — щоби ми знали, кому висилати газету, а третю задержує собі на доказ впису.

Є часом, що вислав хтось гроші а ми не одержали їх, тому ховати треба відтинок з почти, коли зажадаємо числа, дня і місяця надання грошей, щоби ви діставали точно вашу газету.

Адміністрація «Нашого Лемка».

Гітлер не хоче слави.

Німецький канцлер Гітлер приказав повалити пам'ятники, які вже йому повставили вдячні Німці й наказав ставити собі за життя нові.

Бермеса до пасічництва.

Г попереднім номері описали ми коротко того, што нам долігат, нашу штоденну біду.

Тепер будеме дальше писати, як би хочкі кус позбитися тих болячок, што нам допікают.

Наше житя в горах може дуже поліпшити **пчільництво**. Маме до того вшитко під руками. Шелеякого квітя г нас дос. О дошки тіж не так тяжко, як на долах. Майстер тіжик найдеся, барже х кождей хижи. Попритім треба нам знати, што наш гірський мюд все найдорочший, бо уживають го не леш до їджиня, але и на лікарство. От і тепер го Львові кільограм гречаного меду коштує лем 2·30 зол., а гірського — 3 зол.

До пчіл треба забератися зараз. тепер г зимі. Не одкладати на літо. Неоден може юж нераз мислів о тім, але може не знає, як забратися до роботи. Найперше треба сой пририхтувати дошки. На тото найліпше надаєся зима. Ест санна, легко привезти кльоца, і дати порізати на дошки. На улий найліпши є сухі дошки, але як сут сорови, не трудно о сухі. Зрештою у кожного найдеся дакус сухих дощок бодай на два улий. Можнаби тіж замінити г дакого, што має юж сухі.

Як маме дошки готові, то юж дуже значит. Потім треба піти приздрітися дагде на улий. Х кождім селі ест бодай оден газда, што має пчоли. До нього треба піти і пообзерати вшитко докладні, што ест х середині г улию. Наши газдове на Лемківщині уживають г більший части старих славянских улиїв. На-

ши улиї сут не конечно добрі, бо за мало дают річно меду. Найліпши сут американски, варшавски, або українски (Дадана). Як ся робит улиї, можна довідатися з пасічничих книжок. Найліпша пасічничя книжка зовеса „Поступове пасічництво“. Можна ей дістати г Адміністрації „Нашого Лемка“. Коштує 7 зол. Ест то велика пасічничя книжка. Вартоби тоту книжку спровадити до читальні чи кооперативи, або штоби кількох в селі поскладалося на ню. Г ній ест шитко докладні описане, яки улиї найліпши, як што, де і коли робити коло пчіл.

Але, як х селі не є читальні ци кооперативи, або не найдеся тільки, штоби хотіло сой спровадити тоту книжку, то можна братися до пчільництва і без книжки. Товди треба добрі обіздрити улий і добрі позвудатися того, што має пчоли, што робити. Не надумуймеса довго, лем зараз бермеса до роботи. Зима ест і на тото, штоби помисліти. Потім г літі буде вшитко готове. Як юж ест улий, то хпів шиткого.

О пчільництві будеме г „Нашім Лемку“ часто писати, бо то барс важна справа. В горах може ся нам добрі оплатити. Пчільництво може нас гарді двигнути з кризи.

В справі пасічництва, видрукуеме з охотом кождей допис з Лемківщини. Просиме красні наших чесних пчелярів писати до „Нашого Лемка“, як їм иде з пчолами. Помістиме аджик фотографію красной пасіки.

— 0 —

Стара чуга ся скаржила.

Стара, запорошена чуга вісіла на клиньци х коморі и так перед самом собом ся жалувала:

— Тільким роки хоронила людске тіло перед студеньом дойдом и снігом, а тепер так мня поневірают. Колиси вісілам на вішалі, або на клиньци в хижи. Било мі тепло. А тепер мушу мерзнути поневіряна х темній и студеній коморі. Порох мя обсів и хапаются мя молі, што юж мі ся одривають тороки.

— Ой, били то добрі тоти давни часи. Нераз, як мня взяв хлоп на рамена, як ишов до церкви, то такем на нім парадувала, што лем тороки колисалися од ліва до права — міх, мах, — цвик, цвик. — Але то било за Франц Йоська,

а гнеска — вісиш на клиньци ищи тобов поштуркуют, ищи ся з тебе насміхают. — О, стара чуга, вітром підшита, гварят. — Ой ви, бортаки не знате, што я вартам, што я в своїх рукавах ріжної добротини переносила.

Нераз вертав хлоп з міста, а я г руках несла повно палюнки, але такой файной оковитки. Не такой пакудной кропчиска, што дуге человека й палит му кишки, яку гнеска людиско пе. Йой на што то юж тоти люде зишли? Мене не носят, а паскудном жидівском кропком ся заливають.

Аж ся молодша роблю, як сой припомяну стари, добрі часи, як мнов ищи ся приодівали. Таке ся трафляло. Вертат газда з бабов з

кермешу. Г еднім моім рукаві несе пероги, г другім повно хліба. Так то било. А тепер што? Найже сой возме перогів до рукава од герка, або од куртки. Най спробує. З мене знаются сміяти тоти в райтках, а я била до вшиткого — и до убору и за сховок. И прикритися мнов можна било файні, як того зашла потреба.

Тепер, як вийдете г зимі на ярмак, то якби не пейси и горбати носи, трудно билоби познати, котрий наш, а котрий жид. Вшитки еднаково поуберани. Перше било ліпше. Презто, што наш лемко носив мене, свою, гвасного виробу чугу, здалека можна било познати, што то наш, крещений человек. А тепер през тоти якиси райтки, пуми, герки, куртки, ци як їх там. А най того вшитко фрас возмє! — Небило то, як давна чуга з торічками.

Кой ня не носят, нийби мя хочкі дали до лемківского музею х Сяноці на памятку! Найби люде знали, як то давно лемки ходили!

Чому пече в грудях?

Нарічуть люди по наших селах, шо як настає зима, пече їх в грудях, дере в горлі. Натомість кажуть, шо в літі не мучить нікопо така слабість.

Певно, шо різка зміна воздуха, зима причинює більше ріжних недуг. Зло ціле однак походить від страви, яку споживає село в зимі, а також душній, вогкий воздух по хатах ділає погано на ціле людське тіло.

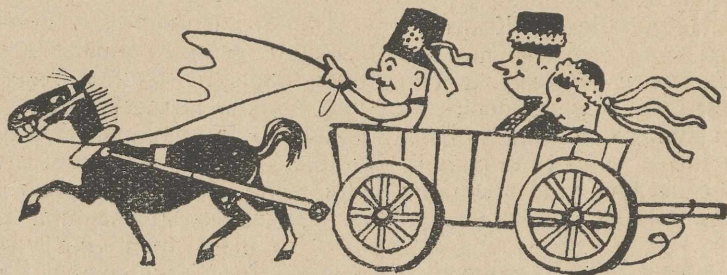
Через споживаня ономанітної, тяжкостванної — страви, яка и так має в собі подастатком ріжних квасів, виділюють части нашого тіла, як утроба, селезінь богато гірковиня, яке дістається до жолудка або часом через стіни кишок до крови, тоді відбивається гірко, приходить богато слини до уст, горло пече, мучить цілими днями. Вживають деякі на се — пють соду — прозу з оцтом. Хвилеве помагає, за який час відбивається ше гірше. Тому повинні господині подбати, шоби була страва ріжнородна, вартісна, чиста, добре зварена. І так борш, жур, кеселиця, ворянка, левеш, ябчанка, сливянка, капуста з піхотою — фасолею — горохом, вареним або праженим бобом, квасний хліб, перестояла бульба — бандурка то страви, які мають богато квасу і шкодять потім. В зимі маємо, на селі мало молока, длятого треба іду ладити так, шоби була як найменше терпка, а за то давати більше товщів, не буде мучити нас зага.

Будуть обезпліднювати.

Гітлерівська влада в Німеччині видала закон, силою, якого будуть обезпліднювати всіх недорозвинених умово і непоправних пияків, бандитів, злочинців, так муштин, як і жінок, щоби не могли видавати потомства. Тому обезплідненню ма-

безробіття, (бо кождий буде мусів заплатити за операцію).

Деякі німецькі газети домагаються, щоби так обезпліднити всіх німецьких Жидів. Пишуть, що за 50 літ не булоби в Німеччині, ані одного Жида.

лоби підпасти 400 тисяч людей. В той спосіб хочуть Німці уздоровити свій нарід, заощадити на коштах удержування шпиталів для умово хворих, зменшити число злочинів, та зискати гроші на поборювання

Німецькі суди вже покарали кількох злочинців так, що зробили їх неплідними. А роблять таку операцію окремим світлом, яке забиває родючі клітини чоловіка і не шкодить його здоров'ю.

Господарські пригадки.

На дворі звичайно тепліє, менше тисне мороз, возять обірник на гори, де, не годен „доначити“ воза в літі

Вивезений обірник треба добре втовкати, щоби як найменше парував; прикрити ялиною — „чатиням“, щоби не розношав вітер листя, селюму з нагромадженого обірнику. Ніколи не розвозити обірнику по полі, де лежить ще сніг.

Обміркувати завчасу, де будемо сіяти зерно, де буде бульба — „комперики“ а де лишити „на гряди“ — лен-коноплі. Сімя набути вже тепер, приладити, як найбільше, буде богато пряжі, будуть і „нагавки и напліча“ — не будемо видавати гірко запрацьований грайцар за підлу — фарбовану шмату.

Перебирати насія; хто не має млинка а віс омолочене зерно, повинен піти до сусіда перепустити через млинок, бодай то зерно, яке буде сіяти. Не буде в полі гірчиці, хабазя, бурянів. Насія гороху, бо-бу вичистити від вовчків, щоби не сіяти — садити зерна, яке має в середині яечка тих шкідників.

Не давати ніколи тільним коровам мерзлої бандурки ані бураків-карпелів, бо через таке може скинути плід корова. Водити корову до расового бугая, отелиться в жовтні, буде доїтися цілу осін — зиму. Поїти корови, телятка все дві години по кормі, встоялою водою. Дбати, щоби було тепло, свіжо

в стайні, бо чим тепліше, тим більше дає корова молока і скорше тоді ростуть телята. Як зимно в стайні корова їсть більше, і затримує для захорони свого тіла такі часті корму, які мала би дати в формі товщу — „омасти“ з молоком. Вівцям давати частійше сіль зі сухеним вівсом. давати пити вар.

Відлучувати малі ягнятка; давати їм з початку водою проріджене молоко, трохи надробити черствого хліба; поробити драбинки на сіно — яке подавати чисте — дрібосеньке. Скоро навчаться їсти, небудугь банувати за вівцями. Як є сонце гнати вівці в корчі — люблять ошпикувати конарики — прутики лісових дерев.

Ходити треба в поле, пильнувати, щоби заметіль — зав'ї не вилігували озимини. Конечно треба крушити коньом — боронами зав'ї — замерзки, щоби дихала озимина — воздух до-ходив, інакше готова вимерзнути.

В саді стручувати сніг з дерев, уважати, чи заяці не роблять шкоди — затулити соломкою — терням овочеві деревця. Непотрібні бігуни — молодники втяти. Подбати, зладити зернятка овочеві. Читати богато, вчитися — бо як без Бога ані до порога, так без науки — не зрадиш з порожнього хліба ні муки!

Т.

Чи йде до кращого?

Світова торгівля збільшилася на 12 процент.

„Нашому Лемкові“ з Новим Роком.

Витай „Наш Лемку“ в щасливу годину,
Жебис освітив лемківську країну
І мав пінязи, як водні в потоці
В тім новім році!

Ми ждали твого, „Наш Лемку“, приходу,
Бо нам нееден каламутив воду
Бо нас уж шитки, хтіли ци не хтіли,
За ніс водили.

Тот нас до ліса, нон до біса водит,
А кождий шельма лем нас вічні зводит,
А жеби котрий дав руку, як брату,
— Вибачте, свату!

Якме почули повину зо Львова,
Же там уж для нас газета готова,
Тосме з радості, што речі, не знали,
Лем тихо ждали.

І гнес ми взіли ту дивну новину:
О, ти „Наш Лемку“, ти наш рідний сину,
Сій зерно правди на наши загни,
Ми беме в дзвоні!
Гр. Марусин.

Залізничне нещастя, якого ще не було.

На самий латинський Святий Вечер сталася у Франції під Парижем така велика катастрофа, якої ще не було, відколи люди їздять залізницями — (около 80 літ). Сталося то нещастя в ночі підчас великої мраки. В темряві наїхали на себе два поспішні поїзди. Згинуло у тій страшній катастрофі 230 людей, а 300 страшно покалічилося. Ціла Франція носить жалобу.

З дотеперішних залізничних катастроф, найбільша сталася в Алжирі в Африці 1932 р., в якій згинуло 120 осіб.

Перед Новим Роком, дістали ми від наших Читачів і Прихильників з Лемківщини і з інших закутин нашого краю, дуже новорічних желань. Дуже красно й сердечно за них дякуємо і від себе бажаємо їм з цілого серця щастя, здоров'я и «шиткого» найліпшого.

Дай Боже нам всім діждати щасливо другого Нового Року!
Редакція «Нашого Лемка».

* * *

Прийшов дідич до млина и питає за мельником. Жінка каже, що пішов заставити воду. «А то щасливий чоловічок — повідає дідич — я хочу заставити село и не можу, бо жиди не хочуть нич дати — а він навіть воду заставляє!» —

НОВИНКИ

— **Уважайте на гроші.** Появилися фальшиві 5 і 10 золотівки. Від правдивих різняться тим, що є трохи легші й глухо дзвонять.

— **Вибух земного газу.** В Яслі в домі Лязаревича вибухнув в пивниці земний газ. Поранилися дві особи, а цілий дім розвалився.

— **Наші прабабки воювали.** В Рожиськах біля Скалата розкопали старинну могилу. Знайшли кістяк жінки з мечем в руці й раною на черепі, мабуть від топора, якого уживали в 11-ім столітті. То свідчить о тім, що давно наші жінки управляли воєнне ремесло.

— **Уважайте при рубанню дров.** Осип Скрипник, робітник в Бориславі, рубав дрова. Одно поліно вдарило його в голову так сильно, що вбило на смерть. При кожній праці, треба бути обережним, бо «стереженого пан Біг стереже».

— **Першим українським друкаром** у Львові був Іван Федорович. Від його смерті минуло в грудні мин. роки 350 літ.

Федорович жив в часах, коли так званою Люблинською Унією, Литва й ціла Україна перейшла під владу Польщі.

— **Орел з Фінляндії** залетів до Почаєва на Волині, де осів з перевтоми. Мав привязану до ноги коверту з листом. Зробив до 1000 км. дороги.

— **У Варшаві** вичислили, що кат Бравн повісив 300 людей за півтора року і заробив по 100 зол. від кожного страченого.

— **Бідні мали щастя.** Де? У Франції. Один вбогий мельник виграв на лотерії 5 мільонів франків (1,750.000 зол.), а двох безробітних, що вже втратили надію на поліпшення долі виграли по одному мільйону франків (350 тисяч зол.). Як на нинішні часи — гарні гроші.

— **Війна в Полудневій Америці.** Болівія воює з Парагваєм. Вже полягло 1000 Болівійців, а 13000 дісталася до парагвайської неволі.

Народні п'явки

На нашій землі, як в себе дома,
Засіли люде бридь!
Сруль, Мошко, Іцко, Хая і Шльома,
Ци знате, хто то? — жид!
Торгуют жиди на Лемківщині;
А ти Лемцюню роб!
На виштокх роблят газди, газдині,
Бо Лемко добрий хлоп!
Мало доходу мат з той роботи,
Бо цілий рік лем піст...
І ніт радости, сами клопоти,
Жид його працю іст...
Лемко бандурки іст і варянку,
Лем на Великдень кобаси кус,
А жид з росолом хлипат різанку,
Або печену гус!
Бо жиди розум і хитрість мают,
Жида не продаст николи жид!
Та іщи Лемки їх попереають!
Ци то не шкандаль, ганьба і стид?!

Ст. Вархоляк.

РІЖНЕ Й ЦІКАВЕ

«Найбільше в світі військо».

Межи Францією і Еспанією є малесенька самостійна республіка **Андорра**. Має всього 30 сіл і 5240 мешканців. Та маленька держава має власну «армію» в склад якої входить 6 жовнірів і 5 офіцерів. Теперішній начальний «вожд» тої «армії» давніше був по званню заганячом ослів та рівночасно суддею. Андора має вже 1115 літ. За неї вічно сваряться Франція й Еспанія.

Край, де не їдять бараболь.

Турецькі купці, що торгують бараболею аж просили свій уряд, що би приказав Туркам їсти бараболю, бо ніхто там не хоче її їсти. А в нас часом і «бандурки», бракне.

Навіть там зима.

На пустині Сагара в Африці, де в літі такі великі спеки, що не годе босо на землі стояти, впали сніги. Такого там не памятають найстарші люде.

Шлюб через телефон.

Один американський інженер взяв шлюб через телефон зі своєю судженою в Швеції. Він є в Новім, а вона в Старім Краю.

* * *

Японці кажуть у своїх приповідках: «Не говори жінці, якаби навіть привела на світ з тобою дев'ятьох синів — твоїх душевних тайн».

ДО ПИСИ.

Свіржова руська пов. Ясло.

Свіржова руська, пов. Ясло. Наше село невеличке. Має виштокго 60 думерів, ґрунти маме кепски презто не єт нас богатих. Барже з кождой хнжи од нас суть в Гамериці. Але не о тім хочу писати.

Хочу написати, як наше село представлят ся під культурно-освітнім оглядом.

Наше село збудив до нового життя бивший наш управитель школи п. Звірик Осиф. За його стараньом перед кількадцятьома роками одограла свіржівська молодіж перше, як село-селом представління «Бабський бунт». Пан Звірик виховав тіж едно покоління. Ду же х селі ся змінило, як молодіж, што вишла зпід його руки, дішла х селі до голосу. Зачалися х селі помали інтересувати и справами, што виходят поза сільске ґаздіство. Зачали читати книжки і газети. Потім заложили кооперативу. Ду же труду коштує декотрих людеі тотя кооператива, але науку мают шитки чисни барс велику. Потім при кооперативі оснував Семен Гандяк Аморський Гурток, який дав кільканадцет гарних представлінь.

Свіржова руська за кілька років барс змінилася і поступат дальше наперед. Г літі мин. року свідома свіржовянська молодіж заложила х селі читальню Просвіти ім. Тараса Шевченка. Староство г Яслі не затвердило. Пішов рекурс до Воевідства х Кракові.

Побудували тіж х селі гарду деревляну школу. Ищи невикінчена, бо тяжки часи, не откель взяти гроший, а ту помочи одинкаль.

Найбільше діяльні х селі сут: Гандяк Михайло і Коваль Василь — кооператори, Василь Судик м. д. «Нар. Справи» и Гнат Баволюк — голова чит. «Просвіта».

Свіржівський.

ПРОСИМЕ наших чесних Читачів пробувати штонебуд писати, даяке оповідання, цд вершок, або допис про ваше село, як знате, так просиме писати. Нераз на селі графляються талановити люде, што гарді и мудро пишут. Ми з великим вхотом видрукуеме. Як буде барс красне, то вишлеме гарду книжечку в нагороду.

Редакція «НАШОГО ЛЕМКА».

Вибори до міських рад

Дня 10. грудня мин. р. були вибори до міських рад у містах Східної Галичини. Всіх радних вишло 2036. З того вибрано 186 українців, поляків з «одинки» 1469, з других міст 147, а жидів 239. Ми рільничий нарід. Мало нас мешкає по містає. Заледви 2.3 процент. Наші міщани ще не зорганізовані. Про инші причини малого числа радних не можна писати.

БІРЖА

Платили у Львові, дня 11. 1. 1934.

ГРОШ.	
1 долар ам.	5 65 — 5 66
1 „ канад.	5 63
1 мільрейс браз.	0 50
100 чеських корон	25 50 — 26 —
100 фр. франків	34 90 35 —
1 нім. марка	2 11

ЗБИЖА (за 100 кг.)	
Овес	7 75
Ячмінь	10 50
Жито	14 75
Пшениця	19 —
Горох пільний	16 —
Лен	40 —
Вика чорна	10 50
Лубін синій	7 50
Конюшина	140 —
Макух льняний	19 —
Грис житний	7 40
Грис пшеничний	8 25
Цибуля	14 00 — 16 00
Чосник	30 00 — 32 50
Гриби за 1 кг.	12 00 — 18 00

ДЕРЕВО.	
1 сяга букова	76 —
1 сяга ялова	38 —

* * *

Хто добре почав, той має за собою половину зробленої праці.
(Римляни)

Там, где вороги цілі віки засівали й годували на наших полі кукіль і болиголов, де земля зерном тих бурянів занечищена і отроена, там їх зразу не винищаться! Довгої там, запопадливої треба управи і з любов'ю, щоби нива лиш здорове зерно родила.

Держись своєї національності, тої старої липи, котра шуміла коло твоєї рідної хати над снами твого дитинства. Знай, що та спільність крові, мови, історії і звичаїв найлекше добуде на яву дрімучі в людині сили, найлекше і з найліпшим вислідом причинюється до їх дозрівання і плідного примінення.

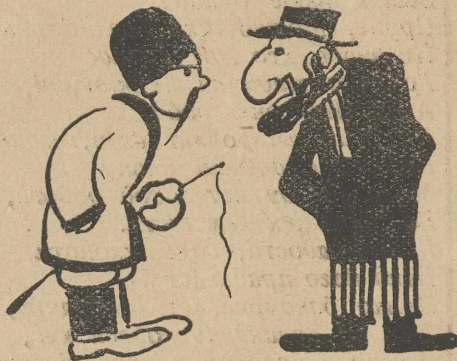
Подав Б. З.

* * *

ЩО РОБИТЬ ДОБРА ГАЗДИНЯ?

Не купує ніколи горівки, бо палюнка шкодить здоров'ю та кишені. Не вадиться в м'язом, але відраджує йому курити, бо від дугану псується воздух в хижі, який шкодить на груди малым дітям. Гроші, які мала дати на палюнку и на дим, складає; посилає на газету, або ховає в касі кооперативи; купує гарду книжочку дітви. Сусідам і газді радить передплатити «Нашого Лемка», щоби учитися и завести в себе достаток.

ПОСМІЙМЕСЯ КУСЦЬОК

Іване, ци не виділи ви мойого коня?

»Ба якже — видів«!

А де він пішов?

»Ба — кой ем ся го не звідав«!

—о—

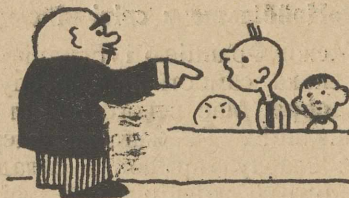
Чого ти так кричиш хлопче?

»Бо мя мама били«.

А за що?

»Бо я кричав«.

—о—

Учитель: Кілько є пять менше пять?

Васьо: Пять менше пять — буде оден.

Учитель: Зле. — Маєте в дома гусята?

Васьо: Є, реку — маєме!

Учитель: Як маєте пятеро гусят, и пятеро продадуть мама, кілько лишиться?

Васьо: Стара гуска!

—о—

Циган.

— Но, што ти юж певно перестав циганити?

— Ніт!

— Но, а што робиш, як дакому мусиш повісти правду?

— Наперекір бесідую.

* * *

Добрий лік.

— Но, як, виздоровіла ваша жена?

— Виздоровіла.

— Ци доправди дохтор поміг?

— Де там дохтор! Я казав для ньой зробити труну, а она ся настрашила тай встала.

ЛЕМКО НА СЛУЖБІ.

Наймив мазур лемка косити луки.
— Подь, — пада мазурка, — фригній барсцу, пудеж ген за гурецке жонць лонке.

Лемко, поснідавши, каже:
— Ненаручно, реку нести вам обід г поле, дайте зоначу го.

Газдиня подала полуденок:
— Кей ксеш, то се везь.
Косяр зів полуденок, подумав і рече:

— Далисте сніданок і полуденок, дайте кет лем и вичерю.

Думає мазурка: а то дурний лемко, поїсть все й буде косити о голоді.

Лемко, зівши вечеру, набив си люльку покурив та повідає:

— Ну, тепер лем реку, добраніч вам шитким. По вечері идуть поредни газдове спати, а не до роботи. (»Жомар«).

Пошта

Вл. М. П. Корчин. Ваш «Сон» не піде. Не такий дідько страшний... «Страшного гостя» передал ми до «Н. Ч.». Пишіть більш реально.

* * *

П. Галь З. Малых календаря не друкуємо. Пишіть, що цікаве в горах.

* * *

Ст. В. Бороблик. Дякуємо за прислани адреси. «Пявки» ідуть.

* * *

Катерина Т. зі Син. Пишете, що вам син погіб на війні (1919 р.) з большевиками. Ізба Скарбова, Краків, признала вам ренту ще в 1930 р. але через заздрість (Ред. темноту!) ваших сусідів — здержано виплату.

Одначе на підставі розпорядку з 30-го жовтня 1933 р. Вістник Законів, ч. 96. — який каже, що тим родичам, яких син погіб на війні — а удержував їх за свого агіття, належиться рента — тимбільше вам, бо як пишете — маєте три морги гірського поля — невдячного. Тому повинні ви весті подання до Ізби Скарбової в Кракові через старосту в Сяноці — о нове вбавання вашого маєткового стану — подаючи число послідного письма Ізби Ск.

Нинішнє число «Нашого Лемка», декому висилаємо, як оказове. Просимо почтовими складанками вислати передплату, найрадше на цілий рік.

Передплата на цілий рік всього — 3. — зл.

„ пів року — 1.80 „

„ „ чверть року — 1. — „

Адреса: «Наш Лемко»
Львів, вул. Руська 18.

ЦІННИК ОГЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. на 1-ну шпальту — 30 сот. Оголошення в тексті 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот. Дрібні оголошення за слово 10 сот.

Видавець і відп. ред. ІВАН ТИКОР. Друк. З. Медичький — Тиктор, Львів, Бляхарька 9. — Тел. 34-76. РЕДАГУЄ КОЛЛЕГІЯ.

Оплата поштовою оплачено гуртом.
Należytość pocztową uiszczono guraltem.

По конфікаті наклад другий

Наш Лемко

BEZPŁATNY NUMER OKAZOWY

РІК I.

Ч. 2.

Львів, 15 січня 1934

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 57-90.

NASZ ŁEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 вол., Піврічно 1'80 вол., Чвертьрічно 1— вол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам дол. або рівновартість.

Навертаються до хлібороба.

Перед війною і в перших роках по війні, всі держави дбали найбільше про те, щоби в них було якнайбільше фабрик і щоби добре ишла торгівля. Задля такої опіки росли фабрики, купці свобідно торгували й багатіли. Все те діялося в місті. Тому будувалися тутки величаві камениці, прекрасні вулиці, залізні дороги. В місті видко було багатство і достаток.

Село всі оставили більше самому собі. Жило воно своїм тихим життям. Багатством і розвитком не могло наздігнати міста. Тому зістало далеко позаду нього. І так місто дуже скоро розбудовувалося, росло, а село стояло в місці, ба навіть ішло взад. **Між містом і селом не було рівноваги.**

Зі села йшли великими юрбами до міст на заробітки. З нашої Лемківщини плили попросту ріки народу до Америки, де осідали головно по фабричних містах. Далекі краще булови, наколиб так ті люде пішли на схід, до східногалицьких міст і там старалися собі заложити чи склепик, чи найти якусь инакшу роботу. Або по просту, щоби осідали таки в містах на Лемківщині, як Сянік, Риманів, Дукля, Жмигород, Горлиці, Грибів. Лишень ті люде мусилиби міцно триматися свого народа і своєї віри. Малиби ми тепер у тих містах своїх купців.

Вернім до того, що ми зачали. Село вилюднювалося, а місто перелюднювалося. Так було десятки літ. Аж дійшло до катастрофи (нещастя), якої ніхто не передбачив. Тим нещастям є теперішня криза і безробіття.

Доперва сьогодні під тягарем ли-

холіття, пригадали собі головачі призабуте село і ріллю, живительку народів. Зачинають завергати з дороги. Бачимо, як нині деякі держави живо заопікувалися рілничим станом. До них належать: Німеччина, Італія, Франція і Мадярщина. Ті держави стараються мати в себе досить свого власного збіжжя, щоби не спроводжувати в заграниці й платити за се великі гроші. Краще, най ті гроші остануть дома. Італійський диктатор

Мусоліні хоче навіть поселити на ріллі міських безробітних, щоби в той спосіб зменшити число безробітних. Знова гітлерівський уряд видав закон, яким дуже високо підносить селянський стан. Як дотепер німці дбали найбільше про міщанство, так тепер то само можна сказати про селянство. Мадярщина хоче запровадити навіть примусову селянську організацію, щоби всіх селян згуртувати і тим робом дещо поправити їх долю.

За тими державами напевно підуть і інші. Може настануть кращі часи для селянина.

Чому в Данії нема бід?

Є ним мала селянська держава, Данія. Там йде до щораз крашого. Чистий дохід данського селянина з одного морга побільшився від тамтого року 4 рази, то є, зріс від 7 корон до 29 корон. Данці то розумний народ. Неграмотних там не має. Цілий край, то одна велика кооператива. По містах є кооперативні фабрики й кооперативи, в яких купують товари сільські кооперативи. Яйця, масло, молоко, худобу і все, що пригадується на господарці збуває данський селянин через свої кооперативи.

До того дійшли Данці через свідомість і освіту. Науку набувають у школах і народних університетах. Данські народні університети є то кількамісячні курси. Вчать на них всього, що повинен кожний до життя знати. В Данії завівся гарний звичай, що кожний дорослий хлопець і дівчина кінчать народний університет. Такий звичай запровадив у Данії заслужений єпископ Грундвіг.

Задля того Данці дуже мудро газдують, що навіть дають собі раду з кризою. А треба знати, що край їх бідний. Не має там ані вугля, ані заліза, ані нафти. Все те мусять спроводжувати з заграниці. Зате є свідомі, освічені й тримаються міцно разом. З книжкою і газетою не розстаються ніколи. А то найбільше значить. Можемо собі з них брати примір.

Данці не мають також тої негарної привички, щоби проклинати поганими словами. Не ображають один другого. Живуть у великій згоді. Не крадуть. Там, коли хтось щось згубить, а другий знайде, то не ховає до кишені, лишень віддає до найблишого громадського уряду. Пошкодований приходиться і забирати собі. Або такі річи, як молоток сокира, пила, можуть цілими днями лежати на дворі. Ніхто не вкраде.

Донедавна було таке й на нашій Лемківщині. По війні погіршилося. Мусимо подбати, щоби знова не

треба було боятися, коли остане в полі коса, чи «бабка», або граблі, що хтось возьме.

А що найважливіше, то мусимо остро тримати наші діти й карати.

коли не дай Боже котре принесе щось чужого до хати.

Про Данців будемо ще писати.

* * *

—о—

Що таке „жовта небезпека“?

Азія то найбільша часть світа. Більша, як Америка. Живуть там також найбільші народи на світі, а саме: 450 мільонів Китайців, 350 мільонів Гіндусів, 80 мільонів Японців. Більше, як половина всього людства живе в Азії. Тільки одні Японці мають сильну державу. Також Турки під проводом розумного президента Кемаля-Паші доходять до сили. Найбільші числом Китайці й Гіндуси покищо дуже слабенькі. Гіндуси є під пануванням Англії, а Китайці вічно тільки сваряться між собою і воюють одні проти других. Там де двох бється, третій користає. Тим третім є Японці, Американці й західноєвропейські народи. Але Гіндусів веде до волі їхній провідник Ганді, який для добра свого народу кілька разів накладав на себе добровільну голодівку. Знова Китайці під загрозою Японії також доходять до розуму і скорше чи пізніше прийде між ними до згоди.

Якщо Китайці й Гіндуси дійдуть до такої досконалости, як Японці, можуть залити цілу Европу, як мо-

ре, як перед 700 літами Татари знищили Державу наших князів. І знова найбільше потерпівби наш нарід, наша земля над Дніпром, бо ми найблище тої Азії.

Страх Европи перед Азією зоветься «жовтою небезпекою», для того, бо майже всі азійські народи є маляйської раси, то є, мають жовту краску лица, як наші цигани.

Зараз в Токію, в столиці Японії, відбуваються наради організованої молоді держав Далекого Сходу. Ту нараду скликали молоді Японці.

ПИШТЕ, що ся Вам найліпше подабає в «Нашім Лемку» и про што ищи радилибисте писати.

* * *

Висилайте передплату и пораďte своему кривному, знайомому и сусідови, штоби сой заперенумерував «НАШОГО ЛЕМКА».

«НАШ ЛЕМКО»

то найтуньша газета!

Не намисляйтеся, лем зараз висилайте передплату!

Карпликовой щистя.

Понесло Мариньча Корпликовой полуденок газді, бо ищи лем загликалися зарі, як зяв топірча, тай пішов за Кошариска окремсувати ялиці. Сама си покормила борнулю, вицверкала, спражила молоко, кусцьок лишила Васьови, кет верне зо чколи — няйби посербав. Замела пак хижу, заложила сінечка бараньчикам, няй не банують за матерьов. Отерла скоріцько жмінку лену, навилла на Ганусину кудівку, зазначила гарді мотузком; піде прядсти на вичірки, не будуть клочити пряджі парібци — пся пара. Відрілася ищи пак чоґоска на хижу, тай побіжала.

Хотів зьвідатися ей штоси нон Мотилів Штефан, ци може дакус пощпасувати, кой она гонориста, ани ся не підріла — мат реку свою Морцю — няй си ей смотрит — а не за чужима дає позір. Ищи дахто допискат газді — на суяту! бреверию!

Ишла и чула з далека, як гдаря-

ли топори, як тріщали підоначени ялиці. Шептала си пацерик. Онцкно і било од самого свиту. В хижі, кой зазначувала воду г челюстях, мало не загасила полін, пакзас, як посувала кочергом дирва г пецу. Гварила пацерик, а думки приходили ей заедно на тямку, а нона співанка, што так любив слухати Лешко, кет парібочив ищи — «Ой, ищим не палила г пецу, а лем ся сами дирва ярят, ищи ем не любила, а уж на мя гварят!» Ріжною ся плянтало по голові — час платити секерацію, гкупити дакой підваляньча, няйби лем било на пряджу и на передновок на тиндиричанку.

Скрутила на Кізіхребтик, малоне згубила зо страху, як рявкнув з гори котриска, а грани — води — ратунку! — біжай борзенько ойже, лет Марин, бо небога-ялиця придусила Лешка!

—о—

Лежав пак голотник Лесьо ківка неділь, воятив по ноцах, покряталому гет ногу г костях. Дихтор позоначував шиткой драничками, овив ногу, якоска неясучо. Але

Чому Мусоліні

каже женитися?

«Італійці мусять бути сильною нацією (:народом:)». Так каже італійський диктатор Муссоліні. Між иншим він добачує ту силу в великім числі уродин. Він доказує, що чим більше дітей приходить на світ, тим більшу силу має нарід. Для того видав навіть закон, яким назначає великі податки на всіх парубків, штоби їх змусити до женячки. І ось одного дня змовилися парубки в Італії й кількадесят пар стануло під вінець. Крім того назначає великі нагороди матерям, що мають багато дітей.

В нас, наколиб так давали нагороди, то не старчилиби грошей.

Таке саме запроваджує Гітлер (провідник Німців) в Німеччині, те саме Франція. (У Франції на 1000 річно приходить на світ 1 дитина, у нас — 26)!

У чомуж тут криється сила народу? — питаєте. Трошки подумаймо, а зараз стане нам ясно. Знаємо зі щоденного життя, що більше смутиться той гаґда, що не має зовсім дітей, як той, що їх має багато. Правда, клопоту має більше, але хата не порожна, є руки до праці, буде кому старости доховати. Вправді трафляється й та-

кет принесли з попівства дакой-шилиякой масти, висповідався Лесико на смерть, тодика пішло му, як з водиці. Як пригріло любше сонічко, ходив, шкуглінтав уж о кривули по обисцю, рядив покус желізівя до яри. Припакувала му пак педа за ногу, пінязі з каси — за то, што лежав и штобиси заґмирав без зиму, кой било го не поначило г лісі.

Хижочку си змайстрував, як ляду — з комином — з виглядами до саду, бо нона по небіщиках збаршніла и дос му ся дала го знаки, кой лежав потовчений, нона курна! Гкупивси нову запряж, приодів Мариньча за фрасунок, бо го обходила и діти, кой му не жалували води. Ищи си приобіцяв, кой му дав Панбіг такой щистя, піти на Зелени Сьвата на Манастир з офіров, гкупитси богородицю на голову и кус сукнять до гуньки, бо сеси гераки, кабатя никус — нич не стоять, зябне г них челядья.

Ю. Т.

—о—

ке, що дітей багато і всі мають власні газдівства, а на старість батьки мусять поневірятися по чужих порогах. Здається, що тут і батьки дещо завинили, що зле виховали своїх дітей. Може все тільки сварили, тай сварили своїх дітей, а не виховали в пошані й любови до себе?

Далі знаємо, що коли нам все побільшується, росте, а не маліє, тоді чуємося вдоволені, певніші себе, а навіть якісь сильніші. Не видко зморщків на нашому чолі, а частіше засяє усмішка на нашому лиці. Тішимося, коли нам все зародить, худібка здорово ховається, діти виростають на чесних людей.

Так само думає й Муссоліні, як добрий господар Італії.

Він собі так міркує: Дійде до того, що Італійцям буде дуже тісно жити в ріднім краю, щоби могли вижити на рідній землі будуть краще промишляти, як використати земні скарби і сили природи, яких ще чоловік не визискав, як слід. Кождий буде працювати, якщо хоче жити. Не буде таких, що занадто працюють, ані таких, що не мають що робити.

Наколи так кождий Італієць буде думати й працювати, збільшиться багатство краю. Так в невеликій Італії буде міг жити великий італійський нарід, який на довгі віки зуміє втримати свою незалежність, якщо буде мати добрих провідників.

Те саме можна сказати й про нашу лемківську закутину. Кожде село, кожда хата здається перелюднена. Не має де виїхати на заробітки, бо границі позамикані. Не треба тим дуже журитися. Не має злого, щоби не вийшло на добре. Так і з нами. Будемо вирубувати ліси, прятати каміння і в той спосіб побільшувати собі поле під управу. Далі будемо братися до осушування мокрих лук і за якийсь час дійде до того, що зникнуть всякі нежитки, ріжні охаби, мочари, а з кожного кусника землі будемо мати хосен. Остануть хиба потоки й дебри, до яких ніяк не годен приступити.

»Наш Лемко« все буде дораджувати, щоби не покидати власної землі й не іти корчувати ліси десь в Аргентині, або в Канаді, тільки те саме робити в себе вдома.

Будемо дуже тішитися, коли люде будуть іти за нашою порадою.

Просимо також писати до нас, як ви знова задивляєтеся на ту справу. Ми дуже цікаві почути вашу думку.

З Новим
Роком

Помайбі на щестя на здоровля на тот Новий Рік!

(Новорічні жичиня Гриця Маринді).

Помагайбі на щастя, на здоровля на Новий Рік!

Так Гриц Мариндя до вас всіх мовит:

Помагайбі на здоровля и щастя,
Штобися вам вшитко вело од гнеска,
Дівчатам и хлопцям на довги мясниці,
Штоби час лем сходил на музиці,
По кожде дівча, што вінец носит,
Най приходит по сто іноший,
Най ся оддают стари і молоди,
Най сой кождий вибере до подоби.
Бамам при куделях, аби ся файні пряло,
А и потім при кроснах не рвало.
В стайни, най ся ховаг худоба, коні, ягнята,
А х кучи най виростаюг тусту пацята,
Бо то єдиний доробок бідного газди,
Ой, без того мусівби гнеска пропасти!
Дай Боже, штобисте мали тільки пшениці,
Як г мори ест піску и соленої водиці,
Штоби ся вам грушки аджи на вербі родили,
А пінязі, нейби вам сами до хиж приходили.
Штоби, фура дров коштувала 50 золотих
І штобисте їздили по дорогах не тогих!
Най вам довги повирастаюг до нуляки,
Най ся гродяг барс гарди бандурки!
Най вам старчит паши аж до яри,
А г роботи най не буде ни хмари,
Штобисте щесливо сой поярували,
Звезли сіно і гарде зерно вижали.
Дай Боже, штобисте велький сад мали,
А г нім з ваших улиів пчоли бреньчали,
Най меду г вас буде без міри,
До їджиня, на продай повни фіри,
Штобися вам все доїли корови,
А на пасвисках випасали груби воли,
Дай Боже того часу діждати,
Як Народний Дім кожде село буде мати,
А г нім читальня, и саля, кооператива,
Деби ся наша славна молодь сходила!
Дочекайме щасливо другого Року Нового!
За тот час, штобисте полюбили «Лемка Нашого».
Таки то жичиня од серця
Вашого друга

Маринді Гриця.

14. січня 1649 року наш гетьман Богдан Хмельницький, по славних побідах над ворогами України, віжджає як побідник до Києва. Його витав з великою радістю цілий український нарід з митрополитом на чолі. Про ту славу по-дію говорить широко наша історія, а український маляр Івасюк намалював величавий образ, який представляє той візд. Часопис «Народня Справа» розіслала відбитку того образу на стінному календарі 1934 р.

Львівська національна наукова
бібліотека України
імені В. Стефаніка

Наш перший передплатник

Першим передплатником «Нашого Лемка» є добродій Полин'як Стефан родом з Котова, повіт Новий Санч.

У Львові живе вже 4 роки. Працює в гарбарні на Болоню.

Дня 4. січня 1934. р. перед відіздом у рідні сторони на час зими добр. Полин'як Стефан вступив до

Адміністрації «Нашого Лемка» й заплатив піврічну передплату. Через те став першим нашим передплатником. На нашу просьбу обіцяв нам прислати свою знімку, яку помістимо у нашій газеті.

Першому нашому передплатникові з Новим Рокком бажаємо всього найкращого!

Лемківський Музей в Сяноці

В Сяноці єст лемківський музей. Тут г ним зібрани вшитки стари річи, з Лемківщини, што юж вишли з ужитя, або затрачуються, як стара чуга, ждинський капелюх, старий деревляний плуг, деревляни колеса і т. д. Дотепер єст юж там зобраних 3681 таких, як по вченому зовеса, експонатів. Такий

музей єст барс потрібний. В ним, як в зеркалі можна видіти нашу минувшину. Дятого кождий, хто має деякий цікавий старий предмет, най го не нищит, а передасть до лемківського музею.

Так само, як хто коли буде в Сяноці, най зайде до того музею.

СКОНФІСКОВАНО

* * *

Столітні люди.

На південь від сербських земель, де почалась в 1914 р. світова війна, в якій погибло багато наших родаків-приятелів, лежить країна Греція. З Греції приймили наші пради в 988. р. християнську віру. В частині тої грецької держави, в Македонії, (як наш край ділять на Лемківщину, Поділля, Підгір'я, Поліся, Волинь і другі — так і Греція є поділена на провінції — які разом творять одну грецьку державу) — є положене мале село Вербаж. Є там тепер понад двісті столітніх людей, які виконують всіляку працю на рілі й мимо того чуються сильними та здоровими. Не думаймо собі, що живуть «по панцьки!» Причиною того довгого віку є чистий-твердий і здоровий воздух, як в наших горах. Хати мають вибілені, як сніжок, худібку чисту, як ласички, їдять прості страви, а голвне пють вони багато чистого, квасного молока, не люблять мяса, бо не є добре для здоровля й тому живуть так довго. Т.

Основою праці кождого чоловіка повинна бути тревала думка — ясної долі ріднього краю.

Філія Карпатського Лещетарського Клубу. Дня 4. грудня 1933. року заснувано в Сяноці філію К. Л.К. Таке спортове товариство барс потрібне на Лемківщині. Спадистих гір у нас дос. Лещета (треба говорити лещета, не нарти) може собі кождий сам зробити. З їзди на лещетах можна мати не лем забавку, але і пожиток. Можна ходити на полюваня, пересуватися через гори на друге село... Лем треба найперше добре навчитися возитися. Як хто не знадобрі, а хотівби одразу сміло пушчатися, то легко може прити на каліку. Найперше треба навчитися на маленькім горбочку, а потім можна й більшої гори спробувати.

Як посилати гроші на чеки?

Щоби не платив передплатник за посилку грошей на газету, посилаємо в газеті почтові чеки. Такий чек — (складанка) має три часті: перша ліва, зелена — то є посвідка вплати (потвердження) — другі дві — а саме середуша — доказ вплати і крайня права — біла — то доказ впису. Чеки треба писати, виповнювати виразно! чорнилом — після почт. приписів латинськими (польськими) буквами. Написане не перечеркувати і не поправляти, (чисто писати — бо як нас бачуть — так пишуть!)

Першу — найширшу частину, дає почта тому, хто посилає — дає гроші; другу і третю лишає. Шле потім нам **середушу** — щоби ми знали, кому висилати газету, а **третю** задержує собі на доказ впису.

Є часом, що вислав хтось гроші а ми не одержали їх, тому ховати треба відтинок з почти, коли зажадаємо числа, дня і місяця надання грошей, щоби ви діставали точно вашу газету.

Адміністрація «Нашого Лемка».

Гітлер не хоче слави.

Німецький канцлер Гітлер приказав повалити памятники, які вже йому повставили вдячні Німці й приказав ставити собі за життя нові.

СКОНФІСКОВАНО

Бермеса до пасічництва.

Г попереднім номері описали ми коротко того, што нам долігат, на шу штоденну біду.

Тепер будеме дальше писати, якби хоцкі кус позбитися тих болячок, што нам допікают.

Наше житя в горах може дуже поліпшити пчільництво. Маме до того вшитко під руками. Шелеякого квітя г нас дос. О дошки тіж не так тяжко, як на долах. Майстер тіжик найдеся, барже х кождій хижи. Попритім треба нам знати, што наш гірський мюд все найдорокший, бо уживають го не леш до їджиня, але и на лікарство. От і тепер го Львові кільограм гречаного меду коштує лем 2*30 зол., а гірского — 3 зол.

До пчіл треба забератися зараз. Тепер г зимі. Не одкладати на літо. Неоден може юж нераз мислів о тім, але може не знає, як забратися до роботи. Найперше треба сой пририхтувати дошки. На того, найліпше надаєся зима. Єст санна, легко привезти кльоца, і дати порізати на дошки. На улиі найліпши є сухи дошки, але як сут сорови, не трудно о сухи. Зрештою у кожного найдеся дакус сухих дошок бодай на два улиі. Можнаби тіж замінити г дакого, што має юж сухи.

Як маме дошки готови, то юж дуже значит. Потім треба піти приздрітися дагде на улий. Х кождім селі єст бодай оден газда, што має пчоли. До нього треба піти і пообзерати вшитко докладні, што єст х середині г улию. Наши газдове на Лемківщині уживають г більший части старих славянских улиїв. На-

ши улиі сут не конечно добри, бо за мало дають річно меду. Найліпши сут американски, варшавски, або українски (Дадана). Як ся робит улиі, можна довідатися з пасічничих книжок. Найліпша пасічничка книжка зовеса „Поступове пасічництво“. Можна єй дістати г Адміністрації „Нашого Лемка“. Коштує 7 зол. Єст то велика пасічничка книга. Вартоби тоту книжку спровадити до читальні чи кооперативи, або штоби кількох в селі поскладалося на ню. Г ній єст шитко докладні описане, яки улиі найліпши, як што, де і коли робити коло пчіл.

Але, як х селі не є читальні чи кооперативи, або не найдеся тільки, штоби хотіло сой спровадити тоту книжку, то можна братися до пчільництва і без книжки. Товди треба добрі обіздрити улий і добрі позвідуватися того, што має пчоли, што робити. Не надумуймеся довго, лем зараз бермеса до роботи. Зима єст і на того, штоби помисліти. Потім г літі буде вшитко готове. Як юж єст улий, то хпів шиткого.

О пчільництві будеме г „Нашім Лемку“ часто писати, бо то барс важна справа. В горах може ся нам добрі оплатити. Пчільництво може нас гарді двигнути з кризи.

В справі пасічництва, видрукуюме з охотом кождій допис з Лемківщини. Просиме красні наших чесних пчелярів писати до „Нашого Лемка“, як їм иде з пчолами. По містиме аджик фотографію красной пасіки.

— о —

Стара чуга ся скаржила.

Стара, запорошена чуга вісіла на клиньци х коморі и так перед самом собом ся жалувала.

— Тільким роки хоронила людске тіло перед студеньом дойдом и снігом, а тепер так мня поневірают. Колиси вісілам на вішалі, або на клиньци в хижи. Било мі тепло. А тепер мушу мерзнути поневіряна х темній и студеній коморі. Порох мя обсів и хапаються мя молі, што юж мі ся одривають тороки.

— Ой, били то добри тоти давни часи. Нераз, як мня взяв хлоп на рамена, як ишов до церкви, то таким на нім парадувала, што лем тороки колисалися од ліва до права — міх, мах, — цвик, цвик. — Але то било за Франц Йоська,

а гнеска — вісиш на клиньци ищи тобов поштуркуют, ищи ся з тебе насміхают. — О, стара чуга, вітром підшита, гварят. — Ой ви, бортаки не знате, што я вартам, што я в своїх рукавах ріжної добротини переносила.

Нераз вертав хлоп з міста, а я г руках несла повно палюнки, але такой файной оковитки. Не такой пакудной кропчиска, што дує человека й палит му кишки, яку гнеска людиско пе. Йой на што то юж тоти люде зишли? Мене не носят, а паскудном жидівском кропком ся заливають.

Аж ся молодша роблю, як сой припомяну стари, добри часи, як мнов ищи ся приодівали. Таке ся трафляло. Вертаг газда з бабов з

кормешу. Г єднім моім рукаві несе пероги, г другім повно хліба. Так то било. А тепер што? Найже сой возме перогів до рукава од герка, або од куртки. Най спробує. З мене знаються сміяти тоти в райтках, а я біла до вшиткого — и до убору и за сховок. И прикритися мнов можна било файні, як того зашла потреба.

Тепер, як виїдете г зимі на ярмак, то якби не пейси й горбати носи, трудно билоби познаги, котрий наш, а котрий жид. Вшитки еднаково поуберани. Перше било ліпше. Презто, што наш лемко носив мене, свою, гвасного виробу чугу, здалека можна било познати, што то наш, крещений человек. А тепер през тоти якиси райтки, пуми, герки, куртки, ци як їх там. А най того вшитко фрас возме! — Небило то, як давна чуга з торічками.

Кой ня не носят, нийби мя хоцкі дали до лемківского музею х Сяноці на памятку! Найби люде знали, як то давно лемки ходили!

Чому пече в грудях?

Нарічуть люди по наших селах, що як настає зима, пече їх в грудях, дере в горлі. Натомість кажуть, що в літі не мучить нікопо така слабість.

Певно, що різка зміна воздуха, зима причинює більше ріжних недуг. Зло ціле однак походить від страви, яку споживає село в зимі, а також душний, вогкий воздух по хатах ділає погано на ціле людське тіло.

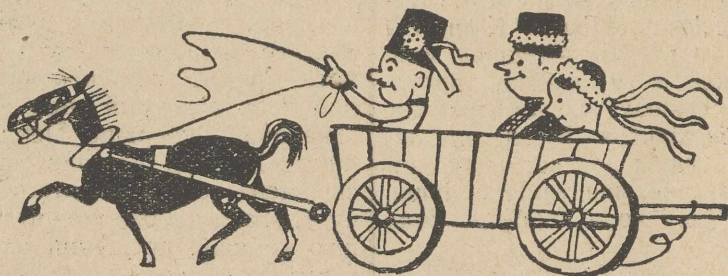
Через споживаня олноманітної, тяжкостравної — страви, яка и так має в собі подастатком ріжних квасів, виділюють части нашого тіла, як утроба, селезінь богато гірковиня, яке дістається до жолудка або часом через стіни кишок до крови, тоді відбивається гірко, приходить богато слини до уст, горло пече, мучить цілими днями. Вживають деякі на се — пють соду — прозу з оцтом. Хвилево помагає, за який час відбивається ше гірше. Тому повинні господині подбати, щоби була страва ріжнородна, вартісна, чиста, добре зварена. І так борщ, жур, кеселиця, ворянка, левеш, ябчанка, сливянка, капуста з піхотою — фасолею — горохом, вареним або праженим бобом, квасний хліб, перестояла бульба — бандурка то страви, які мають богато квасу і шкодять потім. В зимі маємо на селі мало молока, длятого треба їду ладити так, щоби була як найменше терпка, а за то давати більше товщів, не буде мучити нас зага.

Будуть обезпліднювати.

Гітлерівська влада в Німеччині видала закон, силою, якого будуть обезпліднювати всіх недорозвинених умово і непоправних пияків, бандитів, злочинців, так муштин, як і жінок, щоби не могли видавати потомства. Тому обезплідненню ма-

безробіття, (бо кождий буде мусів заплатити за операцію).

Деякі німецькі газети домагаються, щоби так обезпліднити всіх німецьких Жидів. Пишуть, що за 50 літ не було в Німеччині, ані одного Жида.

лоби підпасти 400 тисяч людей. В той спосіб хочуть Німці уздоровити свій нарід, заощадити на коштах удержування шпиталів для умово хворих, зменшити число злочинів, та зискати гроші на поборювання

Німецькі суди вже покарали кількох злочинців так, що зробили їх неплідними. А роблять таку операцію окремим світлом, яке забиває родючі клітини чоловіка і не шкодить його здоровлю.

Господарські пригадки.

На дворі звичайно тепліє, менше тисне мороз, возять обірник на гори, де, не годен „доначити“ воза в літі

Вивезений обірник треба добре втовкати, щоби як найменше парував; прикрити ялиною — „чатилям“, щоби не розношав вітер листя, солону з нагромаджененого обірнику. Ніколи не розвозити обірнику по полі, де лежить ще сніг.

Обміркувати завчасу, де будемо сіяти зерно, де буде бульба — „комперики“ а де лишити „на гряди“ — лен-коноплі. Сіяма набути вже тепер, приладити, як найбільше, буде богато пражі, будуть і „нагавки и напліча“ — не будемо видавати гірко запрацьований грайцар за підлу — фарбовану шмату.

Перебирати насія; хто не має млинка а віє омолочене зерно, повинен піти до сусіда перепустити через млинок, бодай то зерно, яке буде сіяти. Не буде в полі гірчиці, хабазя, бурянів. Насія гороху, бобу вичистити від вовчків, щоби не сіяти — садити зерна, яке має в середині яечка тих шкідників.

Не давати ніколи тільним коровам мерзлої бандурки ані бураків-карпелів, бо через таке може скинути плід корова. Водити корову до расового бугая, отелиться в жовтні, буде доїтися цілу осін — зиму. Поїти корови, телятка все дві години по кормі, встоялою водою.

Дбати, щоби було тепло, свіжо

в стайні, бо чим тепліше, тим більше дає корова молока і скорше тоді ростуть телята. Як зимно в стайні корова їсть більше, і затримує для захорони свого тіла такі часті корму, які мала би дати в формі товщу — „омасти“ з молоком. Вівцям давати частійше сіль зі сушеним вівсом. давати пити вар.

Відлучувати малі ягнятка; давати їм з початку водою проріджене молоко, трохи надробити черствого хліба; поробити драбинки на сіно — яке подавати чисте — дрібосеньке. Скоро навчаться їсти, небудуть банувати за вівцями. Як є сонце гнати вівці в корчі — люблять ощипувати конарики — прутики лісових дерев.

Ходити треба в поле, пильнувати, щоби заметіль — зав'ї не вилігували озимини. Конечно треба крушити коньом — боронами зав'ї — замерзки, щоби дихала озимина — воздух доходив, інакше готова вимерзнути.

В саді стручувати сніг з дерев, уважати, чи заяці не роблять шкоди — затулити соломною — терням овочеві деревця. Непотрібні бігуни — молодники втяти. Подбати, зладити зернятка овочеві. Читати богато, вчитися — бо як без Бога ані до порога, так без науки — не зрадиш з порожнього хліба ні муки!

Т.

Чи йде до кращого?

Світова торгівля збільшилася на 12 процент.

„Нашому Лемкові“ з Новим Роком.

Витай „Наш Лемку“ в щасливу годину,
Жебис освітив лемківську країну
І мав п'яязи, як води в потоці
В тім новім році!

Ми ждали твого, „Наш Лемку“, приходу,
Бо нам неседе каламутив воду
Бо нас уж шитки, хтіли цн не хтіли,
За ніс водили.

Тот нас до ліса, пон до біса водит,
А кождий шельма лем нас вічні зводит,
А жеби котрий дав руку, як брату,
»— Вибачте, свату!»

Яксьме почули новину зо Львова,
Же там уж для нас газета готова,
Тосме з радості, што речн, не знали,
Лем тихо ждали.

І гнес ми взіли ту дивну новину:
О, ти „Наш Лемку“, ти наш рідний сину,
Сій зерно правди на наши загопи,
Ми беме в дзвоні!
Гр. Марусин.

Залізничне нещастя, якого ще не було.

На самий латинський Святий Вечер сталася у Франції під Парижем така велика катастрофа, якої ще не було, відколи люди їздять залізницями — (около 80 літ). Сталося то нещастя в ночі підчас великої мраки. В темряві наїхали на себе два поспішні поїзди. Згинуло у тій страшній катастрофі **230 людей**, а **300** страшно покалічилося. Ціла Франція носить жалобу.

З дотеперішних залізничних катастроф, найбільша сталася в Альжирі в Африці 1932 р., в якій згинуло 120 осіб.

Перед Новим Роком дістали ми від наших Читачів і Прихильників з Лемківщини і з інших закутин нашого краю, дуже новорічних желань. Дуже красно й сердечно за них дякуємо і від себе бажаємо їм з цілого серця щастя, здоровля и «шиткого» найліпшого.

Дай Боже нам всім діждати щасливо другого Нового Року!
Редакція «Нашого Лемка».

Прийшов дідич до млина и питає за мельником. Жінка каже, що пішов заставити воду. »А то щасливий чоловічок — повідає дідич — я хочу заставити село и не можу, бо жида не хочуть нич дати — а він навіть воду заставляє! —

НОВИНКИ

— **Уважайте на гроші.** Появилися фалшиві 5 і 10 золотівки. Від правдивих різняться тим, що є трохи легші й глухо дзвонять.

— **Вибух земного газу.** В Яслі в домі Лязаревича вибухнув в пивниці земний газ. Поранилися дві особи, а цілий дім розвалився.

— **Наші прабабки воювали.** В Рожиськах біля Скалата розкопали старинну могилу. Знайшли кістяк жінки з мечем в руці й раною на черепі, мабуть від топора, якого уживали в 11-ім столітті. То свідчить о тім, що давно наші жінки управляли воєнне ремесло.

— **Уважайте при рубанню дров.** Осип Скрипник, робітник в Бориславі, рубав дрова. Одно поліно вдарило його в голову так сильно, що вбило на смерть. При кожній праці, треба бути обережним, бо »стереженого пан Біг стереже«.

— **Першим українським друкаром** у Львові був Іван Федорович. Від його смерті минуло в грудні мин. роки 350 літ.

Федорович жив в часах, коли так званою Люблинською Унією, Литва й ціла Україна перейшла під владу Польщі.

— **Орел з Фінляндії** залетів до Почаєва на Волині, де осів з перевтоми. Мав привязану до ноги коверту з листом. Зробив до 1000 км. дороги.

— **У Варшаві** вичислили, що кат Брави повісив 300 людей за півтора року і заробив по 100 зол. від кожного страченого.

— **Бідні мали щастя.** Де? У Франції. Один вбогий мельник виграв на лотерії 5 мільонів франків (1,750.000 зол.), а двох безробітних, що вже втратили надію на поліпшення долі виграли по одному мільйону франків (350 тисяч зол.). Як на нинішні часи — гарні гроші.

— **Війна в Полудневій Америці.** Болівія воює з Парагваєм. Вже полягло 1000 Болівійців, а 13000 дісталось до парагвайської неволі.

Народні п'явки

На нашій землі, як в себе дома,
Засіли люде брідь!
Сруль, Мошко, Іцко, Хая і Шльома,
Ци знате, хто то? — жид!
Торгують жиди на Лемківщині;
А ти Лемцюню роб!
На вишитких роблят газди, газдині,
Бо Лемко добрий хлоп!
Мало доходу мат з той роботи,
Бо цілий рік лем піст...
І ніт радости, сами клопоти,
Жид його працю їст...

Лемко бандурки їст і варянку,
Лем на Великдень кобаси кус,
А жид з росолом хлипат різанку,
Або печену гус!
Бо жиди розум і хитрість мают,
Жида не продаст ніколи жид!
Та іщи Лемки їх попереають!
Ци то не шкандаль, ганьба і стид?!

Ст. Вархоляк.

РІЖНЕ Й ЦІКАВЕ

»Найбільше в світі військо«.

Межи Францією і Еспанією є малесенька самостійна республіка **Андорра**. Має всього 30 сіл і 5240 мешканців. Та маленька держава має власну »армію« в склад якої входить 6 жовнірів і 5 офіцирів. Теперішній начальний »вожд« тої »армії« давніше був по званню заганячом ослів та рівночасно суддею. Андора має вже 1115 літ. За неї вічно сваряться Франція й Еспанія.

Край, де не їдять бараболю.

Турецькі купці, що торгують бараболю аж просили свій уряд, щоб приказав Туркам їсти бараболю, бо ніхто там не хоче її їсти. А в нас часом і »бандурки«, бракне.

Навіть там зима.

На пустині Сагара в Африці, де в літі такі великі спеки, що не годе босо на землі стояти, впали сніги. Такого там не памятають найстарші люде.

Шлюб через телефон.

Один американський інженер взяв шлюб через телефон зі своєю судженою в Швеції. Він є в Новім, а вона в Старім Краю.

* * *

Японці кажуть у своїх приповідках: »Не говори жінці, якаби навіть привела на світ з тобою дев'ятьох синів — твоїх душевних тайн«.

ДО ПИСИ.

Свіржова руська пов. Ясло.

Свіржова руська, пов. Ясло. Наше село невелике. Має всього 60 номерів, ґрунти маме кепски презто не є г нас богатих. Барже з кождой хижи од нас сугь в Гамерниці. Але не о тім хочу писати.

Хочу написати, як наше село представляється під культурно-освітнім оглядом.

Наше село збудив до нового життя бивший наш управитель школи п. Звірик Осиф. За його стараньом перед кількадецятьма роками одограла свіржівська молодіж перше, як село-селом представління »Бабський бунт«. Пан Звірик виховав тіж едно покоління. Дуже х селі ся змінило, як молодіж, што вишла зпід його руки, дїшла х селі до голосу. Зачалися х селі помали інтересувати и справами, што виходят поза сільске гадівство. Зачали читати книжки і газети. Потім заложили кооперативу. Дуже трудно коштує декотрих людей тога кооператива, але науку мают шитки чисни барс ведку. Потім при кооперативі оснував Семен Гандяк Аматорський Гурток, який дав кілька наддет гарних представлїнь.

Свіржова руська за кілька років барс змінилася і поступат дальше наперед. Г літі мин. року свідома свіржівянська молодіж заложила х селі читальню Просвіти ім. Тараса Шевченка. Староство г Яслі не затвердло. Пішов рекурс до Воевідства х Кракові.

Побудували тіж х селі гарду деревляну школу. Йщи невикінчена, бо тяжки часи, не откель взяти грошїй, а ту помочи одингал.

Найбільше діяльні х селі суг: Гандяк Михайло і Коваль Василь — кооператори, Василь Судик м. д. »Нар. Справк« и Гнат Баволюк — голова чит. »Просвіта«.

Свіржівський.

ПРОСИМЕ наших чесних Читачів пробувати штонебуд писати, даяке оповідання, ци вершок, або допис про ваше село, як знате, так просиме писати. Нераз на селі трафляються талановити люде, што гарді и мудро пишут. Ми з великим вхотом видрукуеме. Як буде барс красне, то вишлеме гарду книжечку в нагороду.

Редакція »НАШОГО ЛЕМКА«.

Вибори до міських рад

Дня 10. грудня мин. р. були вибори до міських рад у містах Східної Галичини. Всіх радних вишло 2036. З того вибрано 186 українців, поляків з »одинки« 1469, з других міст 147, а жидів 239. Ми рільнічий нарід. Мало нас мешкає по містає. Заледви 2.3 процент. Наші міщани ще не зорганізовані. Про інші причини малого числа радних не можна писати.

БІРЖА

Платили у Львові, дня 11. 1. 1934.

ГРОШІ.	
1 долар ам.	5.65 — 5.66
1 „ канад.	5.63
1 мільрейс браз.	0.50
100 чеських корон	25.50 — 26.—
100 фр. франків	34.90 — 35.—
1 нім. марка	2.11

ЗБІЖА (за 100 кг.)

Овес	7.75
Ячмінь	10.50
Жито	14.75
Пшениця	19.—
Горох пільний	16.—
Лен	40.—
Вика чорна	10.50
Лубін синій	7.50
Конюшина	140.—
Макух льняний	19.—
Грис житний	7.40
Грис пшеничний	8.25
Цвбуля	14.00 — 16.00
Чосник	30.00 — 32.50
Гриби за 1 кг.	12.00 — 18.00

ДЕРЕВО.

1 сяга букова	76.—
1 сяга ядова	38.—

* * *

Хто добре почав, той має за собою половину зробленої праці.
(Римляни)

Там, где вороги цілі віки засівали й годували на нашім полі кукуль і болиголов, де земля зерном тих бурянів занечищена і отроена, там їх зразу не винищаться! Довгої там, запопадливої треба управи і з любовію, щоби нива лиш здорове зерно родила.

Держись своєї національності. тої старої липи, котра шуміла коло твоєї рідної хати над снами твого дитинства. Знай, що та спільність крові, мови, історії і звичаїв найлекше добуде на яву дрімучі в людині сили, найлекше і з найліпшим вислідом причинюється до їх дозрівання і плідного примінення.

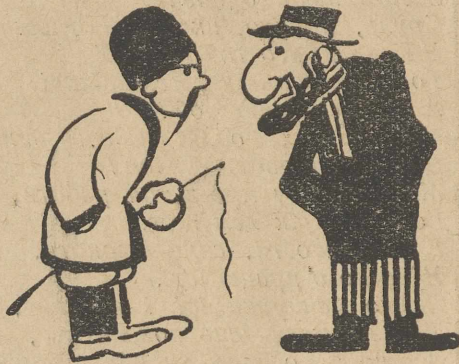
Подав Б. 3.

* * *

ЩО РОБИТЬ ДОБРА ГАЗДИНЯ?

Не купує ніколи горівки, бо палонка шкодить здоровлю та кишені. Не вадиться з мужом, але відраджує йому курити, бо від дугану псується воздух в хижі, який шкодить на груди малим дітям. Гроші, які мала дати на палонку и на дим, складає; посилає на газету, або ховає в касі кооперативи; купує гарду книжочку дітині. Сусядам і газді радить передплатити «Нашого Лемка», щоби учитися и завести в себе достаток.

ПОСМІЙМЕСЯ КУСЦЬОК

Іване, ци не виділи ви мойого коня?

»Ба якже — видів!»

А де він пішов?

»Ба — кой ем ся го не звідав!»

— 0 —

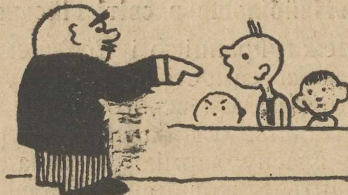
Чого ти так кричиш хлопче?

»Бо мя мама били».

А за що?

»Бо я кричав».

— 0 —

Учитель: Кілько є пять менше пять?

Васьо: Пять менше пять — буде оден.

Учитель: Зле. — Маєте в дома гусята?

Васьо: Є, реку — маеме!

Учитель: Як маєте пятеро гусят, и пятеро продадуть мама, кілько лишиться?

Васьо: Стара гуска!

— 0 —

Циган.

— Но, што ти юж певно перестав циганити?

— Ніт!

— Но, а што робиш, як дакому мусиш повісти правду?

— Наперекір бесідую.

* * *

Добрий лік.

— Но, як, виздоровіла ваша жена?

— Виздоровіла.

— Ци доправди дохтор поміг?

— Де там дохтор! Я казав для ньой зробити груну, а она ся настрашила тай встала.

ЛЕМКО НА СЛУЖБІ.

Наймив мазур лемка косити луки.
— Подь, — пада мазурка, — фригній барсцу, пудеж ген за гурецке жонць лонке.

Лемко, поснідавши, каже:

— Ненаручно, реку нести вам обід г поле, дайте зоначу го.

Газдиня подала полуденок:

— Кей ксеш, то се везь.

Косяр зів полуденок, подумав і рече:

— Далисте сніданок і полуденок, дайте кет лем и вичерю.

Думає мазурка: а то дурний лемко, поїсть все й буде косити о голді.

Лемко, зівши вечеру, набив си люльку покурив та повідає:

— Ну, тепер лем реку, добраніч вам шитким. По вечері идуть поредни газдове спати, а не до роботи. (»Комар«).

Пошта

Вп. М. П. Корчин. Ваш «Сов» не щіде. Не такой дідько страшний... «Страшного гостя» передали ми до «Н. Ч.» Пишіть більш реально.

* * *

П. Галь 3. Малих календарів не друкуємо. Пишіть, що цікаве в горах.

* * *

Ст. В. Бороблик. Дякуємо за прислани адреси. «Пявки» идуть.

* * *

Катерина Т. зі Син. Пишете, що вам син погіб на війні (1919 р.) з большевиками. Ізба Скарбова, Краків, признала вам ренту ще в 1930 р. але через задрість (Ред. темноту!) ваших сусідів — здержано виплату.

Одначе на підставі розпорядку з 30-го жовтня 1933 р. Вістник Законів, ч. 96. — який каже, що тым родичам, яких син погіб на війні — а удержував їх за свойого життя, належитьсь рента — тимбільше вам, бо як пишете — маєте три морги гірського поля — невдячного. Тому повинні ви внести подання до Ізби Скарбової в Кракові через старосту в Сяноці — о нове збадання вашого маєткового стану — подаючи число послідного письма Ізби Ск.

Нинішнє число «Нашого Лемка», декому,

висилаємо, як оказове. Просимо почтовими складанками вислати передплату, найрадше на цілий рік.

Передплата на цілий рік

всього — 3.— зл.

„ „ пів року — 1.80 „

„ „ чверть року — 1.— „

Адреса: «Наш Лемко»

Львів, вул. Руська 18.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. на 1-ну шпальту — 30 сот. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот. Дрібні оголошення за слово 10 сот.

Видавець і відп. ред. ІВАН ТИКТОР. Друк. 3. Медичкий — Тиктор, Львів, Бляхарська 9. — Тел. 34-76. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Оплату поштову оплачено готівкою.
Należytość pocztową uiszczono gotówką.

Безплатне оказове число
Bezpłatny numer okazowy.

Lwów
Karpaczka
H. J. - bo Mebalka

Наш Лемко

LWÓW
-1 11 34 20

РІК I.

Ч. 3.

Львів, 1 лютого 1934

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 57-90.
NASZ LEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

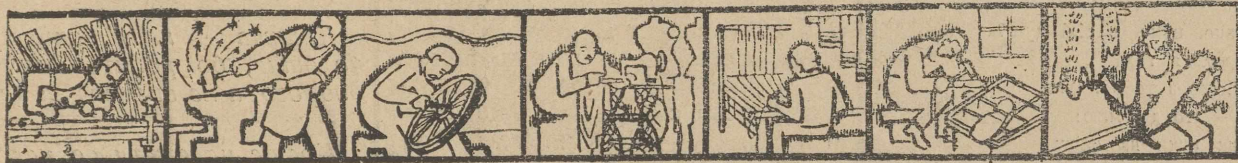
ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1'80 зол., Чвертьрічно 1'— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам дол. або рівнявартість.

Селянин мусить бути всім.

Коли захворіє нагло худоба, газда також мусить уміти її ратувати, а то вже ветеринарні справи.

Життя селянина не таке легке, якби собі хто думав. Не знають о тім навіть деякі селяне. Через те дуже нераз нещасливі. Застано вімся дещо над тою справою.

Наш селянин живе з ріллі. Якщо хоче, щоби йому добре зародило, мусить знати що де й що по чому сіяти, котре збіжжа потребує більше прогною, а котре менше, котре насіння скорше сіяти, а котре пізніше.

На газдівці кожний тримає худобу, безроги, коні і дріб. Мусить також знати, як з тою твариною обійтись, щоби йому все велося. Як бачимо, газда мусить бути добрим агрономом.

Обробляє землю, оре, сіє збіжжа, садить і окопує бараболу чи капусту, збирає з поля пашу і збіжжа. Ціла та праця в полі іздана на ласку й неласку погоди чи дощу. На змінах погоди повинен і мусить визнаватися селянин. Отже мусить бути навіть астроном. Не таким вченим, що рахує звізди, але таким, що визнається на погоді.

Далі газда продає свій дорібок, як худобу, безроги, дерево. Мусить визнаватися на цінах того всього, щоби не датися ошукати. Мусить бути добрим купцем.

Знищиться стара хата, треба будувати нову, або треба пр-будувати якусь стаєнку, кучу, колешню

чи що инше. Добрий газда повинен уміти до того всього забратися. Через те мусить бути навіть інженіром архітектором.

Зіпсується на газдівці колесо від воза, треба зробити люшню, дишель чи кланицю. Все треба уміти самому зоробити або направити, бо дати зробити нове не так легко. Треба коня поковати, зробити якийсь сворень чи льоник або зуб до борони. Далі добрий газда уміє ушити собі керпці, прилатати пришіпок до черевиків. Знова добра газдівня уміє вшити сорочку, кабат і взагалі все зашити чи залатати. З того виходить, що господар мусить бути ще ремісником, а саме колодієм, столярем, шевцем, кравцем і др.

В наглму випадку захворіння когось вдома мусить уміти дати хорому першу поміч, отже мусить хоч трошки визнаватися у лічництві. Мусить знати, що треба їхати правою стороною гостинця, коли рекурсувати і инші правні приписи. Мусить бути бодай трохи битий у параграфях.

Чи знаєте?

Що на Словаччині, на полудневім боці Карпат є около 100 тисяч Лемків. Так виказує найновіша чехословацька статистика.

Виходить з того таке, що газда мусить бути й ветеринаром. (Не ве-

Wyciąg z protokołu wspólnego.

Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie: S.O.W. Medyński jako Przewodniczący, S.O.M. Młynarski i Dr. J. Locker jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 1. czasopisma pt. „Nasz Lęmko” z daty, Lwów, dnia 1. stycznia 1934 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia:

uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 3. stycznia 1934 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Nasz Lęmko” Nr. 1 z daty Lwów, dnia 1 stycznia 1934 zawierającego: 1) w artykule pt. „O Kostarewycz” od słów „Twoi własni” do słów „i debry” b) od słów „Tilom” do słów „plemen”, 2) w artykule pt. „Lemkiwska bida abo itd.” a) od słów „Czom po takich” do słów „ne možna”, 3) w artykule pt. „Na koliada” w całości, znamiona zbrodni z art. 93. § 1. kp. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego.

Zarazem wydaje się odpowiedialnems redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17/12 1862. Dzpp. Nr. 6. ex 1863 tj. zasądzenie za przestępstwo na grzywnę do 400 złotych.

Uzasadnienie.

Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu szerzyć hasła separatystyczne zmierzające do oderwania części ziem od Państwa Polskiego.

Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący:

W. Medyński wr.

Protokulant:

Popowic ówua wr.

Za zgodność Lipanowicz st sekretarz.

ретинаром, як на селі кажуть.)

Свої діти вдома мусить уміти виховати в любови до Бога рідної Батьківщини і родичів та на добрих і чесних людей. Мусить бути учителем і вихователем.

Ціла газдівка, цілий дім, то якби одно якесь підприємство, якась мала фабричка, де кождий має свою працю. Одні возять кльоци, другі прядуть, інші щось майструють. Всіми кермує голова дому, газда, який є гейби таким директором, керманичем.

Дійсно селянин, як може ніхто інший мусить бути всім.

Нехайжеж кождий з нас застановиться, чи надається на селянина-газду, чи добре приготований до всіх тих обов'язків.

Як стати добрим, правдивим господарем, напншемо другим разом.

— оч.

Степан Руданський

Скільки душ.

«Скільки, куме, в тілі душ?»
— «Ідна, я гадаю».
— «Може в тебе і ідна,
А, я — то дві маю:
Бо, як руки на снігу
В мене заколють,
Хухне теплая душа —
І руки тепліють.
А як страва на столі
Гарячая буде,
То вже друга, бач, душа
Холодная студить!»

Грозна.

Геть смеркалося на небі, почорніли докус смужки калинівського ліса. Сонце уж давно гнурилося за безкидські верхи. Лем горі кошцями чалабкав ици граничник. Вицююривав очи, ци не зімат дакого, кой понесе даки фацеличата, або часом кус зорків одналь. Незнав він, што гин, в гущавині, прикучнув між чагином Ваньо Симтиків и дає позір, чемтить на нього. «Зімаш ня, кет реку, зозуля на новий рік три раз закуват. Позаоначували грайницу, робси, што хочеш! А няньо ся заєдно скорбят, чом ици гсе парібочу!»

Хоц я на то нич не дбам, лем си винко попивам. Бо, маю я герак новий, лем без хребета; а другий любший, тижек, лем поплета!

А я на то — нич не дбам; заграйте мі гудаки, закаль дашто мам. Бо я маю три фраїрки, а четвертої сой поглядам!»

Ништівіра, нон пропав му з віч за яружком. Схопився годиль Ванцейко, смикнув, як олень, лем за-

Чому треба читати книжку?

*Книги, морська глибина,
Хто в них пірне аж до дна,
Той — хоч труду мав досить,
Дивні перли викосить.*

(Іван Франко).

Книжка, як найгарніший дарунок нашого життя, стала невідступним приятелем кожного освіченого чоловіка. Де лише глянемо, бачимо цих наших товаришів. Є вони в селі, по хатах під солом'яною стріхою, по гарних домах та skleпах-книгарнях.

Добра книжка приносить нам розраду. Є книжки, що по всі часи людського життя остануть для нас огненними стовпами — як „Кобзар“ Тараса Шевченка й другі. Така книжка переносить нас в давно минулі часи, устами людей, що її писали. Книжка розказує нам про нашу славу історію. Вчить нас любити наші рідні сторони, наш Нарід, викликає в нас горячу любов Бога, нашої Церкви та заслужених людей. З книжок довідуємося, як володіли в давні часи, на нашій українській землі наші славні князі, як захоронували нашу землю та боролися з дикими сусідами. Книжка вказує нам, як використати наші земні скарби для ліпшого життя.

Книжка говорить нам про відвічну тугу чоловіка, який шукає правди на землі.

Найбільшим середником освіти, який може кождий сам собі здобути, це писане слово, стрічки, вірші, помішені в добрій книжці. Злих книжок треба вистерігатися. Добра натовісць книжка ширить науку, дає нам скарб, який не забере нам ні злий сусід, ні рвуча гірська ріка. Наука, яку дає нам така книжка, полишиться нам до смерти, як наше власне, сильне добро. Бо знання то райкрашці гроші!

Хто пізнає раз один вартість доброї книжки, буде ціле своє життя її вірним другом, не відречеться такого великого приятеля ні в смутку ні в радості.

Тому кождий повинен читати нашу українську книжку. В найдавші закугини нашого рідного краю піде вона сіяти здорове зерно любови до всего, що наше рідне, нам дороге.

Т.

Книжка — найліпший приятель чоловіка, бо робить йому багато доброго, а не вимагає за це нічого.

Краще належати до малої армії, що наступає, ніж до великої, яка втікає.

В нас очікують люди всего, а не є приготовані до нічого.

дудніло по лісі. Аж на ній стороні сперся. Нута го парібочка напала, співати:

«Ой ти мій миленький, ти чорнобривенький, не по правді живеш! Як люльку закуриш, кучері зачешеш, до иншої идеши!»

До иншої идеши, мюд, зорівку несеш,

А мою хатину, мої воротонька на помину — минаєши!»

А пак друга зас: «Дівчатко шварне, не буд парадне раз!»

Подай ручейку — няньо ся клопоче; маю я турботу, вера зас!

Женитися кажуть, дівча мя не хоче; лем домів вернуся зас!

Побесідуєме, буде то гарді, вера крас!

— Летів, як птах до самого свиту. О свиті бив уж в Бардийові. Побіг скоріцько між муруванки; запонадився г стінах, докаль зася не засьміє вечерниця, по небі засьвітят звізди. Повни тодиль набрав обіручниці грознів-розинок, тягнув Ваньо до хиж.

— Ага, суетнику! Діждешся, за сьлідом мя цапнеш! По сьнізі, за

ногами домя придеш, до хиж? Виштрихнув я тя г барана! Чувес, кой дудніло гчера вечер; и гнес зас; а брез Гудівки, по кошарискох, гейби дакий зьвір перелетів!? Кет лем хочеш, гин за млачков задзіргнени сут ратички, глядайси на ялиці! Шитки знають в селі, што Ваньови — кажеш старий Симтик женити. Кой він раз рюк, покаль не буде мати фалаток svojого ліса, бівше поля під засів, комин в хижі, дотальни не гмирне, што треба піти на попівство. Робив без то за штирїох г лісах, стуляв корунки до перескринка. І кой не стало ліса, зявся на спосіб. Ходит за грайницу и носит грозна. Оповідав раз г читальни, як нон бортак ходив по лісі, позерав по шляках, што Ваньови керпці полишали на сьнізі; то мало не позаоначувало шитких, так ся сьмяли. Видобав лем піперечки з дровна, перегудав на двех; привязує до керпців, то ся не везе, кой иде горі лісами. І вони гварят, што лем лютий зьвір перелетів через грайничну смужку.

Ю. Т.

До вас, газдині!

Кожний то знає не од нині,
Што вшитко на нич без газдині,
Хоц наши газдині добри и робітні
Але кус о них мі маркітні.
Газда г лісі, на ярмарку и х поли,
А тебе бабо голова о шиткім болит.
Додня стати і запалити,
Курам дати, води наносити,
Хижу до порядку привести,
Купу смітя рано винести,
Діточки обути і зачесати,
Хліб святий пририхтувати,
Дати обід ситний,
Аби кожний, бив кунтетний.

Одним словом, што загадат,
Ма робити бідна баба.
Але не є чим ся фрасувати,
Лем сой добрі подумати:
Хто на газдівці о шиткім знат,
Тот барс дуже все вартат,
И як докола газдині шитко ся обер-

тат,
Чом увагу на того ніхто не звер-

тат,
Што газдиньом не кжда може бити
Наши дівки треба газдинити вчити!
Закинй приде час оддана,
Мусит добрі навчитися варіня.
Не лем бандурку гружану и оба-

ряну
Але страву ліпшу, таку файну;
З того, што ся на ґрунті гродит.
Мудра газдиня неедно зробит,
Лем треба мати кус охоти,
И зараз братися до роботи!

Хлопці мают з тими ся женити,
Што знают добрі готувити,
Бо мусиме з тим раз скінчити,
Штоби лем, бандурком все жити.
В «Нашім Лемку» буду вас учити,
Як мате дома страви варити,
Найже читат велика и мала,
Бо то дуже важна справа!

Будеме ліпше дома варити,
Будут нас ліпше хлопцї любити.
Але штоби ніхто не міг повісти,
Што у нього не є што їсти,
Презто не вартатся учити
Як ліпше в хизи варити,
Буду тіж гарді писати,
Што на ґрядях садити й сіяти,

А и людям показувати,
Откаль на то гроший взяти,
Але о тім пора вчасна,
Зачекаме, приде весна,
В зимі, баби и дівчата,
Я знам, што шиєте оплчата,
Мало мате часу на дармуваня,
На рани Божи, бертеся до читаня!
Газдове и хлопчівя, шитко читат,
А ви нич, лем коло кута!
Памятайте, читайте од нині
Не робте встиду

Грицьови Маринді.

Культурно-освітнє життя українців на Дал. Сході

Молода манджурська держава цікава для нас о стільки, що живе в ній понад пів мільйона наших земляків. Живуть вони у краю, що зветься Зелений Клин. Ґрунт там «рожайний». Земля богата. Є копальні золота, заліза й вугля. Наші земляки живуть з управи ріллі й хову худоби. Прибули вони на Зелений Клин через Сибір. Були то переважно самі вигнанці з України, яких царська Росія виселювала на Сибір. Задля страшної студені не могли витримати на Сибірі й вандрували далеко на Схід, аж зайшли до гарної країни над рікою Амур і тутки зачали собі один побіч другого будувати хати. Так повстало

кількасот українських сіл.

В Харбїні, одному з більших міст Манджурії, мають навіть українці свої культурно-освітні товариства, як читальня «Просвіти» й інші. Мають величавий «Народний Дім». Недавно посвятили нову церкву, яку вибудували за 10 тисяч доларів. Причит. «Просвіта» заснувала молодь аматорський гурток, який відіграв вже виставу «Панна Штукарка». У Харбїні виходить українська газета «Манджурський Вістник», одинокий на Далекім Сході часопис, писаний українською мовою. Українська Видавнича Спілка в Харбїні видала також на 1934 р. календар з короткою історією України.

Свято кооперації

Дня 16. січня 1934 р. святкував Ревізійний Союз Українських Кооператив 30-ліття свого існування РСУК існує й розвивається від 1904 р. а українська кооперація від 1880 р. Перед війною мав РСУК 600 кооперативів, тепер йому підлягають: Центросоюз, Центробанк Народни Торговля зі всіма склепами, Маслосоюз також зі всіма кількадесятьма склепами, 34 Окружних Союзів Кооператив по містах, 122 Українських, 109 Районових Молочарень та 2865 низових кооператив по селах. Всіх членів в укра-

їнській кооперації є 404.311. З праці в українській кооперації живе 11.695 осіб: Тепер в українським Ревізійним Союзі Кооператив працює 76 урядовців, між ним 36 ревізорів. В краківським воевідстві мав РСУК 21 кооператив.

На ювілей української кооперації прийшло 2 тисячі 117 привітів з цілого світа.

Ухвалено вибудувати у Львові Дім Української Кооперації за 115 тисяч золотих. Те все сталося за 30 літ напруженої праці цілого народу по той бік Збруча.

Корабельні карти до Америки подорожіли

(вк.) «Український Емігрант» подає до відомо, що від січня 1934. подорожіли корабельні карти до Злучених Держав Америки й до Канади.

Корабельна карта для емігрантів на переїзд в 3. класі з Варшави до Ньюорку або до Галіфаксу коштуватиме 125 амер. доларів, натомість з інших міст Польщі 128 доларів. Емігранти з Польщі платять ще 8 амер. доларів поголового податку.

Переїзд неемігрантів в 3. кл. з порту до Ньюорку або до Галіфаксу коштуватиме 104.50 америк. доларів.

Особи, що завдаткували корабельні карти перед січнем 1934. р. або заплатили за переїзд цілу квоту, користають при виїзді зі старого цінника і не будуть доплачувати досі обовязуючих цін.

«Новий Час» з дня 25. 1. 34.

—о—

Сорочки по золотому

Як ми вже писали, японські товари дуже дешеві. Тими товарами зачинають Японці засипувати цілий світ. У Відні, в Австрії продавали японські добрі й сильні сорочки по 1 золотому. Японські товари, головно полотняні й суконні вироби дістаються вже до Чехословаччини. Недавно до Гамбурга (велике приморське місто в Німеччині, через яке наші батьки й діди їхали до Америки) привезли кораблі багато дешевих (таніх) японських товарів, як шовкові матерії, діточі східні забавки, ровери, годинники, тарілки й горнятка з порцеляни.

Через залив всіх міст своїми товарами, хотять Японці дуже збагатити й дійти до добробуту й сили.

Перед війною були найліпшою марки німецькі й англійські товари. Навіть через конкуренцію тих двох товарів, дійшло до великої світової війни.

Що то значить промисл і торговля!

Через виховання стається чоловік правдивим чоловіком.

Про закляти гроши, або, як газда вирихтував чорта.

Ици тепер слухає оповідань старих людей про різни дива, чари и страхи. Перше про того найбільше бесідували, як ся зійшли на вечірки, або при гмерцу. Друкуєме того оповіданя не на смішки, лем штоби показати, чим била переповнена душа наших дідів й прадідів. Они тому не винни што о такім бесідували. Товди мали бити аджик таки часи, што в кождім темнім місци чигали на человека різни дзяди и страхи, в поли гроши ся перепалювали, штоси ходило и страшило по ночах, а гмерці приходили з тамтого світа и напастували живих людей. Идте медже старих, а наслухатесе різних див, што аж вам муранки похід сорочку будуть ходити, а волося стане на голові.

Редакція.

Еден газда пішов слабима бичатами по сіно до Марешки. Наклав того сіна зо дві плахти и вюз долину. Заліз на якуси млачку, што кус колеса зарізали і не міг потягнути. Ходив, попихав ззаду и з переду, бив, бичата, нияк не руцив. Як ся змучив, сів сой и думав, што робити, ци змітувати, ци што. В тій думці появился нагло перед ним якийсь пан и звідався го, чом таку підлу має худобу. Газда повів му, што бідний и не ма за што сой ліпшой купити.

Я ти пожицу гроший гварит пан — лем мусиш сой купити коні. (Стари люде повідають, што коні то чортове насіння, а чорти лем кажуть їх купувати, штоби наши люде не могли на них добрі вийти, бо коні часто гинуть).

Чим будеме міряти тоти гроши? — звідуєся товди тот пан. Газда сой мислит: „то ти їх аж тільки маш?“. Зняв колесо з воза гварит, што головою од колеса.

Як паниско (а бив то чорт) пішов з міхом по гроши, звожив тоту голову на млаку вибрав велику яму, а пан носив и носив гроши, што ледво заповнив яму, бо газда все, як чорт пішов по гроши, виберав губшу и губшу. Засипав врешті шигко.

— Коли я ти маю тоти гроши вернути? — звідуєся газда — За рік в тот сам ден и о тій самій годині, штос пожив.

— Як тя мам глядати, як на тя кричати? —

— Вийдеш на того саме місце и будеш до трьох разів кричав: „Грицу Рокицкий, под сой по гроши“. Як не приду, можеш сой гроши взяти на гвасніст.

Тото повів и подівся деси так, як ся и явив.

Хлоп гроши собі вибрав и витяг возок з мочаре. Бичата пішли, якби нигде нич не било. Пришов до мів, купив сой бики (не послушав того паниска), таки фест бики. Би-

ки му ся пощестили і добрі ховали. Нич ім не пошкодило того, што стари люде оповідають.

Як вистояв рік, взяв колесо на плечи и гроши до мішка и винюс там, де му казав пан и кричав „Грицу Рокицкий, под сой по гроши!“ Скричав так раз, другий и третій Деси зза кряка одозвався якийсь голос: „Не є го, ніт, бо го перуниско забив“.

— Та под, ти, то сой возмеш — кричит газда.

— „Воз сой, воз, ми ся так на одомершині не беме, як ви“ — одповів грубим голосом.

Газда забрав гроши назад и брав з них на што му било потрібно. Тримав їх в горци, прикритім брилом, під коморняним порогом. Як мав гмерати, то повів, што аж з третьей фамелі може сой їх дахто взяти і закопав їх під поріг. Так їх сховав перед бандитами і перед конфедераками, штоби їх не забрали. И так по його смерти, тоти гроши там били.

Його син, як настали тужки часи и зишов на біду, то сой поживав тих гроший часом на дуган и дашто инше, лем мусів все на час вернути, бо як ніт, приходив до нього якийсь старий з костуром и повідав, што го заріже, Жена його жила и газдувала зо сугом и так яко си зишов на нич што мусів піти аж на Венгри глядати ліпшого життя, а до ґрунту лишив куратора, якогоси Чулика. Бив там довший час, штоси 10 ци 15 років. За тот час Чулики хижу продали, а ґрунт гарантували і сами обрабляли.

Як розберали хижу, нашли тоти гроши. Чулик лем їх надвір винюс, зараз захворів, штолем го, брата довов звезли. До другого дня гмер. Тоти гроши, а било то злото, яки и цванцигері, вимінили на іньши и пропили у жида. Стару Чуликаню люде часто напастували, што чужу кривду прогайнувала. На тото она одповідала: „Кед єм ся напила, том ся напила за Цапуре пінязі“.

Подав Василь Коваль.

Бачили ви вже найкращий, ілюстрований український журнал: «Українська Ілюстрація», що вже появился з друку! Такого досі ми ще не мали! (Ціна 1 прим. 1.—зол.) Видала його «Українська Преса», Львів, Руська 18.

Колиж той доляр успокоїться.

Американський президент Рузвелт має необмежну владу над долларом. Може з ним робити, що йому подобається. Коли на його думку інтерес Америки вимагає, шоби доляр падав, то з ним так зіється, коли знова навпаки, доляр іде вгору. Ось і тепер през. Рузвелт видав розп'рядок, яким обнижує вартість доляра до 50 процент.

Здавалося, що доляр то непохитна валюта (гроші). Тимчасом криза й безробіття повалили й того грошевого божка.

Для тих, що мають доляри знижка приносить велику шкоду, але тим що винні комусь йде на руку.

Пешемо про те, шоби остерегти наших людей, шоби не тримали долярів вдома, лишень купували за них щось такого, що ніколи не тратить на вартости, приміром земля.

Правда, таких людей є дуже маленький процент, але від часу до часу чуємо, що тому а тому злодії вкрали доляри.

Домагаються диктатури.

Франція є цікавою державою. Має сойм, сенат, президента, міністрів. Нарід там вибирає послів, яких хоче. Отжеж свобода, або панування народу, зване по вченому демократією. Франція дуже багата. Має величезні склади золота у банках. Щож з тої свободи, коли видатки держави більші від приходів. Видко, неконечно добра господарка. Також є свої безробітні. Через той грошевий недобір в державі, міністри міняються один по другім. Що одного п кличуть, вже його усунуть. А то не конечно добре. Якби так на господарці, або в кооперативі що хвиця змінявся, газда, чи булоби добре? На то всьо дивиться з боку Гітлер, руки затирає гай тільки побренькує шабелькою. Та й ті її міністри й урядники мають свої латки. Ось недавно стався там великий шахрайський скандал. Один жидок ошукував людей на грубі мілони, тай ще урядовці й міністри йому помагали. Те вказує на велике зіпсуття сумління й моральности. Де до того доходить, там прийде до великих змін. Римську державу, здавалося хто не повалить, знищила її моральна гниль. Самі Французи у газетах і на вічах домагаються, сильної влади, диктатора, шоби уздоровив державу й мґ см ле чоло показати Німцям. Там мабуть дійде до диктатури.

Господарські пригадки.

Вже тепер переглянути господарські знаряди. Піти завчасу до коваля, погострити леміш, чересло, зуби борін. Не будете непотрібно витуплювати в часі весни, в кузні тоді, як проситься робота в полі. Зладити хоміт, віжки, натерти олійом — або другим товщом, не буде ряндавіти, нищитися.

Чесати щіткою худібку, починається вже лінити. Доглядати тільки корів; давати до їди соли і пашного вапна, (продають в аптиках чверть кг. 60 гр.).

Покрушити в полі ледову шко-рупу на озимині бороною, або валком. Коли пускає раптовно сніг, та застоюється вода по полях, треба її спустити, поробити рівчики, щоб не шкодила засівам.

В саді втовкати сніг коло пнів овочевих дерев, довше буде лежати та дерево пробудиться пізніше до життя. В теплі, ясні дні білити овочеві дерева вапном. Зробити мішанку на 10 літ (або менше) дати грудку глинки, трохи коров'ячого відходу та нафти і білити дерева, як лише можна, високо! Дивне декому видається таке білення! Бачимо всі, як вдягають люди на час зими темної краски одіня. На час одначе, літа, спеки, — «візьми собі — повідає — біле, цвітисте фацелича на голову, не буде припікати так сонічко!» Білення овочевих дерев захоро-

нює передвчасним кружлянням соків, губить крім цього різні яєчка гусениць та комах, які заховалися на час зими в корі дерев.

Як пригріє сонце небілене дерево, (має воно тоді шару — темну краску — а знаємо всі, що не відбиваються від такої соняшні лучі), оживають комірочки дерева, соки починають кружляти з комірочки до комірочки. Це діється, як тепліє, гріє сонце. Коли одначе вечере, починає тиснути мороз, тріскають тоді наповнені соками комірочки, розриває їх мороз. Знаємо всі та кож, що тріскає наповнена водою фляшка на морозі, бо розширюється вода на морозі, в теплі знова зменшує свій об'єм. (Не могли би інакше жити риби під льодом, тому також вирубують вікна в леді на ставах, щоб лучилася вода з воздухом).

Якщо відложимо пару сотиків на вално — (яке й так не пропаде, бо змиє дощом дістанеться через корінці до овочів — з овочів до нашого тіла-костей), відбиватися будуть лучі сонця, діжде здорове деревце красної весни. Не будемо нарікати, як завмре, тріскати буде ціла, південна сторона овочевих дерев.

— Як мило зайти до комори — повної пахучих красних овочів та «шиляччини!» Г.

Як відзвичаїти корову від лизання жолобів?

Дуже часто бачимо, як рогата тварина лиже жолоби, стіну, одіж людей; гризе нераз різні річи. Зідає шмати, мотузю, глину, заліпи зі стін, а гноївку не часом краще, як чисту воду. Така худібка марніє, слабне, не може удержатися на ногах, лежить по більшій часті, стогне, а в кінці гине. Хороба така є наслідком злого корму. Не треба тому давати коровам квасного сіна, ані спліснявілої соломи, бо там не має білка, ані вапняної соли, потрібних до будови кости и тіла. Дуже зле роблять також, коли вчать пити відсажене теля від корови — за пальцями з дійника, скіпця. Овивають при тім пальці лахами, кусає — мовляв — теля.

Коровам таким треба подати мелений біб, горох, вику та солодке, зі сухих лук — сіножатеї — сіно. Дуже добре є також змішати тро-

хи меленої кости, ложку чорної соли з грисом, росипати по жолобі, щоби корова нализалася ще перед раннім кормом. До води давати грудочку гашеного вапна, докладно розмішати; стане корова в короткому часі здорова, не буде мати «оскоми». Тільки корови приведуть гарні телятка; будуть самі сильні, молоко буде товсте, смачне. (Не як досі! майже, що друга хата нарічуть «отелилася — повідає — отряслася телятом корова, харліє, не може підняти себе на ноги»). Дати корові трохи, а віддасть стокроть та буде вестися.

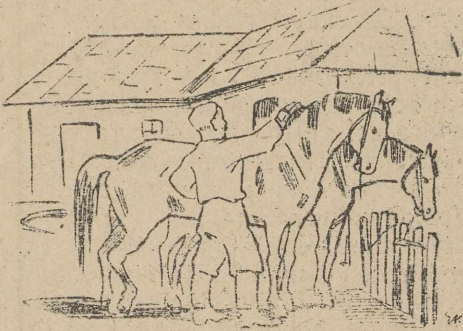
т.

Хто не читає рідного слова — не повинен жити.

—о—

Чи заплатили Ви вже передплату? Якщо ні, — їдете до міста — не забувайте прислати!

Стриження коней ніколи не є корисне. Господарський кінь робить через цілий рік, в зимі, на весну, в літі. Через стриження ніг западає кінь на грудку. Як не має буйної гриви, та ще до того пара-

дний, короткий хвіст, не може обігнатися від різних мух, оवादів, які випивають немилосерно його кров. А тямити треба, що кінь мусить зісти добру літру вівса на пару капель крові!

Лишай рогаті тварини можнавилічити дуже скоро. Вимити докладно нездорове місце теплою водою, милом, витираючи добре чистою щіткою. Натерти відтак лишай мішанкою — 10 частин оливи, (олива повинна бути чиста, не така, яку вживають до машини) — одна частина карболового квасу, (продають в аптиках, фляшочка — 20 гр. треба одначе повісти, що квас для тварин). Ніколи не мити лишай лугом, варом, бо то не помагає, ані нафтою і відваром тютюну — або різного зілля, бо від такого може пропасти, згинуть домашня тварина.

Кіт примандрував до нас з північної Африки. Старинні Єгиптяни віддавали котам честь, як божкам. З Єгипту принесла kota до Греції та Італії, а в VII. столітті до Німеччини, Англії та других європейських держав. (Частина світа, де ми живемо, зветься Європа; всіх частей світа є пять — перша Європа, друга Азія, яку замешкують Японці, (Індуси), Китайці та другі жовтоскірі народи, трета Африка, де власне лежить Єгипт, четверта Америка, яка обнимає північну Америку та Канаду — де виїздили наші люди за роботою — та південна Америка — з такими краями, як Аргентина, Бразилія, Уругвай, Парагвай, Болівія и другими меншими, вкінці пята часть Австралія, де годують багато овець).

Дикі коти живуть ще в наших горах Карпатах. Шкірки з них є дуже гарні, в торгівлі дуже цінені та дорогі.

т.

Як довго живе пчола?

Хто хоче мати пожиток з пасіки, мусить пізнати життя — натуру пчоли. Домашні пчоли живуть в уліях-колодах, кругляках, снозових і рамкових. Вулий з пчолами та зі всім, що є в ньому, називаємо пнем, а всі пні разом, які хто має — пасікою. По великих лісах живуть пчоли дико в дуплах дерев.

Пчола працівниця, що працює в літі, живе ледви шість неділей. Її задні ніжки є подібні до малесеньких лопаток. До них збирає й ліпить пчола порошок або пилок з цвітів, званий пергою-обніжжям, яке несе до пня. В середині свого тіла має пчола маленький міхурець, де збирає мід з медодайних рослин, летить потім до вулія й ховає в комірочки вошини. Як назбирає пчола забагато меду й обніжжя в полі, не може вернути з таким тягарем до вулія, гине, бо має висічені, попсовані з праці крильця. Багато пчіл мерзне, як зимно, вітер-злива захопить їх в полі; багато топиться, як вилітає за водою; багато зїдає птиця; багато вкінці стинається пчоли, як нападе один пеня на другого. Сліду одначе немає, якщо ведеться розумно пасіку.

Т.

ПРАВНА ПОРАДА

Відповідь добр. Г. з Р. Пишете, що ваш вїйт відмовляє у вашому селі читати «Н. Л.» і каже, що селянин має ґрунт, худобу, коня. Йому не треба газети, та що той, що читає газету «бавиться у політику».

Польська конституція, арт. 105 так каже про видавання й читання газети: «Ручиться за свободу преси (газет)». З того виходить, що є законом дозволено друкувати й читати газети в усіх мовах, отже в українській, польській, німецькій, російській, жидівській та інших. Але яку газету? Тільки ту, що перейшла цензуру.

Коли хто запрепумерує собі газету, то значить купить собі її на власність, вона стає його власністю, так, як гулька чиків. Коли хто не доручує газет, а є певні свідки, можна екаржити до суду, подібно, як за заорання поля; або просто як за крадіж.

Кожний, хто приєднує нашій українській пресі нового передплатника, додає цінну цеголку до великої будівлі, якою є рідна держава.

—о—

Хоч пішли ви братя в світ, за море загнала вас лиха доля, не бачуйте і пам'ятайте про долю рідного краю!

—о—

Як вестися між людьми?

Не живемо кожний окремо, лишень між людьми. Щоби чоловікові добре поводитися, всі його люблять й шанували, мусить уміти вестися в товаристві, між людьми. Зі своїми справами мусимо уміти до людей підходити. Трапляється таке, що маємо якусь просьбу до другого чоловіка. Не все нам вдасться то, що хочемо, бо, або за гостро просимо, так, що може налить образимо того чоловіка, або за дуже перед ним угниємося, так, що ми аж йому не сподобаємося через те, що за багато понижуємо себе перед ним. У першій випадку, діло може нам не повестися через образ, а в другій через погорду. Самі доходимо до переконання, що багато нам бракує в поведінці з людьми. Мусимо уміти вестися між людьми, щоби все й сюди нам вдалося. Хтось може думати, що селянство не треба того знати. Помилується такий чоловік дуже й він не є правдивим приятелем селянина, хоч може сам селянин. Може він хотівби, щоби ще була панщина, або щоби селянин нічого не знав? Ми одначе думаємо инакше, а саме, що селянин повинен, як найбільше знати, що повинен так, як інші бути розумним, інтелегентним чоловіком. Тому від нинішнього числа «Нашого Лемка» зачинаємо вчити, як поводитися в товаристві. Зачнемо від того як прийняти гостя в хаті.

Гість у хаті, то свята особа. Всі культурні люди віддають гостеві велику пошану. Навіть дикуни поводитися з гостями чемно й людяно.

З гостем треба привітатися сердечно і бути коло нього все веселим, щоби він чувся добре в нашій хаті. Коли чоловік є позлощений, то треба скрити хвилеве поденервовання, щоби гостеві не видавалося, що ми й на нього злі. Хотівби ми й були невдо-

волені з того, що гість зайшов у нашу хату, то не треба того по собі подати. Не повинно так бути теж, щоби газдині сварилася між собою, або гнівливо помрукувала одна на другу, бо то дуже не гарно відбивається на гостеві, який собі думає, що та сварка через нього. Така поведінка також гостеві відбирає веселість, смілість і певність себе.

Як тільки гість увійде в хату й ми довідаємося, що то за оден, ми повинні його попросити сідати словами: «Просимо собі сідати в нас». Коли є крісла в хаті, то треба підсунути гостеві крісло, а коли немає, то попросити сідати на лавку. Очевидно, лавка має бути чистенька, щоби не змітати порох з неї, або прятати різні лахи і онучі аж при гостеві та наїстися встиду.

Коли гість з далекої дороги, треба по короткім часі розмови з ним приладити для нього гостину «чим хата богата».

Гостя старшого, й такого, що його дуже шануємо, саджаємо за стіл на час їдження на почеснім місці.

Почесне місце за столом, залежно від звичаю, є переважно на покутті, або напроти входних дверей. Гостя треба також добре нагодувати, щоби не кривдувався, що виїшов з хати голоден та не обмавляв самотрібно газдиню.

При відході треба також щиро попрощатися з гостем, та подякувати йому, що відвідав нашу хату.

Так поводитися з гостем, якого шануємо й уважаємо за рівного собі.

Другим разом напишемо, як вестися в дорозі, в місті, в урядах, на забаві й ин.

Дуже радо також порадимо, якби так хтось питався нас о щось у тій справі.

—о—

РІЖНЕ И ЦІКАВЕ

Бетон знали вже Римляни. Бетон то є мішанину піску, цементу й шутру, знали вже старинні Римляни в першій віці по Хр. т. е. тому яких 1920 літ взад. Будували з нього водотяги, які ще до нині заховалися.

Сьогодні вже видосконалили бетон так, щоо будуть з нього величезні каменіці. Роблять то з **залізобетону**. Є то бетон, в яким в середині є сітка з залізних штаб, щоби будинок міцно тримався. До такого залізобетону дійшло в такий простий спосіб: Один французський огорожник хотів мати сильні посудини на квіти. Зробив дротяну сітку й обляв її бетоною речовиною. Коли то застигло, отримав дуже сильну посудину. Відтак дав свій винахід опатентувати. Сталося то в 1867 р.

Багато винаходів повстало зовсім припадково. Бертольд Шварц шукав медицини, а винайшов стрільний порох і зробив своїм винаходом величезні перемины у военній штуці. Занепало давне старинне лицарство, що вдягалось в залізо й воювало мечами, топорами й луками, а дійшло до крісів

(карабінів) гармат, нинішних газів, танків, воєнних літаків і підводних суден.

Лік на трійливі гази. Є один трійливий газ, жовто-зеленої краски, що зветься хльор. Встолиці Чехословащини, в Празі випробували вчені, що розпилена вода (замінена на мрак) нищить усі гази, які мають в собі той хльор. Може придатися підчас газових наступів у війні. З того виходить, що звичайна мрака також розбиває гази, які мають в собі хльор.

Щастя на старість. У Теріоках (Фінляндія) одідичив 70-літній старушок-селянин 5 мільйонів доларів. Цей старушок жив у крайній нужді. Перед самою смертю спіткало його таке щастя.

В Німеччині уряд скасував жидівські свята і їх там вже не друкується по календарях. — В Берліні є під цю пору 23 тисячі 877 склепів замкнених, себто одна третина всіх склепів в тім місті. Замкнені склепи належали до жидів.

Стільки грошей на такі «фаталашки». В Америці видають річно на різні пахучі смаровила до волосся, нігтів, на пудер і інші запахи аж 40 мільйонів доларів то є 228.400.000 зол. За ті гроші можна би вибудувати гарні хати для всіх

лемків на цілій Лемківщині по обох боках Карпат.

Годі було йому настарчити. В Радомю (корінна Польща) покинула жінка чоловіка, що йому не могли вдома настарчити їсти. Потрафив зісти чверть бараболь, два двокілеві бохонці хліба й випити ціле ведро води, або відро оселедців, чотири, бохонці хліба й дві коновки води. З війська його викинули, бо не могли його нагодувати. Одного разу дали йому зісти цілий котел їди (на 20 жовнів), той все зів і сказав, що ще друге стільки потрафивби зісти. Один купець в Радомю заложився з другим о 1000 зол., що той жерун потрафить зісти всі тісточка й медівники в цукорні, жерун зів, а той виграв заклад.

Оноді писали газети про одного жеруна в Німеччині, що потрафив

зісти дві копи варених яець. Обжирство в обох випадках хворобливе.

От, собі »доводи особісте«. Угорські цигани мандрували собі мало що не по цілім світі. Ніхто не міг довідатися звідкіля походять, до котрої громади належні. Аж тепер Маляри взяли на спосіб. Зачинають їм примусово татуувати числа на раменах. (Татуувати значить мальовати на людській шкірі різні знаки. Часто наші хлопці при війську дають собі на руці так вималювати якогось птаха. Нині татууються лишень дикі люди). Таке число можна усунути лишень через коштвну операцію. В нас здалося поробити такі знаки всім шахраям і злодіям, щоби кождий такого варувався.

НОВИНКИ

— **На саме Різдво** прилапали в Крамтні, пов. Ясло, дзвоняря на крадежі церковних грошей. Відставили до арешту в Жмигороді. По першій розправі випустили.

— **Через останки з війни.** Мілько Щерба в селі С. при грабання сича найшов рурку. В зимі хотів з неї зробити корбу до коловоротка. Рурка була позірно забита цвяхом, який не дався вибити. В кузні, коли грів ту рурку, щоби її заклепати, наступив вибух від пороху, що був у середині. Відламки заліза покалічили його в живіт і ушкодили дві кишки. Позавивали рану й відвезли до шпиталю, де переведено операцію.

Через такі нещасливі випадки пригадується страшна світова війна.

— **Через гуму в хлібі.** В Жмигороді ведеться процес Стефана Дзядика зі Свіржови р. з Вайнштайном, власником пекарні в тім містечку, за те, що як кажуть, С. Дзядик знайшов у його хлібі гуму від кальошів, на якій, як говорять вилонив собі навіть зуб.

Тиф у селі. В Котані, пов. Ясло, у грудні 1933 р. панував тиф. Хворі лежали в п'ятьох хатах. Померла 3-літня дитина і Настя Касич 19-літня дівчина.

— **Нещастя в лісі.** Василеві Слоті зі Скальника пов. Ясло при рубанню дерева відірвало палець у лівої руки. Приваджував ланцюх до кльоца, кінь рушив і сталося нещастя.

— **І такими зачинають торгувати.** Ходять чутки, що в Волівці, пов. Горлиці продала баба за 600 зол. 8-літнього хлопця до цирку. Дитина була умово недорозвинення і мала ненормально (неприродно) велику голову. Цікаво нащо їм здався.

— **Вовки на Лемківщині.** В селі Мисцова часто появляються вовки. Одного навіть забили.

— **Смерть від кулі при границі.** В Тихані, пов. Ясло, Василь Павелчак ніс з братом товар (блюзки, тютюн, риж) який перепачкував через чесько-словацьку границю. В хаті чекала вже на них пригранична сторожа. До хати перший ввійшов брат. Коли побачив »стражника«, кинувся на нього, щоби його притримати, заки Василь втече. »Стражник« вирвався, вибіг з хати й крикнув »стій«. Коли Василь утікав, стрілив і вцілив його в голову, Василь впав неживий.

— **Через кризу.** Замкнули фабрику вагонів Зеленевого в Сяноці. Втратило працю 1200 робітників, а між ними може дехто з лемків.

— **Українська школа у Варшаві.** У Варшаві при Українськім Центральнім Комітеті отворили початкову школу з українською викладавою мовою для дітей українських емігрантів. До тої школи вписалося 18 дітей у віці від 6 до 13 літ.

— **Велика мрака у Львові.** Дня 23. січня т. р. була у Львові дуже

Не вірте чужим пройдисвітам і дурителям, бо они мають на оці свою користь і чигають на нашу згубу.

—
Чи не забули ви на громадській раді вписати до бюджету — передплату »Нашого Лемка«?

густа мрака. Наколиб не електричне світло, булоб видко заледви на кілька кроків довкруги. Тим, що жили в горах здавалося, що цілий Львів нагло перенесений у наші Карпати, бо лиш в горах панують часто густі мраки. Густі мраки є також в приморських краях. В Лондоні, столиці Англії густі мраки, є прямо нещастям, якому не можуть зарадити. Часто світиться електричне світло в день. Нещасливі випадки зудару, авт є на порядку дня.

Вчені ствердили, що там тому така мрака, бо в місті богато фабрик, з яких уносятся вугляний порошок. Довкола того пороху осідають баньки водної пари.

— **Теля, що про нього люди говорили.** В селі К. в рогатинськім повіті уродилося в одного господаря теля о двох головах. Той дивогляд, про який в околиці багато говорили, жив всього кілька годин.

— **Підставив старшу доньку.** В Рівнім, на Волині сталася така пригода: Підчас шлюбу одного жида, батько судженої замінив молодшу доньку, з якою мав той жид одружитися на старшу. Жених пізнав, що його обманули аж по шлюбі, коли підставлена »наречена« відкрила своє обличча.

— **Ой, ті вовки.** Одна жінка на Буковині вертала стежками з міста Падав сніг і була велика хуртовина. Завіяло дорогу, тому жінка заблудила і зайшла в густий ліс, де напали на неї вовки. Коли довго не вертала домів, родина пішла її шукати, знайшли сліди крові й розшарпаний одяг. Осиротила кількоро дітей.

— **Аж так накладав на себе рурку.** Пекарський помічник в місті С. на Малярщині проковтнув 23 вістря голяків. В той спосіб хотів поповнити самогубство. В лічниці йому розтяли жолудок, виняли залізо і в той спосіб відратували.

Платили у Львові, дня 29. 1. 1934.

ГРОШІ.

1 долар ам.	5 53 — 5 54
1 „ канад.	5 50
1 мільрейс браз.	0 50
100 чеських корон	23 50 — 26 —
100 фр. франків	34 90 — 35 —
1 пім. марка	2 09

ЗБИЖА (за 100 кг.)

Овес	7 75
Ячмінь	10 50
Жито	14 75
Шпеници	19 —
Горох пільний	16 —
Лен	40 —
Вика чорна	10 50
Лубін синій	7 50
Конюшина	140 —
Макух льняний	19 —
Грис житний	7 40
Грис шпеничний	8 25
Цибуля	14 00 — 16 00
Чоснля	30 00 — 32 50
Гриби за 1 кг.	12 00 — 18 00

ДЕРЕВО.

1 сяга букова	16 —
1 сяга ялова	28 —

ПОСМІЙМЕСЯ КУСЦЬОК

Питає пан: Синку, де ту єсть по-півство?

Малий лемко: Я не ваш синко, лем мамин! А ви, яки шчени, кет не знате, де наше попівство?!

В суді.

Суддя: — Йо-на каже, що ві не робиз вночі криків в селі.

Вартівник: — Ну, а якже я був би ся збудив?

Пані: — Мариська, та по яком ти несеш таріл, та пальці маєш в росолі!

Марися: — То не шкодить, прешу пані, він не горячий!

Добрий наймит

Господар: Штефане, поле гев, што гин робиш?

Штефан: Вей, та нич!

Господар: А Семан што робит?

Штефан: Та шго, та помагат мі!

Господар: Но, то гарді, добі, добрі! Лем як скінчите, то прийдте обідати!

ДОПИСИ.

ПОЛЯНИ СУРОВ.

Заховане між горами, тихо село, дістало від братів з Америки значну матеріальну підмогу, задумує ставити читальний дім. Ще до війни збудив Полянчал з національної темряви о. канонік Грининини. Дали вони гарний примір, як повинно село обстояти за свої права при переведенні виборів; ішли всі одною лавою голосувати за українською листку.

По війні почало завмирати село, одначе о. парох Кміцкевич провадив його далше так, що сміло можна сказати, що Поляни одне з найсвідоміших сіл в Римаівщині. Добре би було вікниці, якщоб горнулася молюдь до книжки та часописи, бо годі жити неукам, місто розводити непотрібні балачки, а то й начубаються — повідає — безглузство!

Де світло и наука, там вічо не вдіє чужа штука!

Сусід з долів.

ТАРНАВКА.

Дивним дивом дримає село Тарнавка в сні темряви, аж лячно! Чи немає там місця на читальню, а кооператива аж просить ся. Село повинно брати собі примір з Вислічка, і не як дотепер, просиджувати вічно в коршмі! Не марнувати часу, бо з часу є зіткане життя. До діла ставати, бо діло дає щастя

Переїздний.

Про село Шавник коло Мушини

В гарній околиці подожене те село. Над потоком цієї самої назви, серед розлогих добре управлених, горбокватих піль. А за полями громадські та камеральні ліси на доволі високих горах. Поміж лісами простяглися квітчасті, запашні луки, — гордість і багатство Лемка, що дав йому там можливість проводити інтензивнішу годівельну господарку. Винзу за селом і за церквою обильне джерело залізо — мінеральної шави, тої самої, що у поблиській Кричині та Жегестові.

Перед 400 літами звалося це село Коцарп. Є ще й інші одна хата за селом, яку звать «Коцаровак».

Перісних мешканців мало бути 10 родин, то є солтис і девять хлопів-кметів. Свідками на те є 10 латів, яких назви слідуєчі: 1) Олексяцька, 2) Семаяцька, 3) Смолянька, 4) Давіляцька (тепер плебанська), 5) Марковіцька, 6) Стецьовська, 7) Булавська, 8) Червіковська, 9) Костиковська, 10) Солтиса.

Рілі кметів взяли свою назву від первісних їх власників. Дуже цікаво ствердити, що ті імена наші, українські: Олекса, Семан, Марко, Стець, Кость, а не такі, як коло Москви чи Казаня чи деінде.

Солтис в селі, не тільки на Шавнику, але і по інших селах Лемківщини, був свого роду шляхтичем. Він не робив панщини, носився інакше, як кметі-хлопи, мав власть виконувати суди, був гербовим.

Солтисово тримали в Шавнику первісно: Марковічі. Коло р. 1600 цей рід чи вимер, чи їх zdeградували на кметів, досить, що від тої пори прийшли нові солтиси, а саме Шавинські. Один з них, на імя Матій, ділить коло 1740 р. свій ґрунт між синів і одному з них, Іванові, якого приженив на хлопський ґрунт, не записує рілі, а тільки гроші, себто 80 тмфів. Коли браття зволікали зі сплатою спадку, то Іван скаржить їх до суду, а в тій скарзі фігурує рідня не під назвою Шавинських, а під назвою: Мілянчиів. Від цього часу по нинішній день усі шавинські солтиси зуться Мілянчиами. Шавинські є тільки по сусідних селах, наприклад у Верхомлі малій, куди вони певне зі Шавника приженилися.

В рідні Мілянчиів удержується традиція про те, що їх предок Николай, прийшов з Сербії або Семгороду, служив у війську семгородського князя Ракочого, бився під князівським прапором і в боротьбі визначив ся. Ще краще списувався син Николай, 15-літній Йосиф, якого князі дальше вчили воєнної штуки і женили його на шляхтянці Зузанні, мабути малярці. Син цього Мілянчи «жороброг», Ілля, дістає дотацію на солтиса й будує церкву та випосажує її в Давіляківку, яку відкупив. Застерегає собі також те, щоби з його роду могли бути парох при тій-же церкві. Син Іллі, Юрій, теж добрий воєнка, старається о поширення привилей і ріжних дотацій для свого солтисства (гамарня і звільнення від усяких данин і податків на річ єпископського скарбу), як теж дбає і про користі для церкви. Прилучує до Шавинської парохії село Верхомлю малу і дістає дозвіл на скіпщину та безплатну роботизну пішу і кінну для парохії.

Такто родина Шавинських-Мілянчиів дбає не тільки про матеріальне, але й про духове життя оселі. Матій Шавинський, цей з 1740 р., оставляє теж легат, яким записує кляч, щоби за продажну суму набули дзвін до церкви, який, здається по нинішній день дзвонить у Шавнику, якщо його не забрали в часі війни на армату.

Один зі Шавинських-Мілянчиів, а саме Константин, був парохом у Шавнику около 1713. р., а портрет його жінки Пелягії (розмір натуральної величини) висить по нинішній день у закрістії шавинської церкви. Женилися солтиси Шавинські-Мілянчиї теж з дочками шляхтичів. І так дочка злоцького пароха вийшла коло 1800 р. за солтиса Мілянчиа.

Живучий й ще, 88-літній старець, Михайло Мілянчи, був довгий час війтом або писарем в Шавнику і добре заслужився для села. Названий перепровадив у своїм селі найкориснішу на цілу околицю класифікацію ґрунтів, довів до порядку пасовиська та громадські і солтисі ліси, яких громада має разом около 500 моргів. Сильно з братом Семаньом подбав названий Михайло про поправу господарської дороги, організував першу школу в околиці, побудував для рідві гарний будинок, все боровся перед бажанням чужинців відкупити від громади шавинські джерела.

Такто найстарший рід села Шавника-Мілянчиї — має заслуги не тільки для того села, але і для його околиці та всієї української нації, бо держав високо свій народний прапор. Чи всі з тої рідні йдуть слідами гарних одиниць своїх предків? Чи всі Шавинчани плекають національні ідеали? Олексіів, Семанів, Марків, Стецьків, Костів?

М. М.

Хто постановив побідити, або зкинути, рідко буває переможе-ним.

ЦІННИК ОГЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол.. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. па 1-ну шпальту — 30 сот.. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот.. Дрібні оголошення за слово 10 сот.

Почтову оплату заплачено гуртом.
Należytość pocztową uiszczono gуртом.

Оказове число безплатне
Okazowy numer bezpłatny

64371

Lwów
Karłowicza 24
П.М.
Лемко. Ін-во Меланка

Наш Лемко

РІК I.

Ч. 4.

Львів, 15 лютого 1934

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 57-90.
NASZ ŁEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 вол., Піврічно 1'80 вол., Чвертьрічно 1— вол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам дол. або рівновартість.

Найвищий час про те подумати.

Живемо в горах. Земля в нас каміниста й неврожайна. Подекуди не зародить навіть на виживлення родини. На переднівку треба докупити. Збіжжя в горах не вродиться настільки, щоби наш селянин міг його продати. Зате маємо інші джерела доходу. То, між іншими, **дерево** з наших карпатських лісів. Того дерева у нас піддостатком. Возимо його до міста й продаємо, як кляоци, бельки, дрова на паливо, дручки і т. д. З продажі дерева повинні ми мати величезні доходи. Тимчасом так не є. Веземо то дерево, мучимося, мерзнемо о сухім куснику хліба і продаємо свою кровавицю за безцін. Добре нам знані випадки, де наш чоловік везе дрова до міста кільканадцять кілометрів і продає за 1-50 зл. Не знати за що платять тих півтора зл. чи за роботу, чи за дорогу, чи за дрова, чи за трапезу коня, бо за одно, як і друге замало.

Кожний з нас то бачить, знає що зле, нарікає в затишку на свою гірку долю, **але ніхто не старається тому зарадити.** А рада на всьо є, отже й на те. І то добра рада. Послухаймо лишень: Всі торговці нафтою зорганізувалися й настановляють ціни на нафту. Всі фабриканти цукру також оснували собі організацію, що зветься картелем і рівнож встановляють ціни цукру, які хочуть і т. д. і т. д. Як бачимо, всі ті, що щось однаково продають, в'яжуться у спільні організації. Чого не міг з них зробити кожний окремо, того напевно діпнуть всі разом. Так і з нами. Наколи далі так буде, що кожний газда буде хотіти

все на власну руку продавати свій дорібок, буде так, як є. Нам здається, що кожний окремо більше „виторгує“. То неправда. На кожнім окремо з нас більше виторгують купці, бо вони мають між собою змову, є сміліші від нас, краще вмінють виговоритися.

Вертаймо до того, що ми на початку зачали. Ми, продавці дерева, повинні брати собі примір від зорганізованих купців і фабрикантів. Правда тамтих є менше й вони всі свідомі люде, читають газети і то не одну, отже їм легше зорганізуватися. Те саме й ми повинні робити. Не повинно ані одного такого бути, щоби не мав своєї газети!

Яйця, в декотрих околицях овес, продаємо вже через **свої кооперативи.** Добре булоби, наколиби ми продавали через ті кооперативи також і **дерево.** Де нема кооперативи, вартоби заложити **Комітет продажі дерева** або прилучитися до найближчої кооперативи. Ціна дерева підскочилаби зараз і заробивби не один на фірманці.

Щоби до того дійшло, **мусілиби** всі села до такої продажі приступити. Мусілиби зникнути всілякі порахунки між сусідніми селами. Требаби великої свідомості, єдності, дисципліни і згоди. Доки до такої досконалости не дійдемо, доти будемо бідувати.

Тепер зима, час довгих вечерів, вартоби застановитися над тою справою. Навіть можнаби скликати Загальні Збори кооперативи або громаду і нарадитися над тим.

Радимо також у тій справі питатися ревізорів наших кооператив,

коли будуть переводити ревізію у вашій кооперативі.

Редакція „Нашого Лемка“ вважає ту справу так важною і їй так залежить на тім, щоби бодай трохи якимсь способом поправити життя наших бідних, забутих всіми селян у горах, що **узнала кінечним вислати свого співробітника до Центросоюзу (Союзу всіх кооператив) розвідати, чи він не мігби вишукати місце продажі нашого гірського дерева та вза-**

Wyciąg z protokołu wspólnego.

Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: S.O.W. Medyński jako Przewodniczący, S.O.R. Tertil i S.O.A. Jagodziński jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 2. czasopisma pt. „Nasz Łemko“ z daty, Lwów, dnia 15. stycznia 1934 r. do Sygn. VI. I. Pr. 28/34. na postępowaniu niejawnym w dniu 19/1. 1934 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie

postanawia:

uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 15. stycznia 1934 przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Nasz Łemko“ Nr. 2 z daty Lwów, dnia 15 stycznia 1934 zawierającego: 1) w artykule pt. „Słowacy“ znamiona zbrodni z art. 93. § 1. kp. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dal szego rozpowszechniania tego pisma drukowego.

Zarazem wydaje się odpowiedzialnems redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17/12. 1862. Dzpp. Nr. 6. ex 1863. tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych.

Uzasadnienie.

Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu tendencyjne omawianie pewnych zjawisk politycznych w Czechosłowacji propagować hasła separatystyczne dążące do oderwania części ziem od Państwa Polskiego.

Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący: Protokulant:
W. Medyński wr. Popowiczówna wr.
Za zgodność Lipanowicz st. sekretarz.

галі скупувати дерево з Лемківщини.

Там сказали, що таке місце продажі на суше, букове дерево найшлюбися у Львові та інших містах Східної Галичини, тільки нехай самі селяне з місць подадуть найнижчу ці-

ну сяги, при якій моглиби обстати.

Радимо над тим у себе на місцях застановитися й до нас написати, якби то на вашу думку повинно бути, щоби вам було якнайвигідніше.

Які книжки читати?

Кінчилася вечірня в сільській Церковці. Хлопці та дівчата, мов пестрі цвіти повиходили на сонце, що кидало теплі проміння на стареньку Церков і дзвінницю. До гуртка молоді приступив поважний господар, голова місцевої читальні «Просвіти»: «Підемо до читальні, хлопці та дівчата, бо приїхав до нас просвітянський урядовець — з цікавим відчитом».

— Ми чекали тільки на Вас — крикнула молодь та подалися вся дружно до читальні.

— Хочу вам на самому початку, пояснити, сказав просвітянський урядовець — як і що маємо читати, щоби пізнати значіння доброї книжки і преси. Будемо говорити спільно, щоби серед дружної гуртки пізнати цих найкращих наших приятелів, якими є книжки. Задавайте мені питання та різні завваги, які прийдуть вам на думку. Живемо в таких часах, що не

може обійтися людина без книжки. Не тільки вченому треба пізнавати вартість цього нашого скарбу-книжки, кожний чоловік шукає в книжці знання-освіти. Життя людини дуже складне та не довге, не може тому тратити чоловік багато дорогого часу на читання непотрібних книжок. Насувається тому при читанні перше питання, що читати.

— Прошу о голос — сказав один молодець. Нас саме всіх дуже цікавить, які маємо читати книжки, щоби дійти поступенно до більшого знання. Прошу тому сказати нам, які є для нас початкуючих найбільш корисні книжки?

— Дуже добре, що ви піддали мені таку думку. Найперше треба знати, що маємо такі книжки, які остануть навсе вогненними стовпами. Такою книжкою є наша історія нашого українського Народу. Бачимо там усі діла та славні вчин-

* Дбайте за добре виховання й освіти своїх дітей.

ки наших предків, бо історія — це двичелька життя. Вчить нас добрих прикмет, вказує, як уникати злих, некорисних діл та вчинків. Там є описана наша земля. Велику користь принесе нам гарна книжка, нашого землеписця Степана Рудницького «Україна наш рідний край» та інші.

— Як довідатися, що книжка є добра? Запитала нараз цікава Оленка.

— На це є рада; все треба питатися перед читанням книжки, якогось розумного свого чоловіка з більшою від нас освітою, він радо пояснить. Такий чоловік знайдеться все на селі, або в місті.

— Мені знова здається, що кожний з нас повинен найперше виробити в собі охоту та замилювання до книжки — говорив голова аматорського кружка — а решта прийде само від себе. Прошу тому сказати нам про наше, гарне письменництво, та вказати на цих українських письменників, які повинні бути серед нас, в нашій скромній, читальній бібліотеці.

— Бачите, як гарно йде гутірка, лише питайтеся відважно, я виясню вам все позмозі.

(Дальше буде).

Осип Костаревич.

В НЕЗНАЄМУ ДОРОГУ.

(З талергофських оповідань).

Петро не глядав — стежки ані межі, не смотрив навіть під ноги. Летів через загопи, кади попало без капелюха лем в сорочці і ногавицях.

Пастух засмотрівся, як під лісом козаки з мадярами на конях вганяли, а корова тимчасом пішла до коничу. Аж як красуля лягла як бочка на загопі, прилетів до села мало не з плачем.

Серце билося Петрови як молот, шитко ся на нім трясло, дихав тяжко, але біг што сили. Може іщи дастся вратувати красулю. Лем тільки тої живини при хижі, Боже мій.

Втім нагло чує «гальт», «гальт»! Штоси холодне втяло Петра по голові. Шитко му ся закрутило в очах, потемніло як ніч на осени і Петро впав. Чув удари по цілім тілі. Гейби молотили. Але юж не терпів болю, тратив пам'ять, млів. Цілий світ закрутився му іщи раз перед очима, люди, коні, верхи, шитко деси летіло в пропасть...

Аж пак потім почув холод на голові і мокро. Зойкнув і отворив очи.

Семох мадярів на конях стояло над ним. Як лем Петро ся рушив і трібував двигнути, сипнули плазом шаблями на нього.

«Ферретер! Муска! Рус!» зашварготіли шитки нараз.

— Панове, та за што-ж ви мя бете, чога мя мучите? Там моя корова, пусте, бійтеса Бога, я мушу...

Тот што найближе стояв, копнув з коня Петра чоботом в лице. Бризнула кров. Петро хотів вхопитися руками за голову. Але в тій хвилі двох мадярів скочило з коний, схопили Петра за руки і скрутили взад, аж затріщало. Старший дав знак і тоти звязали Петра, присилили довгий ремінь до сидла, а другий кінець зашмарили Петрови через голову на плечі і стиснули докола грудий. Зробили то прудко, як правдиві оправиці.

Рушили кіньми зразу поволи, а пак кам раз прудше. Зв'язаний Петро біг, падав, калічився.

Надуті приїхали мадяре до міста. Вели зі собою великого зрадника. Якби не тот зрадник тоби

козаки втікли, а так сами мусілися цофати. За ними на місті збиралася чим раз більша купа людей. Била там шелеяка голота, а найбарже пхалися тоти з бородами і кривими носами і лем пейсами трясли.

Хтоси крикнув «здрайца, москаль-філь» і каміня градом ся посипало на Петра. Він впав на землю, кінь тягнув дале, голова товкла о каміня, а товпа реготала і плюла за ним.

* * *

Як Петро розплющив очи, не міг пізнати де він і што ся з ним діє. Протягся і зачав мацяти руками. Пізнав што лежить на підлозі. Звлюкся якости і сів. Темно. Встав, зайойчав і зас сів. Ноги боліли, плечі вогнем горіли, а в голові як в кузні молотом лем бух, бух.

Помало сталося прояснювати і Петро розпізнав крати. Ага, кримінал, гарешт — завертіло му в голові. Оперся о стіну і посмотрив докола. Холодна казня напів зарита в землі.

Чи спав, чи думав, як довго, Петро сам не знав. Ключник го нашов, як сидів на підлозі опертий о стіну а голову опустил на груди.

Торжество в Сяноці

Дня 30. січня того року святкував урочисто Сянік 17-ті роковини душпастирської праці перемиського єпископа Йосафата Коциловського.

Торжество почалося Службою Божою, яку відправив о. візитатор Іван Качмар зі Злоцького. Підчас Служби Божої співав хор під проводом д-ра В. Блавацького, адвоката в Сяноці.

По богослуженню в великій салі Міщанської Читальні зачав дальшу частину торжества хор з Новосілець-Гневош під проводом о. С. Менцінського. Відтак д-р Блавацький сказав вступне слово. Опісля слідували виступи хорів, деклямації, відчитування привітів, многолітствія.

На торжество прибуло 2000 народу зі всіх підсяніцьких сіл; також лемки з новосандецького, ліського і інших повітів.

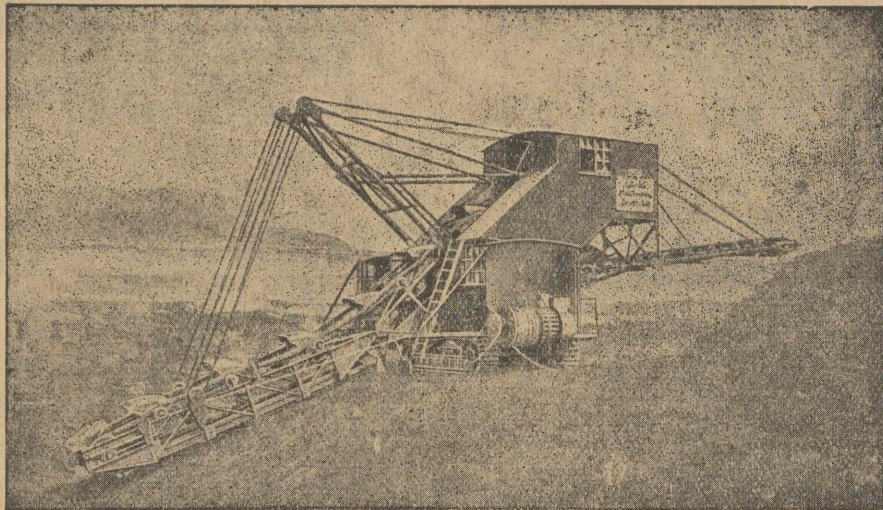
Торжество закінчилося національним гимном.

В-с-і-х, що одержували до тепер часопис

»Наш Лемко«

й хочуть його дальше одержувати, просимо присилати передплату. Чим більше число передплатників, тим краший часопис!

Адміністрація.

Техніка, то є видумування машин для влекшування праці людини, поступає наперед. На образку бачимо машину до вирівнування доріг.

Як вестися між людьми?

Добре вихований і культурний чоловік дбає про чистоту. Старається, щоби довкруги него був лад і порядок. Газдиня дбає, щоби все була заметена хата, кухонні посудини старанно вимиті й зложені на своїм місці. Також одіж і ріжні лахи не повинні валятися на печі, по кутах або по лавках, лишень

все має бути на своєму місці.

Про добру газдиню свідчать найкраще її діти. Діти треба мити, чесати і утримувати у якнайліпшому порядку, щоби вже змалку призвичаювати їх до порядку і чистоти.

Людина, яка хоче щоби її всі шанували, дає часто стригти во-

— Ну, небоже, на твое щестя в сам раз вчера надіхав генерал до міста, тай тя ту до нас шмарили з дороги. А тоби гнес і ворони не позбирали твоїх костий!

Поставив горня з юшком на підлогу і вийшов.

Петро підняв покалічену голову і зачав сой припоминати.

Так, так... Ішов ратувати корову, летів што сили, а тоти мадяре го з боку заїхали. Збили, змордували, звязали і довлекли до міста. А тепер гарешт... А што дале? Дома не знають де він ся подів. Олена деси плаче, мало сой штоси не зробіт, біднятко. Та-же лем штири роки буде, як ся поженили. Бідували, але любилися, а маленький Васьо то була для них найбільша радість. Ой, штож тото голубятко тепер робит? Глядат няня, де ся сховав, зазерали небожатко за пец, за шафу і кличе: »Няньо под гев! Под, бо Васьо буде плакав«.

Запекло Петра в грудях як розпаленим желізом. Затис зуби, але не міг стримати гіркого плачу. Брикнули слези з очий і затряслося ціле тіло. За што? За што? То як война, то не є права жадного, ні людского ні Божого? Товк головою до стіни надармо. Лице пекло,

спрага го палила, голова ціла горіла і в горячці лежав так на підлозі.

Шумів вітер на Магурі, а Петро не чув. Колисалися сосни і берези на Острещи, а Петро не видів. Плюскали пструги на Решівці, а Петро не слухав. Заводила Олена тяжкими словами і Васьо заводив, а Петро не знав. Петрови ся здавало што го живцем палят в його власній хижі і лем постогнував.

* * *

Деси коло півночи ключник витягнув Петра на арештанський ринок. Петро ледво влюк ногами. Там юж било повно людей, а шандаре уставляли їх чвірками. Страшні било на тім ринку. Парусот люда, а нікто ні слова не рече. Лем брязне часом шандарска шабля і ліхтарки в руках махають. Кеби тоти люди кричали, билися, різали, не билоби такого страху і смутку, як тот дивачний спокій.

Повели шитких чорними вулицями на стацію. Нигде світла не видно, ані єдного ясного вигляде. Як сонна мара якаси, сунув тот похід оточений докола багнетами. А пак ладували до вагонів по кількадесят. Стояли в кінськім гною, ду-

силися смродом, мліли.

— Хто буде бесідувати — куля в лоб, почувся острый розказ. Засунули з гуркотом двері і риглі зашмарили.

В вагонах стихло, гейби трупів заладували.

Свисток і..... повезли їх до Талергофу.

* * *

Як довго їхали і кадий Петро не знав. Він пролежав цілу дорогу в горячці. Шепотів спаленими устами Олено, Олено... Часом зривався з криком: Тікай, Васю, тікай, мадяре! То зас на хвилі молився і жебрав хоц каплю води. Але води не било.

Далеко деси в чужім краю на малій стаційці коляя в ночи стала. Вилазили з вагонів змучені бідаки і колисалися стомлені як колоски від вітру.

Шандаре трібували кольбами двигнути Петра, трібували і багнетами колоти, та і то задармо. Петро юж цілий закостенів.

А Олена і дотля не зна, де згинув єї Петро. А Васьо не тямить свого няня, але знає за што згинув.

лосся, ходить все старанно зачесана, вимиває уха, обрізує чисто нігті у пальців.

Перед кожним їдженням і спанням треба вимивати руки, бо на них є мільйони заразків різних недуг. Перед спанням слід ще виконати губу і бодай пальцем, якщо не маєте щіточки, вимити зуби. На палець взяти трохи соли. Ще ліпше віджалувати кількадесять грошів і справити собі щіточку до зубів.

Варто також подумати про улагодження купальні, найкраще при кооперативі для цілого села, ба навіть околиці. Можнаби з того мати навіть гарний дохід. Часта купіль то одна з головних умов здоров'я. А в нас трапляються такі, що ціле своє життя не купаються. Через те дуже часто викидаються на шкірі різні боляки й чираки.

Найпоганішою привичкою наших людей є всюди й все **плювати**. Посходяться не раз до кооперативу, читальні, або до котроїсь хати і заплюють цілу підлогу. Плювати повинен кожний до сплювачки, яка повинна бути в кожній кооперативі. Не муситься купувати, вистарчить поставити до кута скринку з піском, або попелом і там плювати, місто на підлогу.

Чистота, лад — порядок у всьому є ознакою культури, і доброго виховання чоловіка **Чистість приносить честь, бруд понижає гідність**. Не забуваймо о тім!

Під розвагу родичам.

Добрий батько дбає, щоби ховалася здорово його дитина. Він розуміє, що добре виховані діти — то підпора його старости, радість, надія нашого Народу.

Не шкодує кількох марних грошів і купує своїм діточкам добрі книжочки, або передплачує хосенний діточий часопис. Найкращим таким часописом є «Дзвіночок»; виходить щомісяця. Окреме число коштує 20 сот., річна передплата лише 2.— зл. (на цілий рік!). Адреса: «Дзвіночок», Львів, Руська 18.

Книжка — найліпший приятель чоловіка, бо робить йому багато доброго, а не вимагає за це нічого.

*

През тоти мясниці Биб єм на музиці.

Якось так ся стало,
Што я виїхав на село,
Приходжу в рідни сторони,
Шитко таке, таки доми.
Мало ся змінило за тот час,
Як єм бив коло вас.
Иду я до читальні,
Шитко красні, шитко гарді,
Зазерам и до кооперативи,
«Гандлюют» што лем сили.
Аж пришла неділя
Захотілося хлопцям весіля.
Далі по гудаків, без крику,
Смотрю, юж їх ведут на музику,
За нима шитко горне,
Ту и там дівчатко шварне,
Иду і я што то буде,
Слухам юж бют в бубен,
Клярнет - трубка пискают,
Гуслі грают, вигваряют.
Стари басы лем рум, рум,
Бубен на то бум, бум, бум.
Беру я дівча скраю,
Інши замном тіж хапают,
Завелисьме таку танцівку,
Што аж вода сіла на чівку.
Таньцуєме шіму и складану,
Обертану и дупкану,
Аж гудаки стали грати,
Здалобися заспівати.
Поставалисьме в колесо,
Заспівали під небесо:
«Іхав стрілець» — покінчає,
«Коло млина» — зачинає,
«Ой у лузі» — потім.
Гварю: «дайме тому покі,

Бо юж ноно циганя
Шепче до чорного Ваня,
Смик смарує до кінця
Гуслі бере з клинця».
Змітат порох неедна нога боса,
Што аж курява йде до носа,
Так вам ся того розохотило,
Што о світі гет забило.
Барс мі там добрі било,
Лем ня едно заболіло.
Як нон Сидор Гузуватий,
Бригки співанки став співати
«Маць» ти така, а така,
Такий «сину», як закракає.
Мі ся зараз недобрі робит,
Што сой таким гамбу паскудит,
Бо повіджете, ци не ліпша наша
хоцби яка
Як така чуджа и батярска.
Наши співанки цілий світ хвалит,
Не ма таких жаден нарід.
То наша культура, слава и до-
робок,
Най о тім памятаєт каждый паро-
бок.

— — — — —
Так то било на музиці,
Шкода, юж минають мясниці,
Надходить постонько святий,
Треба ся кус до книжки взяти,
В неділю зийтися и почитати,
Будем з того корист мати,
І я ся буду тим тішити,
Бо шитким нам треба ся учити.
Гриц Мариндя.

Яка буде того року погода?

Мадярський учений Ганко про-рокує на підставі наукових дослідів у 1934 р. таку погоду: січень, лютий і березень (март) будуть погідні і безбільших морозів. (Відносно січня, йому справдилося) Весна має бути вчасна, а літо дуже горяче. Чи справді так буде, поживемо, то побачимо.

Сірник має сто літ

Сірники винайдено в 1833 р., сто літ уживають вже їх люди. Початково були вони без фосфору і запалювали їх так, що потирали їхню головку по шмірглевім, піском посипаним папері. Щойно Фресель у Відні та Камерер в Німеччині винайшли рівночасно фосфорові сірники. Дивне при тім, що Камерер сидів тоді в вязниці, де видумав

— 0 —
Надсилайте нам адреси тих, що хочуть передплатити «Нашого Лемка».

— 0 —

хемічну сполуку до виробу сірників. Шведські сірники, такі, що їх тепер уживаємо, почали вироблювати в 1848 р. в Німеччині; Шведи почали перші торгувати ними, тому то зовуться «шведські сірники». В Швеції є найбільша фабрика сірників, (патичків). При тім слід зазначити, нарід там дуже пильний, чесний, вязниць там не треба, кожний знає читати та писати. Хоч ріля гірша, як наша — не кидають шведи своєї землі, лише продумують, як використати краще, обробити кусок поля, для того є вони багаті, мають свою державу, живуть в достатку і нема там кризи й безробітних.

Т.

Л и с ь м о до Редакції.

На сам перед мого листу,
Слава Ісусу Христу!

Пишу до Вас, чесни Редактори, пару слів. Як знам, так пишу. Не дивуйтеся барс, як дашто ся Вам буде не подавало. Ви люде щени а я простий хлоп, тай не знам так гарді виложити, як Ви. Ходзи пишу по просту, але щирі, од серця.

Хочу Вам написати дашто про тоту нову, газету, што там деси го Львові для нас в горах друкуєте, про того «Нашого Лемка». Як-ем го дістав, том мало не заплакав з радости, так-ем ся хтішив. Штож там не є понанисувано? И про газдівку, и зо світа, и новинки, и оповіданя, а и зачалисте вчити, як ма человек обертається меджи людми. Шитко того для нашого хлопа барс файне. За тоти науки лем 3 злоти на цілий рік! Скурити кус меньше дугану и буде газета. Перше лем сме ся бавили в ріжни бабски теленки, таке нисенито, сами телефельки. Тепер маме свою туню газету, то сой почитаме.

В нас, в селі дістало «Нашого Лемка» кількох газдів. Барс, сой го хвалят за того, што так зрозуміло пише, што и маленька дітина го вирозуміє.

Доношу Ваш тіж, што ходзи мясниці били того року коротки, било г нас кількоро весіль.

Ага ищи єдно! Дівчата не можуть дочекати, коли їх Гриц Мариндя буде вчив готовити.

Веце не мам Вам што писати, лем Вас поздоровлям барс красні и сердечні.

Будте же мі здорови, чесни Редактори!

Иван Гудак з Б.

Чому ви ще досі не вислали передплати?

—о—

* Читайте добрі книжки й рідні часописи.

ДЕ Є ВИХІД?

Наше село не знає ще дотепер, як забратися до хосенної господарки. Сіє на рілі з рока в рік таке саме зерно. Про городовину немає гадки. Не старається збагнути, що новий рід зерна, друга здорова якість принесе йому більші користи. Щоби мати хосен з управи рілі, не вистане орати—сіяти, збирати, молотити відтак збіжжа, та нарікати, якщо не годен зв'язати кінець з кінцем.

Господар не стежить при цьому, на який господарський продукт є попит у світі, за чим питають найбільше, за що є найкраща ціна.

В наших гірських сторонах сіють з рока в рік овес, ячмінь, в меншій кількості чистину, цебто пшеницю, жито, оркш. Не мають до цього подостатком обірнику, бо не хочуть знати, що раз добре заложена та зладжена гноївня, це копальня золота для рільника! (Каміння подостатком скрізь, аж проситься вихиснувати!) Не знають також, як забратися до правдивої обрібки рілі під чистину. Тому й не дивне, якщо не родиться така. З досвіду одначе знаємо, що можна сіяти в горах та підгірських околицях усі роди зерна та городовин, там й виноград уродиться!

Треба тому вже тепер подумати, де що сіяти. Щоби одначе піти в порі з годівлею домашніх тварин, яка дає все найбільше хісна, мусить подбати господар про велику кількість вартісної паш.

Рослиною, яка дає найкращу пашу, є конюшина (команиця). Конюшинне сіно стоїть на першому місці, як своєю поживністю, так і справністю. Має в собі найбільше здорового білку, тому є цінною поживою, та легко стравною пашою. Добре є до годівлі молодших корів, на випас — на м'ясо, як також для робучої тварини — (коні—воли). Крім цього не дає жадна

друга пашна рослина таких, гарних зборів, як конюшина; збирається її два рази в рік; раз на сіно, другий на насіння. Насіння конюшини є все дуже цінне та дороге, платять тепер за 100 кг. 140 зол. а буде ще дороще в часі весни. По вимолоченні маємо полсву, також поживну, а стряски, омолочену конюшину любить корова, кінь. Крім цього дає конюшина справунок, поліпшує рілю. Її корінця мають малі міхурчики—бульбочки, повні поживних складників — азоту. Лишається він по скошенні, зборі конюшини та дає життя посіяним в конюшинську рослинам. Корінця такі є довгі, тому тягнуть поживу з ґрунту, де не сягає друга ростина; підсилюють, збагачують рілю. Переплітають густо ниточками, волокнами ґрунт, роблять його грудкуватим, пухким. Там доходить рівночасно воздух та з ним тепло.

В такій рілі родиться на чуд пшениця, а надівсе лен. Лену треба сіяти, як найбільше. Подбати о велику кількість гарного насіння — сімени лену. Буде полотно, гроші. Заводити розумову господарку.

Рівнобіжно з приростом красної паші, повинно піти збільшення худоби, поліпшення її якості, та розвиток молочарського промислу. В цей спосіб стане село самовистарчальне; не буде поневіртися робітник, використовуваний до схочу — якщо покидати мусить рідні сторони „за хлібом“. Село повинно витворити свій варстат праці, засновати своєрідню, домашню торговлю, земними та господарськими плодами. Занехати тандити, (гріє вона краше?) не збагачувати не свого промислу. Гірко стулений, запрацьований гріш ужити на рідні цілі!

Чому мають обслуговувати нас та виручувати другі?

Ю. Т.

Чому треба заводити пасіку?

Наші прадіди не знали розумно обходитися з пчолами. Вони викурювали наперед пчоли з дупла лісового дерева, забирали відтак мід. Принимали вони визначних гостей медом. Варили також кутю на поминки, яка була тоді люблена та подавали її, як тепер наші пироги. Солодили все, що було треба медом. Цукор був нечувано дорогий (ще дорожчий, як тепер). — Цукор принесли христонці, це жовніри, які мали на одінні та щитах вишиті хрести, які здобули Святу Землю, охоронили перед

Магометани. Цукор знали добувати з цукрових тростин, які спроваджували з Америки, чистили, рафінували в себе. (Спосіб рафінування найдено окола 1600 р.). Мід одначе є здоровіший, тому треба конечно заводити пасіку. Добра, хоч невелика пасіка приносить більше хісна, як підлих десять моргів поля. Мід має в собі всілякі лічнічі складники, помагає майже на всі хвороби.

Хто хоче вчитися, все найде учителя.

ВІРШ ПРО ДІВЧИНУ РУЖУ.

Лемківська земля,
То гарна країна.
Уросла на неї,
Хороша дівчина.

Полюбив я її вірно,
Полюбив хорошу,
Молодую, гарну,
Тільки що бідну.

І хотів я ся
З нею женити,
Не хотіли мені
Родичи дозволити.

Женю ся з нею,
На то не дбаю,
Господа Бога
О щастя благаю.

Тепер я щасливо
Жию з ньов без біди,
І завидять мені
Всі мої сусіди.

І ви мої братя
Не мисліть дуже,
Лем кожний ся женіть
З дівчином Ружом.

Бо Ружа хоч бідна
Працьовита дівчина,
Доробиться она
Кавалочка хліба.

Написав Михайло Земба,
зі Шляхтової.

—О—

Богато наших Читачів послухало нашої ради й прислали нам чимало гарних віршів, оповідань, статей, дописів, новинок тощо. Аж дивуємося, що між нашим народом є стільки талановитих письменників і поетів. Понище містимо скромненький віршик одного з наших молоденьких читачів. Редакція.

ЯК СЕЛО ПОЛОННА ПРАЩАЛО СВОЮ УЧИТЕЛЬКУ.

В Полонній, повіт Сянік від 1926. р. була учителькою п. Ярослава Павлюк. За час 8-літньої ревної праці в школі здобула собі симпатію дітвори і родичів дітей.

На Йордан рознеслась по селі сумна вістка, що всіми люблену учительку переносять на інше місце. Протягом 3-ох днів не замикались двері у школі. Всі від малого до великого з жалем справджували, чи то правда.

В день від'їзду вже о 4-тій годині рано зійшлися на шкільнім подвір'ю всі діти й їхні родичі. В очах усіх були сльози. Цілу годину зі сльозами в очах пращалася дорога учителька з дітьми й старшими селянами, з кожним особно.

Іменем шкільної дітвори пращав дорогу Паню ученик Василь Базар гарною промовою, яку закінчив словами:

«Пращам Тебе Пані наша дорога і сотвори Тобі Господи многая і благая літа».

Ті слова підхопили присутні й залунали гримке: «многая літа» й «слава!»

Закі коні рушили, П. Ярослава попрашала зібраних теплими й ширими словами. За фірною відпрощували ще дорогу Паню далеко за село.

Родичі дітей внесли до шкільних властей просьбу о привернення П. Павлюк назад до Полонної та їздила делегація до шкільного інспектора з тою самою проською. Інспектор обіцяв просьбу полагодити невідмовно.

Селянин Мицьо Іван
син Гната.

Господарський куток.

Чому золзує кінь?

При кінці зими западають господарські коні на різні слабости. Головною причиною цих хоріб є зла, невідповідна зимівля. В сторонах, де фірманять зимою, рідше стрічаємо слабкі коні. По селах годують коні різанкою, пісною січкою, стрясками, лихим сіном. Зерна не дістає кінь ні на зуб. Лихий, кислий воздух в стайні — оборі — дражнить віддихові проводи коня, нечистота жолобів, стайняних посудин, стайків забиває часто домашню тварину.

Найбільше одначе западають коні на золзи-катар. Кашлає такий кінь цілими днями, стогне, гребе ногами. Де є стайні під одним дахом, казяться в ночі господар, як не дає йому кінь спати. Бе неповинні хворого коня, знущається над німиною. (Час вже найвищий визбутися цих поганих лайок — яких понавозили з війська, від волокит, або «окомонів!») Господар знати не хоче, що сам є причиною цього зла. Хорого на золзи (запалення віддихових проводів, нежит, кох, катар), треба перш за все відокремити від других домашніх тварин, щоби не поширювалася дальше ця зараза. Стайню вибілити вапном з карболом, жолоби-посудини горячою водою. Не поїти тоді всі тварини з одного начиння. Дрібнеустрої, заразки, які викликають цю хворобу переносяться через воду, воздух, дотик; (коні лижуть, кусають себе). Здоровій тварині дати надшо грубо меленого зерна з одробиною кінської сірки. Хорому коньови подавати з раня сушене яре жито, вистерігатися зіпсованої, зацвилотої паші. Подавати сіно кроплене чистою водою. Уважати, щоби не перестудився кінь, слідкувати за зміною воздуха. Якщо робиться лад в стайні, накрити хорого коня деркою, теплим накривалом. Найкращим ліком на прискішення роплення набрясклих зелезів, гузів шиї, або між жвачами, є звичайний корінь (качан) капусті. Викладають звичайно такі качани, як не потрібні. Треба вкинути такий сухий корінь до глиняної, бляшаної посудини — (уважати, щоби не викликати вогню!)

Хочете мати

«НАШОГО ЛЕМКА»

ще кращим і ще цікавішим,
то приєднайте нам

ХОЧ одного ПЕРЕДПЛАТНИКА

привязати коня за голову, або шию до жолоба (стіни) — якщо тепло, робити це на дворі, щоби вдихав кінь пару, дим з тліючих качанів. Повторити таке кілька разів. Кор-

Чи заплатили Ви вже передплату? Якщо, ні, — ідете до міста — не забувайте прислати!

мити при цьому коня здоровою пашою. За кілька днів буде здоровий кінь, визбудеться пухлини підгорля, перестане течи матерія з носа, з ран, не буде кашляти. Добре на-кормленого можна брати до уміреної праці. Не перетяжувати одначе відразу.

КРИВАВИЙ МОЧ У КОРІВ.

В наших сторонах хоріє домашня тварина, яка пасеться під лісом, мочить кровю; гине дуже часто. Хороба ця треває найбільше літом, деколи цілими роками. Кривавий моч викликає деколи спасений цвіт сосонки, це одначе є не дуже шкідливе. Багато гірше є, якщо викличе таку хворобу лісовий кліщ. Треба тому в лісних околицях, де панує ця хороба, смарувати, перед вигнанням на пасо-

Глядайте в читанні не лише розривки, але й користі. Через читання пізнаєте новий, цікавий світ.

висько, вимя корови, в пахвинах, добре солоним маслом, або карболовою оливою, щоби не чіпалися кліщі. **Якщо хоріє тварина масово, треба жадати, щоби приїхав на кошт держави повітовий ветеринар, який вщиплює в жили хорої тварини такий лік, що забиває заразки, нанесені лісними кліщами.**

T.

— **Наші країни вчаться.** В недавно заложеній господарській школі в Шибалині коло Бережан вчиться трьох учеників з Лемківщини. Булоби вказаним, щоби таку газдівську школу кінчило, як найбільше наших хлопців і дівчат, (з Горлиць до Бережан є около 350 км., залізничний білет коштує около 18 зл.) Можнаби в літі вибратися навіть пішки й звидіти по дорозі багато цікавих річей.

— **Якби такі були всі, забраклоби місця на землі.** В Америці живе одна мати, що хоч заледви 18-літня, а має вже 10 дітей. Вродила два рази трійняки й два рази двійняки.

НОВИНКИ

— **Не хотів добровільно половинки, заплатити чотири рази стільки.** Законна ревізія виказала, що М. Т., як касієр кооп. „Наш Труд“ у С. р. „зробив“ манко на суму 264,77 зл. Кооператива просиле його, щоби заплатив половину з розложенням на догідні рати, а решту йому подарує. Та М. Т. не скористав з такої зичливої просьби, лишень казав скажити до суду. Кооператива так і зробила. Суд в Жмигороді узнав манко та наказав М. Т. все звернути. Через судовий процес наростало М. Т. друге стільки кошків на загальну суму 500 зл. Так то нераз терпимо через свою нерозумну впертість.

— **Не могли потягнути.** Оноді заїхало до Львова тяжкими кованими санями двох селян. На котрих вулицях була ська така ледівка, коні могли потягнути. Коли заїхали на площу, вибруковану гладкими табличками, коні ані руш. Припрягали другу пару коней, не помагало. Аж збіглася купа людей, помогли підохати і так ледви згадані селяни заїхали у глухий заулочок. Коні не могли потягнути головно через те, що сані були дуже недбалі й незручні. Глаки були грубі й нескладні, як колоди. До нас в горах повинні іти люде з долів учитися робити сані. Наші гірські лемківські саночки легонькі, як перце, а по снігу мчаться, що аж мило їхати. Добре булоби також, наколиб люде з долів замовляли собі у нас такі сані. Ми малиби заробіток, а вони добрі сані.

— **Закладають читальню.** В Матієвій пов. Новий Санч задумують свідомі громадяни заложити чит. „Просвіти“. Радіємо з того дуже, бо дійсно нам треба просвіти й науки, щоби вийти з біди в якій живемо. За „Народною Справою“.

— **Знизили кару.** Минулого року, як відомо, суд в Сяноці засудив був трьох селян з ліського повіту, на кару смерти, а одного на досмертну вязницю через події, що сталися в деяких селах згаданого повіту в літі 1932 р. Завдяки відкликам д-ра Блавацького й д-ра Ванчицького адвок. в Сяноці. Замінили В. Дуникови, П. Мадеї і М. Малецькому досмертну вязницю на 5 літ вязниці, а А. Паславському на 3 роки. Є надія, що перші три вий-

Що чувати в світі?

Між Китаєм і Японією, які ще до недавна один проти другого воювали, дійшло до згоди проти більшовиків, яким хочуть відобрати східний Сибір.

Америка не хоче мішатися до європейських справ, бо має досить своїх клопотів, от хочби з бідною (крізою), яка нині найбільша пані на цілім світі і з безробітними, що їх начислюють в Америці понад 10 мільйонів.

В Москві недавно на великім комуністичнім зїзді говорив Сталін, що цілий світ пригтовляється до війни з більшовиками, а найбільше пре до того Німеччина і Японія. Цікаво, що більшовики все так горять.

У Франції на вулицях більших міст, як Париж, Ліон, Марсилья, Бордо відбуваються демонстрації (заворушення) проти ріжних високих урядовців, що були у спілці великих грошевих обманців, через яких тисячі людей потратили маєтки, попадали деякі фабрики і банки. Тому тепер скидають тих всіх урядовців з посад.

Між Польщею і Німеччиною дійшло по довголітнім ворогуванню до згоди. Обі держави постановили не нападати на себе через 10 літ.

дуть на волю по трьох роках, а останній за рік.

— **Свідомі громадяни села Ждиня** пов. Горлиці зажурилися, бо мають їм скасувати протиалькогольним плєбісцитом ухвалєну заборону продавати в селі алькогольні напитки. В селі, як зачувати, бу-

* Які нині діти, такі за 20 літ господарі.

дуть продавати гарячі напитки в пяти коршмах. Цікаво, чому досі у Ждині нема кооперативи. Село велике, відбуваються там часто ярмарки. В сусіднім Лузі й Конечній могиб бути філії. Малиби свої люди зарібок. А так...

— **Навіть там мають свій Народний Дім.** В Шангаю в Китаю живе горстка Українців. Як відомо наш нарід розкинений по цілому світі на еміграції. Від цілковитої загибелі ратують тих наших вигнанців рідні організації, в яких гуртуються наші емігранти. В Шангаю також Українці недавно відкрили свій Народний Дім, де малиби сходитися. Як бачимо навіть на Далекім Сході між чужим азійським народом мають наші земляки власний Народний Дім, а ми

Може через то потаніють фабричні товари, а подорожіє то, що селянин продає, бо може ще дійде між Польщею і Німеччиною до торговельно-промислової умови і знесуть високі граничні мита, які перешкаджають свободній торговлі.

В Німеччині ухвалили нову конституцію, таку, як собі бажає Гітлер.

Нову конституцію (закон про порядок в державі) ухвалили також **в Польщі.** Нова конституція ріжниться від старої тим, що надає більші права президентови держави і сенатови. До сенату будуть вибирати лише людей спеціально заслужених для польської держави.

В Австрії, де є велика біда й де живуть такі самі німці, як в Німеччині, шириться гітлерівський рух. Теперішні австрійські міністри з найстаршим Дольфусом не хотять до того ніяк допустити. Наколи далі буде така біда, то мабуть гітлерівці возьмуть верх.

В Румунії ведеться процес проти студента Константінеску, який застрівив премієра (найстаршого міністра) Дуку. Константінеску є членом організації, що зовється „залізна гвардія“. Та організація хоче завести в Румунії такі порядки, як в Італії і Німеччині.

Лемки на своїй рідній землі, в горах, де дерева досить, не маємо навіть де порядно зійтисся на збори, або на забаву. Як довго так буде? Опамятаймося!

— **Про дивне виздоровлення дитини в Яслі.** Півторалітня дитина Яня Цирана, залізничника в Яслі була хвора на запалєння мозку й втратила зовсім мову. Коли місцеві лікарі втратили надію на виздоровлення, родичі віддали дитину на клініку (шпиталь) до Кракова, де також не могли її вилічити. Тоді родичі забрали її звідтамти й мати пішла з дитиною до костела в Тарнівці, де молилася перед образом Божої Матери, щоби привернула дитині мову і здоровля. Підчас молитви дитина заговорила й від тоді почувається добре. Так пишуть польські газети. Наші передплатники не далеко від Ясла моглиби довідатися, чи то правда і нам написати.

— **Найменша людина на світі.** Один Англієць відшукав в Азії чоловіка, що є високий залєдві на 38 сантиметрів (навіть півметра немає). Мас гарну поставу і є гарний з лиця. Той Англієць буде його возити по світі на показ і заробляти на нім гроші.

Степан Руданський.

ГЛУХИЙ І ГУБАТИЙ.

Довелося на віку
Глухому з губатим,
Раз у церкві на біду
У парі стояти.

І губатий, що начне,
«Отченаш» читати,
То так губи і складе,
Як ніби свистати.

Довго глухий поглядав,
З злости аж мінився,
Далі — руку підвинув,
Близьче приступився.

Та по пиці його хвать!

«От тобі свистати!»

— Бог з тобою! — каже той:

Бачиш, я губатий!

Але глухий — другий раз!

«Дарма, що багатий:

У нас церква не на те,

Щоби в ній свистати!»

Випадки, нещастя і злочини.

● В Костарівцях, пов. Сянік помер від удару серця жовнір 10 полку артилерії Д. Оришак, коли по святочнім урльопі збирався назад їхати до війська. ● В новосандецькім повіті поширюється хворота плямистого тифу, яку занесли тутки волоцюги з далеких сторін.

● До редакції української газети „Громадський Голос“ у Львові вдерлися недавно львівські злодії, але не найшли нічого, бо як відомо всі наші газети бідні. ● У Львові повісився 14-літній ученик, бо в школі з нього насмівалися товариші, що зле вчився. ● В коломийській лазні підчас купелі обризкала мала дівчинка нехотючи одну жидівку.

Та так розлютилась, що вилляла на ту дівчинку шафлик з окропом. Попарену дівчинку відвезли до шпиталю, а нелюдяну жидівку арештували. ● Пропав більшовицький балйон, на яким вибралися летуни просліджувати горішні верстви воздуху (стратосферу). ● Біля столиці Еспанії, Мадриту, вискочив зі шин поїзд, 18 людей згнуло, а 66 ранених. ● В Америці на острові Фльорида, злічували (забили самі люде без суду) мурина за те, що зачіпав білу жінку. ● Китайські бандити вкрали цілий потяг між Владивостоком і Харбіном у той спосіб, що попереували шини і потяг заїхав до лісів де й вони хотіли.

● В Америці на острові Фльорида, злічували (забили самі люде без суду) мурина за те, що зачіпав білу жінку. ● Китайські бандити вкрали цілий потяг між Владивостоком і Харбіном у той спосіб, що попереували шини і потяг заїхав до лісів де й вони хотіли.

● В Америці на острові Фльорида, злічували (забили самі люде без суду) мурина за те, що зачіпав білу жінку. ● Китайські бандити вкрали цілий потяг між Владивостоком і Харбіном у той спосіб, що попереували шини і потяг заїхав до лісів де й вони хотіли.

Редакція відповідає.

Вп. І. Д. — Крампна. Ми зверталися у Вашій справі до кооперативи «Рій». Заграничних машин до виробу водини нема на складі. Є лишень машини кравчого виробу. Найкраще буде, коли напишете до кооп. «Рій» листа й все докладно опишете, про що Вам іде. При тім зазначуємо, що кожний член кооп. «Рій» має при закупі на весьому 10 процент опусту.

Пасічництво, то дуже важна справа для нашої Лемківщини.

Адреса до кооп. «Рій» така: Пасічничка кооператива «Рій», Львів, вул. Бляхарська ч. 20.

Заплатили передплату: Вп. В. Коваль, Св. р. 1.50 зл., Шерба Мілько 1.50 зл., Ілько Дилин и Філюс Іван по 1 зл., Олекса Кіляр зі Спн. 3 зл., Хомяк Іван 3 зл.

Вп. Вислопському вислали ми часопне порушено.

Вп. Ст. В. Вороблик кор. Дуже дякуємо за надіслане. «Закладайте пасіки», буде видрукуване. «Наш Лемко» буде дуже багато писати про пасічництво, бо то незвичайно

ПОСМІЙМЕСЯ КУСЦЬОК

Тестамент.

Умираючий батько: Найстаршому синові Ваньови лишаю нону рілю коло загороди, сад и хижу.

Жена вмішується: Ні його буде поле за садом и пасіка.

Батько: Молодшому Митрови лишого коня, фалаток під лісом и 100 злотих сплату.

Жена: Тижек ні, бо йому буде карий кін, а поле ноно за млачком.

Батько стогнає: Наймолодшому Васьови луку й барнаста корова.

Жена кричить: Васьови ружалисту й дебри й...

Батько зривається з постелі: Дай, вера Боже, спокій; бо до чорта — я умираю, а не ти!

У доктора:

— Пане доктор: Я так хроплю

важна справа господарського піднесення нашої гірської закутини.

Просимо також ласкаво прислати нам дописи й цікаві новинки з Ваших сторін, як також приднувати нових передплатників.

Здоровимо щиро.

Вп. І. П. Шляхтова. Ваш вірш і оповідання ми отримали. Дуже дякуємо. Оповідання можемо видрукувати, коли надішлете докінчення. — Просимо нам надіслати якусь допис про Ваше село, цікаві новинки з Ваших далеких сторін. Дуже радо видрукуємо.

Просимо також приднувати «Нашому Лемкові» передплатників і взагалі описати нам, що більше людем подобається в нашій газеті. Радимо Вам писати більше, бо у Вас талан г.

Вп. І. Я. Панищів. За картку дуже дякуємо. Газету вислаємо. За приднування передплатників подумемо о винагороді.

Здоровимо щиро.

§

Вночі, що мене будить моє власне хропання, не можу тому спати! Є на це який лік?

Доктор: Треба спати в другому покої!

— 0 —

В корчмі.

Пяниця: Слухай, Мошку, чом ти не ідеш до Палестини?

Мошко: Ну, а щоби я там робив без вас, Іване?

На послідній «музиці» перед постом.

Ксеня: Таньцуеш, так шварницько як веретеньце!

Васьо: А ти, як збаршніла букова колода.

Платили у Львові, дня 29. Т. 1934.

ГРОШІ.

1 доллар ам.	5 53 — 5 54
1 „ канад.	5 50
1 мілбрейс браз.	0 50
100 чеських корон	25 50 — 26 —
100 фр. франків	34 90 35 —
1 нім. марка	2 09

ЗБІЖА (за 100 кг.)

Овес	7 75
Ячмін	10 50
Жито	14 75
Пшениця	19 —
Горох шільний	16 —
Лен	40 —
Вика чорна	10 50
Лубін синій	7 50
Конюшина	140 —
Макух льляний	19 —
Грис жтний	7 40
Грис іппейчий	8 25
Цибуля	14 00 — 16 00
Чосниця	30 00 — 32 50
Гриби за 1 кг.	12 00 — 18 00

ЦІННИК ОГолошень: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол.. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. на 1-ну шпальту — 30 сот.. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот.. Дрібні оголошення за слово 10 сот..

Видавець і відп. ред. ІВАН ТИКОР. Друк. З. Медичкий — Тьетор, Львів, Бляхарська 9. — Тел. 34-76. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Почтову оплату заплачено гуртом.
Należyłość pocztową uiszczono guraltem.

Безплатне оказове число.
Bezplatny numer okazowy.

Наш Лемко

РІКІ.

Ч. 5.

Львів, 1 березня 1934

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 57-90.
NASZ LEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

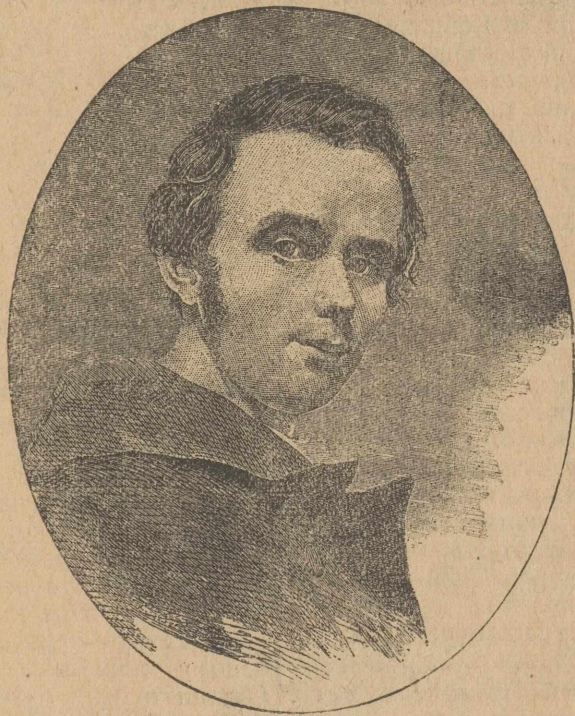
Річно 3 зол., Піврічно 1'80 зол., Чвертьрічно 1— зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам дол. або рівновартість.

Тарас Григорович Шевченко. В 120-ту річницю уродин.

Дня 9. березня (марта) 1934 року минає рівно 120 літ як уродився наш найбільший поет, Тарас Шевченко.

Кожний з нас повинен бодай хоч трохи знати про того українського,

березня 1814 р. в селі Моринцях у Київщині на Україні за Збручем, як син кріпаків, то значить невільників пана Енгельгарта. Мати йому вмерла завчасу, а по ній прийшла люта мачуха, яка дуже побивала

славного на весь світ оборонця поневолених і покривджених. Тому з нагоди 120-ліття його уродин запізнаймося дещо з його життям і письменницькою діяльністю.

Дитячий вік. Наш геній (людей незвичайно здібних і розумних називають геніями) уродився 9-го

малого Тараса.

Наука грамоти, і малярства. По смерті, батька через пекольні знущання мачухи, утік з хати. Пішов до дяка учитися грамоти, але богато не навчився, бо той казав йому лиш носити воду і робити порядки в хаті. Покинув він ту науку і став

громадським пастухом. Пас вівці, а притім читав і рисував, бо мав ще велику охоту малювати.

Коли пан довідався про його малярський талан, дав його на науку до артиста маляра, спершу у Варшаві, а потім в Петербурзі, бо хотів, щоби йому малював покої.

Шевченка викупили. В Петербурзі маляр Сошенко, Українець, поміг йому визволитися з неволі. Сталося те так, що щирі приятелі Шевченка викупили його з кріпацтва у дідача Енгельгарта за 2.500 рублів.

Шевченко на волі вписався на малярську академію і покінчив високі малярські науки. Попри тому писав прекрасні вірші, які в р. 1840. видав окремою книжкою під назвою „Кобзар“, один український багатій.

Знова неволя. Всього дев'ять літ тішився Шевченко вільним життям, бо за вірші в яких, обвинувачував панів і царів, що кривдять убогий український народ, представляв їх як катів і гнобителів, вивезли його, як простого вояка в орську кріпость (кошари) в далекій оренбурській губернії. В тій 10-літній неволі заборонили йому навіть малювати і писати та поводитися з ним як з нелюдиною.

На коротко перед смертю. З того заслання вернувся Шевченко з дуже підірваним здоров'ям. Викупив свою відню з кріпацтва, хотів набути хатину над Дніпром на Україні, оженитися з сільською дівчиною і дожити свого віку в спокою. Та терпіння і муки, які перейшов, не дозволили йому дочекатися знесення кріпацтва, проти якого ціле своє життя боровся, бо на тиждень перед знесенням невільництва на Україні то є в 1861 р. заснув на віки.

Поховали його там де собі вимовив перед смертю, а саме на Чернечій горі коло міста Канева над Дніпром, недалеко Києва на Україні.

Застановімся тепер, чим є для нас Тарас Шевченко. Він наш, батько і брат. Як добрий батько за дітьми, так він за невинним народом, обстоював усім серцем, писав і мріяв про нашу минувшину, відважно ставив царям—катам перед очі народні кривди і гримкими словами домагався для братів волі. Як батько ганив свій нарід за недобрі й хибні вчинки, але й навчав, як робити, щоби було добре. Він і наш учитель, бо навчав всіх братів Українців, як любити свою землю й народ, щоби добути кращу долю.

Всі його великі думки, всі науки й огненні слова правди, зібрані в книзі, що зветься „Кобзар“. То є найславніша й найцікавіша книжка, яку маємо. В ній змалював Шевченко тодішню народню нужду, розповів, які наш нарід на панщині кривди зносив, як над ним пан-

ські посіпаки насміхалися, як московські вояки нашим дівчатам на Україні світ завязували, як нема кривди, котрої ми не зазнавалиб. А разом з тим переносив нас Шевченко у давну давнину, котра хоч також мала свої гріхи, але супроти панщиняного пекла була раєм.

Тому „Кобзар“ Шевченки повинен бути в кожній нашій хаті!

Між цілим нашим народом, завівся гарний звичай кожного року в місяці березні (марті) вшанувати пам'ять нашого апостола правди і волі, Тараса Шевченка окремим святом, на яке складаються промови, деклямації і співи у гарно прибраній салі. Рік річно цілий наш нарід відсвіжує собі в пам'яті його заповіді, науки, як любити свій народ, свою рідну землю.

На прикладі Тараса Шевченка, бачимо, що українська національна свідомість стала найперше пробуджуватися на Наддніпрянській Україні, що була під пануванням царської Росії.

Які читати книжки?

(Продовження)

Наше гарне письменництво дуже старе; заховалася наша чудова пісня з XII. віку про „Похід Ігоря на Половців“.

Правдивий розвиток української письменницької творчості почався від появи Івана Котляревського. Він перший писав українською мовою. Таку саму працю начав в Галичині Маркіян Шашкевич. Однак щоби пізнати нашу літературу, треба перечитати історію літератури Барвінського, Єфремова, або Родзикаевича. Серед великих письменників українського народу є такі, яких творчість полишиться по всі часи найбільшим нашим скарбом. Не сміє бути серед нас ні одного, який не пізнавби „Кобзара“ Шевченка. Тарас Шевченко—найбільший віщий співець України—є для нас жерелом пізнання рідного краю, не тільки в минулому, але в сучасному та майбутньому. В Галичині працював великий борець каменяра кращої долі українського Народу—Іван Франко. Тому твори—писання так Шевченка, як також Франка мусять стати нашою власністю.

Хосенно читати історичні повісті В. Будзиновського, Кащенко, М. Гоголя, Чайківського, бо з них побачите геройські діла наших чубатих козаків, предків, що заносили невимірчу славу під Царгород та Синоп.

Гарні описи довгих, далеких подорожей—мандрівок по світі дають нам французькі та другі письменники як Верн, Кервуд, Лондон, (їхні

твори є перекладені на українську мову).

Серед письменниць жінок вибиваються на перше місце Марко Вовчок, Леся Українка та найбільше, сучасна нам, Ольга Кобилянська.

Про визвольні змагання нашого українського лицарства—народу довідаємося з книжок, які видає „Червона Калина“ у Львові. Всюди є безплатні каталоги-списки, з них можна вибрати все, що красне та корисне до читання, як духовна розрада та наука.

— В нашій бібліотеці є науково-популярні книжки—сказав бібліотекар. Які маємо читати книжки з цієї ділянки?

— Дуже добра замітка. Не вистарчить читати історію, опис землі, красне письменство, треба читати й так звані популярно-наукові розвідки. Це книжки, які переказують нам в дуже приступний спосіб—знання господарських наук, торговельних, фізичних, хемічних, військових і інших. Такі книжки найлучше читати гуртом на голос та поволи, щоби присвоїти собі знання.

— Тепер мені, як матери дітей, прошу дещо сказати про книжки для дітей та молоді—просила молодода жінка.

— Дуже радо розкажу. У нас присвячується багато праці цій справі. Найкращою книжкою для дітей є загально знаний гарненький диточий часопис „Дзвіночок“. Він здобув собі серця соток українських чемних дітей. Видає також

„Дзвіночок“

це найкращий диточий часопис, який вчить любити родичів, шанувати старших. Лише за 2 зл. буде діставати ваша дитина щомісяця „Дзвіночок“ через цілий рік.

В кожній сільській хаті повинні читати „Дзвіночок“, рівного йому немає другого часопису!

Тарас Шевченко.

3 „Посланія“.

Учітєся, брати мої!

Думайте, читайте,

І чужому научайтєся,

Свого не цурайтєся:

Бо хто матір забуває,

Того Бог карає,

Чужі люди цураютьсє,

В хату не пускають,

Свої діти, як чужії,

І не має злону,

На всій землі безконечній

Веселого дому.

Обнімітеж, брати мої,

Найменшого брата, —

Хай Україна усміхнєтєся

Заплакана мати!

Благословіть дітий своїх

Твердимь руками,

І облигих поцілуйте,

Вольними устами!

І забудетєся самотня

Давная година,

І оживе добра слава,

Слава України,

І світ ясний, невечерній,

Новий засїє...

Обнімітєся-ж, брати мої,

Молю вас, благаю!

добрі книжки для молоді „Світ Дитини“ у Львові, „Рідна Школа“, М. Матвійчук та видавництво Русалка. На закінчення хочу вам сказати, що книжка та часопис є для кожного народу правдивим покащником—зеркалом його живучости.

Без доброї преси, яка лучить нас з цілим світом та переказує нам, що діється по різних закутинах нашої землі тяжко—неможливо жити освіченому чоловікові. Вона вчить нас поліпшити наш бут—життя.

Хто раз полюбить добре друковане, живе слово—полишиться його вірним приятелем. Книжка не хоче від нас нічого, дає сама, несе нам потіху в дні горя, розвеселює наше життя, навчає любити Бога та наш великий український нарід.

Ставаймо тому всі під прапор доброї книжки!

(Т)

Тарас Шевченко.

Родинна хата Шевченка в Кирилівці.

Уривок з поеми „Сон“.

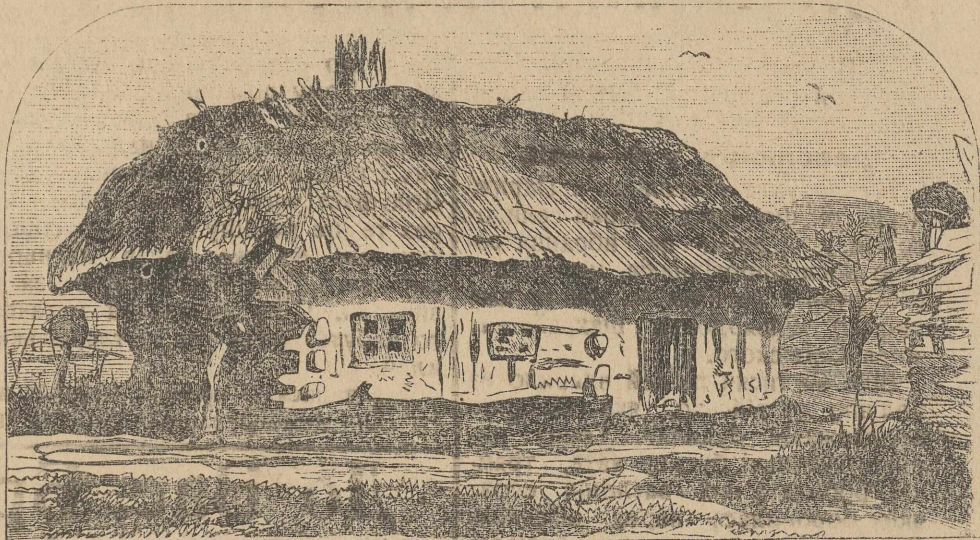
Душе моя!
Чого ти сумуєш?
Душе моя убогая!
Чого марно плачеш?
Чого тобі шкода?
Хіба ти не бачиш?
Хіба ти не чуєш людського плачу?

Поглянь, подивися! А я полечу
Високо-високо за синії хмари:
Немає там власти, немає там кари,
Там сміху людського і плану не чує.

Он глянь, у тім раї, що ти покидаєш,
Латану свитину з каліки знімають,
З шкурою знімають, бо нічим обуть

Панят недорослих
А он розпинають
Вдову за пазушне, а сина кують,
Єдиного сина, єдину дитину,
Єдину надію в військо оддають,
Бо його ба, трохи.....

А онде під тином
Опухла дитина голодная мре,
А мати пшеницю на панцині жне.
А он, бачиш?... Очі, очі!
Нащо ви здалися?
Чом ви змалку не висохли,
Слізьми не злилися?

То покритка попід тинню
З байстрам шкандибає,
Батько й мати одцурались,
Чужі не пускають,
Старці навіть цураються...
А панич не знає,

З дваїццатою, недоліток,
Душі пропиває.

Від Редакції:

В тім вірші уноситься поет думкою понад нашу землю і описує ті царські часи, коли то ще наш нарід відробляв панщину.

Неслушно обурюються.

На віршик „Народні п'явки“, видрукований в 2-гім числі „Нашого Лемка“ обурюються редактори жидівської газети „Хвіля“, писаної польськи, так, якби ми написали

якусь неправду. Кожний о тім знає, що ми написали лиш святу правду.

Хто не може сам (передплатити „Нашого Лемка“, хай вишле передплату на спілку зі своїм сусідом або знайомим.

Пайзуня.

Нихто немав в селі параднішої гуньки, а холошні, то таки білюсі носив, як галуб. Зо самого прядивця, молодих ярк на пряла пици стара Фінка. Такий хлопиця тот Корнила, што видер-бися и медведьови з пазорів. Ходив зо своїм няньом на Угри, над Тису на жниво. Раз зашли оба аж до великого міста, Будапешту. И нашли гин роботу; гин, де роблять вози зо заліза при коляі. — Газдині повертали з дівчатами домів зо жнивом.

Кой пак гин скінчилася робота, повідав нон інжинер, што даст п'ятку, або и двояку заплату, кой рушит дахто зо шин, з місця цілу ось з двома залізними колесами. А моц народа робило гин тодиль. Ник ся не рушав, лем Корнила пришов. Хопив легіцько, на чудо велике них, што ся призерали, до обох рук за середину залізиска и зняв зо землі. Лем си пак отер чело, такий моцар! Аж земля затряслася, кой ставляв назад на дорогу. Не хвалився пак нигде, ци

таке чудо? Дав Панбіг поставу и силу, то надже ся ньом пишити!

Голову мав Корнила до всього на карсі. На паньскім клав так гардіцько збіжа до стіни косом, што його Пайзуня, дося наспочиват при повереслах.

Хоц си шептали дакотри женці, што си він ей висмотрів, але го шанували. — Вера реку - од ньой - зімат тя за обшивку, як сомаря, и лем пару з тя випудит!

Часом зиркав за ньом окомон, аж му ся искрили очі, кой тижек не брав ся вести верх над ньом, лем допікав другим, бурмотів, вадився, аж не гарді било слухати. Варувався лем ей!

— Кой прийшло горе, чорна біда. Пішов Корнила за чужих богів ся бити. Першого його зяли. Та не лем його самого, пішли шитки на війну. Гварилося, што западеся зо жалю Пайзуня, так банувала небога. Перхло ей щастя, як вчерашний ден.....

...Раз, лем одніцький раз приписав о собі, што хотівби вернути до хиж, до села, видітися з ньом, словечко почувти, кой не пусятъ

одналь, не годен вирватися.

Повертали пак даяки, до хиж поприходили; ажек Фищюсів Ваньо вернув, што нияк не писав нич и Пайзуся все ждала, очі виплаче, а вернути го мусить. Ніт ій сьвітонька брез нього!

Вернув Корнила. Побив в хижі. Ажи газдувати зачав. На віз тесав дерево, зробив юж колечка до яри.

І кой рушили на Вислоці леди, подув теплий як пеленка вітрець од Гудівок, пішов тодиль Корнила на дарівський діл, по світу попозерати, по горах, послухати, што радять дерева-ялиці. І пропав.

— Не банувала веце Пайзуня, лем си заквітчала головоньку квіттьом, заплела ружом-лелійом, барвінком зеленим овила.

Гин, де му камрата маленький хрестик березовий лишили, на висліцьку яругу молитися пішла за Корнилу миленького, што го привернув Памбіг до гір, бо дав свою кровцю за рідни гори, гин у команчанських часах-лісах.....

Ю. Т.

Що нового чувати в світі?

— В останніх двох тижнях сталися дві величезні світові події. Перша то

революція у Франції,

яка вибухла у столиці, в Парижі через те, що нарід набрав великого гніву й люти на вибраних собою послів-провідників, що мачали свої руки у великих (як ми то вже писали) мільярдних шахрайствах жида Ставіського.

Біля 60 тисяч людей вдарило на поліцію та військо, яке обсадило всі державні будинки. Товпа нищила купецькі будки, авта, трамваї, робила з них заслони, споза яких боронялася перед військом. Опісля спалила величаву будівлю міністерства морських воєнних сил, а безробітні тимчасом підбурені через комуністів, бушували по крамницях.

Лише на тиждень трохи успокоїлося, бо ті заворушення використали французькі комуністи й викидали загальний страйк та нові ще більші заворушення.

Серед тої суматохи творяться французькі фашисти (фашизм то новий спосіб думання і ведення політики, який найбільший натиск кладе на те, щоби об'єднати нарід і недопустити до боротьби одної верстви народу проти другої. Створив його італійський вожд Муссоліні. У фашистів вибирають послів до сойму не політичні партії, лише кожний стан, отже рільники своїх, робітники своїх, купці своїх, ремісники своїх і т. д. Дотепер парламент (сойм і сенат разом) займався політикою, фашизм забороняє, а дозволяє тільки радити над справами кожного стану; фашизм твердить, що партії своїми свлрками розеднюють і ослаблюють нарід, тому їх касує).

Загалом у французькій революції є 30 вбитих, 500 тяжко, а 2500 легко ранених.

Друга, ще кровавіша подія, то домашня війна в Австрії

між соціалістичною організацією, Шуцбундом і Гаймверою, австрійською фашистівською організацією, яка стоїть досить близько теперішнього уряду Дольфуса.

Газети пишуть, що до австрійського кровопролиття дійшло тому, бо Гаймвера хотіла вигубити австрійських соціалістів, щоби скорше могли запанувати у Австрії, а одинокою сильною перешкодою були соціалісти. Кажуть також, що Муссоліні навмисне намовив Гаймверу, щоби зачіпила соціалістів. Ніхто не сподівався, що вони мають багато оружжя. Тимчасом показав-

лося, що вони мали цілі магазини зброї. Тому домашня війна у Австрії тривала кілька днів, а овочі прямо страшні — понад 300 вбитих і кілька тисяч ранених. Уряд Дольфуса того не сподівався і через те ще глибшу яму під собою викопав, бо вже тепер на нього складають відповідальність за ті випадки. Ціла та кривава масакра, то мабуть вода на гітлерівський млин.

А зачалися ті кроваві події в місті Лінц демонстрацією робітників-

вія заклали спільний військовий союз.

30. січня цр. святкувала Німеччина **першу річницю** влади Гітлера. За рік його панування зменшилося число безробітних на півтора мільйона осіб. До Гітлера була ціла Німеччина союзом 21 малих автономних країв. Гітлер ті всі автономії зніс і тим способом зєдинив Німеччину. Через те сила і значіння Німеччини у світі зроста дуже.

Добрі взаємини між Польщею та більшовиками затіснюються, чого доказом остання нова поїздка польського міністра Бека до Москви, де його дуже врочисто приймали.

До Вас, Браття Лемки, в Америці!

Ми віримо у велику жертвенність нашої лемківської еміграції за морем на цілі Рідного Краю і маємо на те докази.

Нам свіжі у пам'яті ті часи, коли по світовій війні заможніший брат за океаном ратував знищеного військового брата в Ріднім Краю. За гроші лемківської еміграції побудовано багато церков і шкіл на Лемківщині. Ми все те знаємо і високо цінімо нашу заслужену лемківську еміграцію.

Віримо також, що Ваша, рідні Брати, пам'ять про Рідний Край, про ті села поміж горами, про ті хати, в котрих Ви зросли й мусіли покидати, врешті про бідного брата, що простягає до Вас за море руку з проханням: „Дайте нам світло!“ — не загине.

соціалістів проти Фая, провідника Гаймвери, який оголосив у газетах, що вони роблять змову проти держави.

З Лінцу поширилися бої на Відень, Зальцбург, Інсбрук та інші міста. По здобуттю робітничого дому в Лінцу, здобуло військо і Гаймвера цілі робітничі дільниці Відня, в яких було повно оружжя.

Тепер вже настав кровю окуплений спокій. Заведені доразові суди засудили кільканадцять шуцбундівців на смерть. Соціал-демократичну партію розв'язали і настав спокій. Не знати лише, чи на довго, бо ще може прийти до гітлерівських заколотів, тому що за Гітлером тягне багато австрійських німців.

Як відгомін на французькі демонстрації, були також **зворушення у Мадриті**, столиці Іспанії, де як відомо, від трьох літ немає устійненого спокою.

Чотири балканські держави Греція, Туреччина, Румунія і Югосла-

І ось „Наш Лемко“ несе то світло і правду в гірські лемківські села. Та щоби він міг, як слід сповнити своє завдання, його матеріальні сили за слабкі. Тому просимо Вас, Браття за морем, **приєднуйте** „Нашому Лемкови“ передплатників між тамошніми Лемками, переводіть колекту між нашими людьми та по зможі присилайте хочби найдрібніші датки на **Пресовий Фонд „Нашого Лемка“**. Просить Вас о те ціла Лемківщина, для якої добра Ви вже стільки серця й жертвенности виказали.

Ласкаві датки слати на адресу: „Nasz Lemko“, Lwow, Ruska 18.

Всі українські газети в Зєд. Державах і Канаді просимо передрукувати той наш заклик.

—o—

Московські більшовики переносять **столицю України** з Харкова до Києва, бо частину України з Харковом хочуть прилучити до Московщини, щоби її зрусифікувати.

Варшавський жидок назвиськом Цанг виписував у англійських газетах на галицьких українців, що вони зле поведуться з жидами, **не хотять у їхніх склепах нічого купувати**, через що жидам тепер між ними не так добре живеться, як давніше.

СЛАВА НЕ ПОЛЯЖЕ.

Слава не поляже,
не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі, чия правда,
чия кривда.
И чий ми діти.

З „Кобзаря“

Т. Шевченко.

—o—

Берімся за розумку обрібку рілі

З діда - прадіда навикли наші гірські господарі-рільники й орють поле таксамо, як орали колись деревляними плугами наші предки. Виїде у поле, стромить плуг до землі, обіде понад борозду, приверне другу скибу, підоре окрачку, винимку,—готовий загін! Накладе сотку загінчиків, двісті бороздів, сіє, заправляє деревляними боровами, порапкає, вигладить,—жде на урожай! Каже сам, не родиться при борозді ані в борозді; лежить половина поля, за бездурно спочиває. Приходить другий рік, це саме, так що родить пів рілі—на зміну.

Якщо переходить господар попри другу „в одне“ зорану нераз цілу гору, бачить, не сполікує вода скибні засівів, не марнується ні одна грудочка ріллі. Бо-ж там є пороблені рівчаки, спади, якими втіче вода в часі весняних та літніх, слітніх днів.

Сама дотеперішня орка також дає багато до думання. Супереч не мудрому твердженню деяких, що не знають практичної сторони обрібки української землі в горах і тому зле наводять—добувається, мовляв, при глибокій орці мертвиця, безвартісна почва, — **орати треба все як найглибше**. Не всі гірські поля є каменисті, вкінці можна випрятати камені. З досвіду знаємо, як задержувалися часом два сильні коні при орці, якщо надібав плуг бриласті камені, скали. По усуненні одначе каміння ставала чистою ріля, дала гарні врожаї, доходи.

Щоби захоронити поле підчас злив, подбати, поробити прості рівці, не пускати воду, кудю побіжить сама. Бачимо та знаємо, якщо стрічає вода перешкоди, змиває їх, або старається минути, заливає при цьому засіяну чи засаджену рілю. Не така то велика штука та наклад, поїхати на пів дня в поле, виорати плугом скрізь рівчаки, кладючи скибу на два боки; порозумітися при цьому зі сусідом, щоби й він таке зробив.

Якщо глибоко орана ріля, добре справлена обрібником, буде родити гарне збіжжя; корінь буде мати подостатком поживних складників, черпає, тягне поживу, шукаючи її всподі, а не зверху скиби, тому мертвиця може лежати спокійно. В часі знова посухи буде мати рослина вогкість, бо довше держить воду груба скиба—верства, чим тонка!

Щоби запобігти межі перед зісуванням, витяти перш за все терня—дич, яке розпосілося по всюдах, засадити береги межі, узбіччя морвою, нископенними овочевими ку-

щами та деревами. Не поможе нам ні зависть ні нарікання, що другий має, у нас біда!

Не винити нікого, лише себе та братися за розумну господарку, обрібку рілі. Чому другі—чужі платять таку ціну за господарські продукти, яку самі постановлять і яка для їх є вигідна?

Свідоме село, належно зорганізоване знає постояти за свої права, не слухає таких, що являють себе приятелями недолі та живуть на легкому—бо плаченому хлібі—хто саме—всі знаємо! Вони чигають лише мов хижакі на нашу згубу.

Вкінці розумний господар, якщо має на тямці добро своєї рідні—перестане садити бульбу-бандурку „за мотикою“. Цілими тижнями вимотують жінки—деколи на зимні, болоті свої сили, місто справити собі плужок до садження та обрібки бульби. Якщо не статок кож-

ного, набути кооперативно 5 або більше господарів на спілку; цю роботу, яку робило двоє челяди тижнями—зробить за пару годин один кінь.

Неправдою є, що не має догідного поля на бульбу в горах, не дається виправити; все можна зробити, лише треба хотіти! Сотки моргів лежить у нас неужитків і то коло самих хат—якщо були на нашому місці Ірляндці або Данці, мавби кожний господар свою палату—не курну хату та всього подостатком.

Матері, жінки, повинні вихиснувати вільний час, місто зябнути не потрібно при „дзьобанню“—огортанню та подбати про виховання своїх дітей! Бо-ж які нині діти, такі опісля помічники батьків—господарі.

Належно вихована дитина буде шанувати батьків, не буде знуцатися над немічними старцями, „записуй—повідіає—хату, поле—якщо ні, бери торбу та запоріг“, бо так його наводять красні опікуни. Вина нашої долі виключно по нашому боці.

РІЖНЕ И ЦІКАВЕ

Ось собі «легонький» чоловік.

До одного шпиталю в Аргентині привезли 30-літнього мушину, який важить 3 метри і 10 кілограмів. Мусіли построїти для нього окреме ліжко, бо звичайне завалилося. Від нашої варянки він напевно так не спасся б.

Як довго живуть дерева?

На підставі численних дослідів усталено, що буки можуть жити около 500 літ, ялиці до 600 літ, клени до 650 літ, платани від 800 до 2.200 літ. Ідомі каштани від 1100 до 1900 літ, кипариси до 2000, баобаби до 5.500 літ, а смоче дерево до 6000 літ.

Тисячі людей живуть з торгівлі мухами.

В Мексику ловлею мух займається більше, як 10 тисяч людей. Зловлені мухи вбивають, сушать, пакують до міхів і вивозять у да-

Тільки тверезість промостить нам шлях до кращих днів! Геть з алькоголем і тютюном!

лекий світ. Англія привозить з Мексику річно понад 50 тисяч кг мух. У нас можнаби мати великий хосен з хрущів, якими можна кормити кури. Про те напишемо пізніше, як настане весна.

Пята часть Ньюорку жидівська.

Ньюорк, найбільше місто на світі, є містом, у якому живе найбіль-

ше жидів. За останньою статистикою живе їх там два мільони без 100 тисяч. Мають там 20 тисяч найкращих і найбогатших крамниць, 70 величезних банків з майном 1 мільярда доларів. Далі мають 485 своїх шкіл і 15 театрів.

Коли додати до того, що жиди в Ньюорку мають багато високих урядовців, та взагалі займають там високі становища, то можна сміло сказати, що вони є правдивими панамі Ньюорку.

Будемо плакати, бо цигани хочуть нас покидати.

Король польських циганів (також мають свого короля!) Квек їздить по Словаччині й намовляє всіх тамошних циганів, щоби поселилися на одному африканському острові та створили там свою власну державу. Але циганам жаль селянської даремної бандурки і не дуже слухають рад свого короля, а шкода, бо менше б ми мали годувати дармоїдів і то таких, що нам платять грабунками й крадежами.

Найвищим чоловіком на землі є мабуть Турок Алі Ізмаеля, який є високий на 3 метри без 10 сантиметрів.

Знайшли бочку грошей.

В Швайцарії викопали з землі бочку срібних дукатів з часів давнього римського цесарства, т. е. менше-більше з тих часів, коли народився Ісус Христос.

Листьмо з Канади.

Торонто, дня 31. січня 1934.

Шановна Редакціє!

Пересилаю листа і гроші на передплату і прошу вислати мені часопис «Наш Лемко», за що Вам буду дуже вдячний. Про лемківський часопис я довідався зі «Свободи» (українська газета в Америці — Редакція), тому бажавби мати якнайскорше кожне число «Нашого Лемка», яке вийшло. Рівнож прошу написати мені, чи можна дописувати до «Нашого Лемка», як писати, що і про що? Тобто, чи писати лиш про національне питання (то значить, як наші брати живуть за морем, між чужинцями, як окремий нарід — Редакція), чи також про соціальне (то зн. як нашому народови живеться та як з бідною бється — Редакція). Тут у Канаді є досить поважне число українців з Лемківщини, а зокрема на сході Канади і про них можна би дещо написати, якщо Вам ще ніхто інший про них подрібно не описував. Тут є також українські лемківські товариства і про їхню діяльність варто би подати до загального відома, а зокрема Лемкам у ріднім краю.

Тут на стороні третій і четвертій листа посылаю кілька слів до «Нашого Лемка». Якщо моя думка буде надаватися до поміщення в газеті, то прошу її поправити і видрукувати, за що Вам буду дуже вдячний.

Остаю з пошаною
Василь Карпатчук.

Від Редакції.

Отсе є лист надісланий нам з Канади, який друкуємо в цілості без якихнебудь змін. Мило прочитати тих пару слів від нашого Краяна з далекої заокеанської Канади. Багато таких листів ми дістали з Америки, Франції, Чехословаччини та ін. країв. Всі дуже хвалять нашу газету та просять, щоби їм вислати.

Наші земляки за морем.

В Манітоба (Канада) живе 73 тисячі 606 українців, а між ними багато Лемків, що займаються хліборобством. Вони мають там свої церкви, школи, організації, банки, театри, хори, а навіть деякі є канадійськими урядниками. Англіїці хвалять їх дуже, бо є добрими газдами, а також поробили багато хліборобських винаходів, через що приносять нам честь між чужинцями.

Найбільше українське асекураційне товариство в Америці «Український Народний Союз» (якого першими основниками були Лемки), святкує того року 40-ліття свого існування. Має він тепер 40 тисяч членів і 3 і пів мільона доларів майна.

Господарський куток.

Що робити?

— Приготовити зняряддя до весни, бракуючі або зужиті часті зроби нові.

— Чесати щодня домашні тварини, бо чистота дає здоровля тваринам і пожиток господареві.

— Вапном і глиною білити овочеві дерева, втоптувати кругом них сніг. Здерти мох, рапаву кору, витяти молодники — непотрібні бігуни-прутики та спалити.

— Бимликувати чисто збіжжя на насіння, щоби було готове до весни. Замінити старе, вироджене або не добре вичасоване зерно на полі, на свіже здорове, нове — будуть гарні врожаї.

— Подумати за осушення громадських пасовиськ і сніжкостей, дренажувати, вибирати рови, спадати на воду серед мокравих ріл, засипати відтак грубим камінням та зверху землю, буде проходити вода. Вимапати ріля не буде!

— Подбати за штучні погної, чим більше справлене поле, тим кращі доходи.

— Зятимити собі треба раз на все, що найліпша рання сійба.

— Не переорювати непотрібно вже раз зораної рілі, лише виборонувати, вискородити, докладно визбирати переї, клаччя та коріння різних бурянів-хопти.

— Воду поспускати з поля, бо пропаде під нею озимина, задуться, вона дихати хоче!

— Розвозити гноївку по сіножаті і пасовиську, обірник по саді й луках.

— Розкинути кротовиння, не буде путатися коса підчас сінокосіє. трава буде краща.

— Насадити квочки, бо ранні кури найліпші, несуться скоро, курята найкраще платять вчасні.

— Якщо тепло, висихають грядки, сіяти розсаду капусти, цибулі, часнику (не багато, бо немає збуту послідними часами!), висівати петрушку, моркву, горох, мак, садити ранню бандурку. Щадити зерно, щоби стало до нового.

— 0 —

Що варто господиням знати?

Чи знаєте, що **молошність** у корови побільшується від першого телятка — а найбільша є по четвертому теляті? Добре годована корова повинна дати п'ять разів стільки молока, в часі між отеленням а новим телятем, скільки сама важить!

Пам'ятайте, що перед доєнням корови, вівці, кози треба вимити та найближші часті тіла вимити. Вимя може мати чистий вигляд, однак тому, що шкіра все трохи лучиться, випадає шерсть, а з підстілки причіплюються до дійок ча-

ДЕКОМУ висилаємо ще оказове число і просимо слати залеглости та передплату.

стини пороку і бактерії — треба вимити і злегка витирати грубою, але м'якою стивкою і то не лише саме вимя, себто дійки „стрики“ — але аж по уда цілий спід, як також правий бік корови — де сідається звичайно до доєння. Це чищення є приемне для корів і додатньо ділає на доєння та збільшує кількість видоєного молока.

При миттю витирати вимя на сухо, щоби не викликати через перестуду слабости.

Жінки-матері тямте, що чисте

молоко дає красу і силу вашій дітворі, а брудне і збвтане губить їх. Наука доказала, що на 40 випадків смерті вмирає 15 дітей через кормлення їх нечистим молоком, багато знова лишається каліками на ціле життя.

„Золотий Колос“ 1934.

Розбійник Микола Шугай.

Так називається книжка чеського письменника Івана Ольбрахта, переложена на українську мову й видана через «Українську Бібліотеку» за січень 1934. р. Видавець Іван Тиктор. Книжка дуже цікава. Описує життя розбійника, що багатим забирає, а бідним роздає. Описує також нужду закарпатських українців і жидівське панування над ними. Книжку повинно прочитати якнайбільше наших людей, бо картини представлені в ній у деяких випадках подібні до наших у горах.

Передплата на «Українську Бібліотеку» (щомісяця нова книжка 128 сторін) виносить місячно 95 гр., чвертьрічно 2.60 зл. Адреса: «Українська Бібліотека», Львів, вул. Руська 18.

Смерть кооперат. робітника.

Василь Юрченко.

Василь Юрченко, люстратор при Лемківськiм Союзi Кооператив у Сяноцi, ревiзор РСУК, бувшиЙ У-країнськiй Сiчовий Стрiлець, старшина українськoї армiї, помер дня 4-го лютого ц. р. в селi Дубрiвка, коло Сянока.

Похорон відбувся там дуже величаво. Подбало про це місцеве священство з деканом Цегеликом — подбали кооперативи, що надіслали делегатів і численні вінки, подбав хор д-ра Блавацького зі Сянока. Крім свящ. о. Гарасима, який промовляв перед домом жалоби, говорили ще над отвореною могилою: д-р Блавацький, директор Н. Негребецький з Устрік долішних, А. Гаврилко — делегат РСУК і Народної Торговлі, добр. Пачовський з Команьчи, дир. Черепаняк з Семушови і місцевий війт добр. Подобинський.

Покійник працював на Лемківщині, як кооператор 6 літ. Був найточнішим і найпильнішим кооперативним робітником. Понад фаховий обов'язок докладав праці для культурно-освітнього піднесення громадян лiського і сяницького повітів. А людність у тих повітах далеко відстала від організованого нашого життя, бо мало хто над нею працював поступово і постійно в минулому.

Юрченко впав на позиції, на чатах, посеред напружених зусиль для піднесення господарського стану Лемківщини.

Вічна йому пам'ять!

— **Промислова школа на Лемківщині.** Село Бонарiвка пов. Коросно задумує оснувати в себе промислову школу. Ремісничо-промислова спілка „Рідна Школа“ має вже зібраний на ту цiль капітал 1000 зол. Від себе витаємо сердечно здоровий почин оснування такої школи в Бонарiвнi та радіємо дуже, що культурний уровень бонарiвчан піднісся так високо, що відчули потребу оснування промислової школи. Дійсно така школа дуже потрібна. Від серця бажаємо вам бонарiвчане якнайкращих успіхів у зачатому великому ділі.

Ухо п'яного раба не чує брязкоту кайдан, в які він закований.

НОВИНКИ

— **Так повинні робити й другі.** В селі Радошицях, повіт Сянік старші газдове за прикладом інших свідомих сіл оснували дня 31. січня 1934 року читальню „Прoсвіти імени князя Данила“. Внесли подання до старства о затвердження статуту. Є надія, що за батьками підуть також їхні діти та об'єднаються міцно разом для добра великого культурного діла, яким є рідна читальня в селі. Бажаємо вашій читальні, чесні радошичане, гарного розвитку!

— **Важне для тих, що мають худобу на продаж.** Від 27. жовтня 1933 р. обов'язує закон, який забороняє купувати й продавати худобу на око й поза торговцю. Кожде купно і продаж худоби мають відбуватися на торговцi і на вагу. Крім того має влада установити окремі оціночні комісії, які будуть назначувати ціни на ріжні гатунки живини.

— **В Новім Санчі** вломилися до бюр окружного суду невідомі злочинці та знищили й порозкидали багато судових актів.

— **Вже й в нашiм крає зачинає трястися земля.** Дотепер читали ми про трясення землі десь в далеких Індiях, Японії, або в Африці. Тимчасом місяць тому коло міста Сколього у східних Карпатах через кілька мiнутах тряслася земля. Від Сколього до Лемківщини недалеко, тому і в нас може таке статися. Краще, хай не буде.

— **Що може дурний?** В однім селі на Закарпаттi жив собі селянин Головчак не добре з жінкою. Одного разу, як у печі розпалили на хліб, Головчак вхопив свою жінку, та гайда садити її до печі. Вона вирвалася й утікла до сусідів, а він виліз на стрих, підпалив дах повисився. Все згоріло до тла, а добра язиката жіночка лишилася і без хати і без чоловіка.

— **Потаніло, але на Мадярах.** В Будапешті, столиці Угорщини подешевіли дуже споживчі товари, як мука, мясо, збіжжя. В ресторанах можна дістати добрий обід за 10 гр. В деяких skleпах додають навіть задармо хліб. Коби то в нас потаніло все фабричне, а подорожило те, що ми маємо на продаж.

— **Закурив собі на смерть.** Один збиточник, який вже много

Хвороби вимени

Нарікають часто наші господини, як дає корова воднисте молоко від довшого часу з одної дійки, змішане зі сиром (крупясте). Часть того вимени є грубша, тверда і не дає корова діткнутися дійок.

Болі такі, хвороба походить від запалення молочних проводів. Причини є різні. Не видновано як слід до кінця, повідають — не вицверкано, або заразила собі корова вимя від загноєної підстілки, або що найгірше — запалення походить від сухіт—туберкули Треба тому вже в самих початках уважати на молоко, не вживати до їди, як рівнож не видноувати ніколи на долівку, або на підстілку, лише до непотрібної посудини та вилляти таке молоко, (де сонце не світить), бо якщо ляже корова й замочить таким молоком вимя, то запалення може поширитися на другі части вимени. Корові дати чисту, пахучу пашу, підв'язати вимя напаром зі сіна, покласти між чисте полотно нагріте в гарячій воді сіно, (лише не опарити корову!) й обвинувити хворе вимя. Добре є також робити горячу купіль, щоби пара розходилася під короною. Пильнувати, щоби не перестудити, якщо не ушільні двері до стайні, як також не гнати в літі зараз на пасовисько.

Якщо не помагає оклад зі сіна, ні тепла пара, тоді треба кликати ветеренара, щоби збадав хвору корову. Не купувати такої корови від ганделесів, несвідомих людей, хоча кленеться на всіх святих, що корова здорова, бо це мантії, не одного позбавили вже поля, хати. Корову купити в сусіда, або вигодувати з телятка, бо чисте, добре молоко — це життя й краса нашої дітвори. (Т)

світі пробував, хотів ще переконатися, чи смачний дим з папіроски, якої ще ніхто не курих. А саме вложив трошки динаміту до папіроски і закурих. Від вогню настав вибух, від якого розшарпало йому голову на кусники.

— **В Америці** тепер великі морози. Замерзло вже понад 50 людей.

— **В Індiях** в Азії був недавно землетрус, від якого згинуло поверх 60 тисяч народу і завалилося 12 міст.

— **Хотів конче піти до тюрми.** Якийсь безробітний в Америці просив натролюючого поліцає на вулиці, щоби його арештував і відставив до в'язниці, де йому ліпше буде, як ходити по місті без роботи. Поліцай відповів, що немає причини до арешту. Тоді безробітний вхопив залізний ключ і вибив ним вкно у самоході, що стояв побіч

і сказав: „Тепер вже маєш причину до арешту“. Поліцей дійсно його заарештував.

— В Персії в Азії тепер такі спеки, що від горячі збожеволіло 200 людей.

Допись

Дня 11. лютого ц. р. Аматорський Гуртек при читальні «Просвіта» ім. св. Ольги в Вислоці нижній, пов. Сянік, відіграв аматорську виставку п. з. «Пан писар», театральну штучку з народнього життя. Гарні народні строї, як рівнож і чиста українська вимова, це праця подруги пароха п. Теленової.

Дуже гарно списалися грою в ролі старих подругів: Іван Даншанин і Анна Беню д. Гриця та їхній слуга недотепний Петро, яку то роллю вивів цілком вдоволяюче Лучка Михайло. Роллю писаря Софрона, що конче хотів засватити у старих подругів одиначку, хоч безуспішно, відіграли блискучо Михайло Беню с. Гриця і Анна Капелюх д. Івана. Гарними строями і добрими рухами в грі вбивались Михайло Сушко і Параска Бетлей, д. інваліда Михайла.

Ще ніхто гаразд не чув, що в Вислоці нижній засновано читальню, як оце основник і голова читальні о. Телен Ярослав, парох тим представленням і доброю грою аматорів заскочив і чужих і своїх, а многим байдужим показав, що в читальні можна багато навчитись і добре забавитись. — Громадська рада ухвалила дати матеріял на будову Народнього Дому. А дуже його треба, з великою салею, бо і тепер багато відійшло від каси з браку місця.

Дохід з виставки віддано на розмальовання картин. Я переконаний, що Вислок нижній під проводом о. Телена Ярослава стане одним з перших сіл на Лемківщині. Честь Вам Вислочане! Гість з Яселка.

Основою праці кожного чоловіка повинна бути тревала думка — ясної долі ріднього краю.

ПОСМІЙМЕСЯ КУСЦЬОК

Заїхав.

Судять селянина за те, що побив жидівку.
Суддя: Ви вдарили її в лице?
Селянин: Та вдарив.
Суддя: Розкажіть, як то було.
Селянин: Та було так. Іду я якось вулицею, іду, дивлюсь, стоїть, надувшись жидівка. Давай, думаю, заїду в пику. Ну і заїхав!...

Між сусідами:

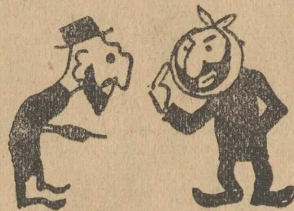
— Чому ваша корова нині так сильно реве?
Сусід: Та десь во теля її згинуло, а знаєте, кожному жаль своєї дитини!

Пиячисько: Зразу я пив горілку з водою, потім воду з горілкою, потім горілку без води, а тепер по горілку як воду.

Дуже радо.

Війтові Череватому померла жінка, він просить людей, щоб поховали її на коніт громади.

«О-о-о! то не можна — каже один радний — нас пане вуйце, то дуже радо, хочби й нині — зараз — то громадська повинність, але небіжці до громади засе!»

Гершко: Ни, чога твоє голова. Іцо такє спухло, завязанє піск масш?

Іцко: Ай, Герше, гевалт; я ходило на ванкіре до мошондза (місяця), а моє Сури гадала на злодій й она моє голова, карх так поламило!

Редакція відповідає.

Вп. В. Карпатчук — Канада. Сердечно дякуємо за листа. Віри не можемо видрукувати, бо бувби сконфіскований. Дуже просимо писати до «Нашого Лемка» про життя наших братів за океаном, бо ще ніхто нам про це не писав, під національним і соціальним оглядом. Висилаємо Вам усі числа нашого часопису. Просимо також приєднати нам нових передплатників між Лемками в Канаді та передати їм від нас братній привіт.

Здоровимо Вас щиро й сердечно.

Вп. Т. Коляр Америка. Часопис висилаємо, гроші одержали. Половину виписали на передплату для Коляр Григорія — Мохначка п., якому йде «Наш Лемко». Бажаємо Вам за цей культурний дар в імені брата Григорія кращої долі, від нас щирий привіт.

Вп. С. Гел. Лукове. Гроші (5 зл.) одержали — часопис шлемо.

Хв. Кооп. «Лемко» Зл. Листа та гроші одержали. Часопис висилаємо точно. Причини недоручування просимо шукати на там. пошти, або в селі. Числа від 1—4 висилаємо для всіх кооператив.

Вп. П. Юг. Шкляри. Передплату одержали, часопис висилаємо. Просимо приєднати нам нових передплатників. Щиро здоровимо.

Всіх, які не одержали з невідомих нам причин «Нашого Лемка» й є нашими передплатниками, просимо писати до Адміністрації на чистому куєнику паперу — вразно адресувати: Львів, Руська 18. «Наш Лемко» — з допискою — «рекламація» та не оплачувати, бо рекламація є вільна від оплати пошт. (після розп. Мін. Пошт і Т.).

Вп. Степан Середин. Гастінгс. Америка. Листа — гроші ми одержали, часопис шлемо. Просимо приєднати нам кількох передплатників. Щиро здоровимо.

Всч. о. С. Ш. Замовлені часописи висилаємо. Спасибіг за труди. Остаємо з пошаною.

Надсилайте нам адреси тих, що хочуть передплатити «Нашого Лемка».

Дбаймо про копито.

Не дбають наші господарі про копито коня, часто густо повстають тому різні хвороби й кінь зачинає кульгати. Майже загальна хиба деяких копит є те, що ріг на копиті крухкий, тому тріскає.

Різні масти, оливи, шмірі, деякі нерозважні смарують дьохтьом — або що гірше — мазею — яка ще більше сушить копито, є шкідливі, бо не пропускають в копито вогкості. Для того треба бодай що місяця мити копито літньою волюю не тільки з поверху, й зі споду, отерти на сухо чистою стиркою, смарувати відтак лєняним чистим олієм ціле копито й вінчик, підошву й стрілку.

Не рашплювати ніколи пильником копита, бо полиск є на це, щоби хоронити копито від бруду — заразків.

За добрий догляд віддячиться кінь господареві доброю роботою.

Платили у Львові, дня 25 II. 1934.

ГРОШ.

1 доляр ам.	5:53	— 5:54
1 „ канад.		5:50
1 мільрейс браз.		0:50
100 чеських корон	25:50	— 26:—
100 фр. франків	34:90	35:—
1 нім. марка		2:09

ЗБІЖКА (за 100 кг.)

Овес	7:75
Ячмін	10:50
Жито	14:75
Пшениця	19:—
Горох пільвий	16:—
Лен	40:—
Вика чорна	10:50
Лубін синій	7:50
Конюшина	140:—
Макух льняний	19:—
Грис житний	7:40
Грис пшеничний	8:25
Цибуля	14:00—16:00
Чосник	30:00—32:50
Гриби за 1 кг.	12:00—18:00

ДЕРЕВО.

1 сяга букова	76:—
1 сяга ялова	38:—

Нинішнє число «Нашого Лемка» декому

висилаємо, як оказове. Просимо поштовими складанками вислати передплату, найрадше на цілий рік.

Передплата на цілий рік

всього — 3.— зл.

„ „ пів року — 1.80 „

„ „ чверть року — 1.— „

Адреса: «Наш Лемко»
Львів, вул. Руська 18.

ЦІННИК ОГЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна осьма стор. — 40 зол. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. на 1-ну шпальту — 30 сот. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот. Дрібні оголошення за слово 10 сот.

64371

Почтову оплату заплачено готівкою.
Należytość pocztową uiszczono gotówką.

Безплатне оказове число.
Bezpłatny numer okazowy.

Наш Лемко

РІК I.

Ч. 6.

Львів, 15 березня 1934

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Руська 18. Тель. 57-90.

NASZ ŁEMKO, LWÓW, RUSKA 18.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 вол., Піврічно 1'80 вол., Чвертьрічно 1— вол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

Окремий греко-кат.

ЕПИСКОП ДЛЯ ЛЕМКІВЩИНИ.

Римський папа назначив окремого єпископа для Лемківщини. Став ним о. др. Микола Нагірянський, військовий капелан в польській армії.

Новий єпископ буде урядувати в Риманові.

Йому буде підлягати 9 таких деканатів: буківський, горлицький, грибівський, динівський, дуклянський, короснянський, мушинський, риманівський і сяницький. Буде залежний прямо від Риму.

Про ту справу будемо ще писати.

Свідома молодь

В селі Злоцькім коло Мушини, молодь ходила з „Вертепом“ та колядувала на „Рідну Школу“. Сидить пильний читач „Нашого Лемка“ та точний передплатник „Народньої Справи“ Адам Барна, який верховодив в часі коляди.

Честь вам Злоцькі молодці, коби ціла Лемківщина мала таких Синів!

Наші в Америці цікавляться Лемківщиною

Оповідання, статті, друковані в „Нашім Лемку“ передруковують деякі українські газети в Америці.

Велика українська газета в Америці „Нове Життя“ з дня 28. січня того року ч. 2. передрукувала з нашої газети ось такі оповідання і статті: „Карпикової шестя“, „Як Митро моцувався з морозом“, „Лемківська біда, або о тім што нас гризе“, „Як обходять святий вечер на Лемківщині і інші.

Як бачимо через нашу газету довідується про нас Лемків весь український нарід. Повинні ми з того бути горді, що врешті й нами світ цікавиться. Зокрема Редакція „Нашого Лемка“ дуже з того радіє, бо може прийде через те якась поміч від наших братів за морем для нашої бідної Лемківщини. А тої помочі дуже треба.

Кожний, що пришле передплату за цілий рік — найдалше до кінця березня ц. р. — одержить даром господарську книжечку п. н. „Весна господаря“. Читайте ст. 5.

Не кидайте рідної землі

По Лемківщині крутяться якісь агенти і намовляють Лемків їхати до більшовицької Росії, де, як легковірних людей баламутять, дістануть Лемки даром землю і хліб. Не вірте тим чужим слугам, не давайте на ніщо підписувати, тільки кажіть тим, що вас намовляють, щоби самі туди їхали. Про те пишемо докладніше далше.

ПЕРЛИНОЮ, яка розбуджує в діточій душі заінтересування світом, подає пізнання правди, чеснот, вчить любити нашу Батьківщину, нашу рідну, українську мову, історію — е

»ДЗВІНОЧОК«.

Він веде нашу молодь, чинить чоловіком, а чоловік, це найбільше знамя. Де немає школи — заступає у вихованні батьків-учителів. Не жалуйте дитині пару грошів, передплатіть негайно »Дзвіночок«
Львів, вул. Руська 18.

ВЕЛИКОДНЕ ЧИСЛО „НАШОГО ЛЕМКА“ вийде 1. квітня ц. р., буде побільшене та дуже цікаве. Щоби хто не жалував, коли не отримає, тому **пригадуємо і просимо прислати передплату 3 злотих** на цілий рік,

1'80 зл. на пів року, а 1 зл. на чверть року.

Також тих, що хотілиби прочитати свою допись або вірш, чи статтю в великоднім числі „Н. Лемка“, просимо нам надіслати найдалі до 18. ц. м.

Ред. „Нашого Лемка“.

Засудили священників

Краківський „І. К. Ц.“ з 21. II. ц. р. доносить про засуд о. Гриника зі Злоцького, пов. Новий Санч на два тижні безоглядного арешту „за заборону співати 11-го листопада в церкві гимн „Боже цось Польскєн“ з поясненням, що для нього той гимн стоїть на рівні з „краковяком“, котрого чейже в церкві не пристоїть співати“ і про засуд о. Івана Юрчинського, Омеляна Боливи і Соломона Филипа — першого на 8 тижнів, другого на 6, а третього на 4 тижні — зате, що дня 29. жовтня м. р. заборонили відбути забаву в своєму селі.

—О—

Як творяться читальні Качковського на Лемківщині?

Під таким наголовком пише „Наш Прапор“ з дня 1. III. ц. р. таке:

В с. Кінськєм, березівського повіту, в грудні м. р. заснували селяни з о. І. Кресою чит. „Просвіти“ ім. Маркіяна Шашкевича та стали національно організувати своє село. Місцевий вїйт Антїн Середницький не дав ключа до церковного будинку, мовляв — це громадський будинок і тому в ньому не може міститися Читальня „Просвіти“. Та збори Читальні таки відбулися. Читальня винаймила домівку в Мих. Семіна.

Але наступ на „Просвіту“ не припинився. Дідичка Марія Станькова

зараз віддала простору домівку навіть з опалом і зі світлом для „рускего людку“, коби тільки оснувати „руску чительню“. На відкриття тої „рускої чительні“ приїхав березівський староста, командант поліції, двох поліцаїв з Улюча і свояки дідички. „Чительню“ відкрили в церковному домі. Підчас

того отворення основники вшкварили промови проти українців. Та мимо поклику вїйта ніхто не вписався в члени, хоч дехто з людей прийшов прислухатися зборам.

Ось як повсталa читальня ім. Качковського в Кінськєм! Таке діється тепер по наших селах на Лемківщині!

Наша щира осторога для вас!

Деякі люди, що уважають себе за провідників лемків і яких до того ніхто не покликав, ані своєю працею не принесли нам жадного добра, щоби заслужити на таке відповідальне становище, хотять дальше робити золоті інтереси на невідомости наших деяких лемків.

Кількох таких, що не бажають сонця для нашого бідного народу в горах, хотять заложити таку кооперативу, якої ціллю булоб переселювати лемків до більшовицької Росії. Зібрали вже по деяких ще невідомих селах трохи підписів і вислали просьбу до воевідства чи міністерства, а також до совітського уряду о попертя.

То є чиста грошева спекуляція. Згадані панки хочуть на посередництві висилки лемків заробити грубі гроші. Перед війною робили на нас інтереси одні „проводирі“, тепер те саме роблять їхні брати. З того виходить, що горстка людей, яка сміє уважати себе за

наших „проводирів“, відважиласьби навіть нас продати, бодайби дещо на нас заробити.

Та ми радимо їх не слухати. Ми знаємо, що в горах днесь велика біда і наш брат пішовби й на край світа, щоби лишень поліпшити собі життя. Одначе сьогодні всюди біда, всюди криза. Навіть у такій багатій Америці. Щож доперва у знищеній революцією Росії. Місто покидати рідну землю і десь на когось тяжко працювати, навіть часом під землею, думаємо, що таки **краще братися за ремесло, до торговлі, до книжки і рідної газети, до організації селянської самопомочі і** вчитися, як використати ті багатства, що є на нашій землі, бо коли ми того не зробимо, то найдуться такі, що те все визискають.

Наколиби так радили ті, що хочуть декого з нас виселювати на каспійські болота, то навіть миб їх похвалили і побажали успіхів у тій

Старий Сидір.

Радив заєдно старий Сидір, што продаст хижу, загладить грунт, дітиска забере и піде на другой село. Не годенся бив призерати на нону роботу. Давали складку, поставили громадський дім и спокою нїт. Бятики, галюканя по ночах. Кой зидуться до місячка нони фраси, найбільше сес Шептаків Фесько, кой лем зачне витігати якоїси такой »о січовиках«, то человеку приходить конець, аж деси по лісі мимінськїм, по порубах походить голос. Тихо жили давно люде, не видивляли таких бривері.

Ищи видумали корпативу; борше мож си било посідити в Йойни, дав дугану-палюнки на бірг, а тепер, лем за готови пінязі шиткой! Завели му конець, втюк зо села Йойна! Поставили на його пляциску сес громадський дім і сходять ся на вечірки. Проби ци троби якиса дают, а пак вера! Збереса за чудака; повиходят на дошки, плахти поодсувають и радят, розправляють, гулякают, як у дакій хижі газда з родином; кой лем до

складу и ряду!

—О—

Шиткой ной неділі підозрів Сидір. Било темно, не здрів го ник, кой давав без шкаборку од вікна позір. Розмаїтини наслукався. Ітодиль, як гдаряли — бо лем єдни били поперебирани за наших воjakів, стрільців, а други за ворога чужого, кой забили старшого Стрільця і він кричав, крізь кров повідав, конав — »наших гір не дайте, ратуйте нашу славу Україну, стережете! — діти витали заквітчани; повідала Оленка: »Українка я маленька, Україна моя Ненька; Рідний край буду любити, для його жити и вмирати, бо Україна наша Мати«.

Втікав старий Сидір зпід оken до хиж, як би му двацет років одняв. Облегчало му, кой би камінь млинський зняли, потрясло, ворвалося му штоска коло серця.

—О—

Збиралася Нацька до міста по сіль, камфину.

— Не підеш реку — повідат няньо — вишлий гев, бо лем и грейцар берут меньше од літри, як у

місті и не коптить так чкевко, повідав сусід Васько. І о соли не забуд — чим омастиш пак бандурку? Меш час, возь березівку идь помочи лад привести в салі; смоть по коліна там сміття.

Не вадився юж нігда бівше, лем ходив Сидір и думав. Руками што ска розправляв. Нона кервавиця боліла го, што заїли му нони покровителе. Без тівки роки домпрував в Гамераці під землев, пришли — вимантили й пуцають тепер о каєнники нон дім — камяницю в місті на ліцитацію! — Возили тя пак ищи за то по Виднях і ищи тепер забагатя їм морозя, бо лем шитки радят, што на Сибіри фурт сьніги тай морози.

—О—

— На вам, запиште мя до членів, пятку і другу за Нацьку, кой бачу, ведете на доброй і ряд иде вам в кооперативі. І до читальні мене кличте в неділю. І дранички од зативка, што ладивем на четвер до міста, возьте на огорожу коло читальні. Най не стоїть як сирота серед села наша громадська хата... Ю. Т.

на нашу думку, хосенній праці. А так почувасмося! до морального обов'язку остерегти декого, щоби не дався зловити на вудку хитрих спекулянтів, та не покидав землі батьків.

Зазначуємо також, що в Росії сьогодні зле. Не можна нічого заробити. Ті, що вертають нині з Росії, вертають звичайно обдерті. Празнають нам рацію всі, що таких бачили. А також такі порядки, що один на другого, вовсім невинного може зі злості, або з особистої пимсти щось видуманого донести більшовицькій поліції і також зараз або розстрілюють або висилають на вічні сибірські леди, а як і піде справа до суду, то такому донощику все більше вірять.

Або може зайти таке: Всі робітники у даній фабриці дістають однакове їдження. Коли один відважиться сказати, що недобре варять, бо йому не смакує, зараз такого роблять „контрреволюціонером“ то зн., що він виступає проти більшовицької влади. Таких прикладів можна би подати більше.

Таким, що вже дуже збаламучені й не хотіли б послухати нашої ради (а думаємо, що найдуться і такі), радимо послухати підкуплених панків і поїхати до більшовиків. Ми є свято переконані, що як змірять, то повірять і мали би велику охоту повернути назад, але не буде можна. Тоді пригадають собі нашу батьківську раду.

Самі розсудіть.

В грудні мин. року посли з однієї Бачиньскі і Яворскі рішили видавати газету для Лемків (ті самі, що видавали „Голос Народу“). І дійсно в Новім Санчі почала виходити газета „Лемко“.

Вже в першій числі свариться з нами та газета і злоститься на „Нашого Лемка“. Ніяк не можемо зрозуміти, чому. Чи може для того, що ми перші понесли ясне і щире друкване слово до найдаліших всіми забутих закутин нашої Лемківщини, чи зате, що вказуємо, правдиву дорогу, як вийти з біди? Або тому, що нікого не зачіпаємо, ані не лаємо, лишень сіємо здорове зерно згоди, любови, єдності і братерства? Просимо Вас, наші Читачі, осудіть те самі після, своєї совісті і розуму!

Тимчасом новосандецькому „Лемкови“ то якось не подобається. Він вже від першого числа зачинає видумувати на „Нашого Лемка“ ріжні неправди. І так пише між іншим, що „Наш Лемко“ друкується за церковні гроші, які складають люде на офіру. Всі церковні газдове можуть присягнути, що то видумана неправда.

Зрештою можна в кожній хвилі справдити, чи хоч 1 грош пішов де на „Нашого Лемка“, бо при кожній церкві провадиться касову книгу, де кожний гріш докладно записаний.

„Наш Лемко“ утримується з передплат, а видає його славна й добре знана на Лемківщині „Народня Справа“, яка майже в кожній селі поратувала неодного бідного нашого газду в нещастю.

Новосандецький „Лемко“ злоститься також на Товариство „Просвіта“ і „Сільський Господар“ у Львові, за те, що подарували нашим Лемкам трохи книжок, щоби

наші браття у горах просвѣчувалися і вчили, як змагатися з бідною, яка нам всім так докучає. Скажіть самі, Чесні Читачі, чи є тут чого злоститися? Таж ми є дуже вдячні братам зі Сходу, що о нас в біді не забувають і нехай їм буде за те честь і слава!

Притім Редакція „Нашого Лемка“ заявляє, що на всякі напасти не буде відповідати, бо ми любимо лиш згоду і єдність.

Зрештою днесь і Лемки вже знають, що то за газета, той новосандецький „Лемко“ і за чиї гроші він друкується.

До складу й прикладу

(Письмо з Лемківщини)

Рідна наша земле! Лемківщино мила! Колиж і ти будеш щаслива? Буду і я славна mezi народами, тільки мої діти не цурайтесь Мамаи? Запитаймось браття одкаль наша Мати, одкале то ми пришли в ті наші Карпати?

На нас тепер лихо нове накладають і на дві часті цілком розривають.

Читайте, що буду дальше писати, як в нас дві читальні стали будувати.

Наша Висова богата з природи, в нашій селі витікають мінеральні води.

По війні „Просвіту“ люди заложили в спокою та любови висов'яне жили.

А тепер „Просвіту“ хмари закривають, бо вороги єдність в селі розривають.

„Просвіта“ в Висовій давно вже існує, пів села при собі єднає—гуртує.

Всьо разом будує, всьо ся роз-

виває, хот'яй лихо на нас зуби за-тискає.

Висов'яне жили, як одна родина, а тепер став роздор, нещасна година.

І почало вже сонечко за гори сидати, як читальню „Качковського“ стали закладати.

На то прийшла їм орхестра краков'яки грати, щоб то більше коло себе людей назбирати.

Приїхали аж з Горлиць пани адвокати, щоб нашу „Просвіту“ зо села вигнати.

Як почали краков'яки під вікнами грати, вийшов старенький Лемко-дід зі своєї хати.

На то дуже дивується, киває головою. Боже милий! що ся стало днесь з моїм Висовом?

Став він собі коло хати і так ся дивує, що то давню братню любов незгода руйнує.

Якби наші діди з гробів повставали, тоби днесь над нами гірко заплакали.

Бо ті наші предки, що перед нами жили, хот'яй були темні, щиро ся любили.

А днесь о любови нема що казати, бо брат брата хоче циганам продати.

І нащо нам, Лемкам Росію величати, як вона нам мачоха—не рідна мати.

„Просвіта“—повідать—то є українська, а та Качковського—то ніби лемківська.

А ми браття Лемки одної родини, діти нашої славной, рідной України.

Подивімось браття на її руїну, як там всі вмирають сини України!

Кого то серце тяжко не заболить і за своїх братів молитви не змовить?

Чи ми днесь щасливі mezi народами? Хто з нас скине темноти тяжкі кайдани?

Лише „Просвіта“ дасть нам щастя й долю, виведе нас Лемків з темноти на волю.

Гуртуймось браття під кличем „Просвіти“, щоб були щасливі колісь наші діти!

Доля щоб прийшла і в наші Карпати, а тоді всміхнеться і лемківська Мати.

Сонечко засяє в наші курні хати, так щиро бажає

Савко Пелехатній

Свідомі батьки передплачують своїм діточкам

»Дзвіночок«.

—o—

Що місяця виходить з ілюстраціями й річно коштує лише 2 злоті

»Дзвіночок«.

Де ще говорять „лем?“

Про бачванських українців.

По обох сторонах Карпат, на просторі менше більше від джерел Сяну аж поза Криницю живемо ми, Лемки. Назва наша, як відомо, походить від слова **лем**, яке в нашій письменницькій мові заступає слово: лиш, лишень, тільки.

Нам цікаво знати, де ще поза лемківською численною еміграцією в Америці й інших краях уживають в щоденній бесіді того слова лем.

Послухаймо тільки: В роках від 1715 до 1718 воювала Австрія з Туреччиною. Менше з тим, через що й защо. У тій війні звоювала Австрія Туреччину й забрала від неї Славонію, Бачку і Банат, землі над рікою Савою і Дунаєм.

Війна, яка відбувалася на тих землях майже зовсім винищила тамошне хорватське й сербське населення.

Австрійська цесареза Марія Тереза, а опісля її син Йосиф II. зачали ті землі заселювати (колонізувати) німцями. Побіч них почали також тоді оселюватися українці з Закарпаття від Пряшова, отже наші побратими, лемки, які прибували тутки через Угорщину. В р. 1746 (тому 188 літ) прийшло тутки 11 родин з Пряшівщини й заложили для себе першу українську оселю Керестур. Пять літ пізніше була вже в Керестурі українська греко-католицька парохія. Сьогодні Керестур є найстаршою українською колонією й начислює около 6000 душ. Друга, більша оселя зветься Коцур. Таких осель (по тамошньому „валалів“) є більше.

Від 1918 р. належать бачванські українці до Югославії. Говорять між собою такою бесідою: „Якишик професор мал обичей украшо-вац свойо преподаваня зос такима словами: „Попове не вредза ніч зач, вони мержа науку и кажде напредоване; подумайце **лем** на чар-

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Останній раз звертаємо бачну увагу, що не будемо терпіти довше й подамо до прокуратурі всіх таких, що не пускають «Нашого Лемка» до призначених рук. Хто є передплатником, тому висилаємо точно часопис, платимо за це пошту; за надужиття карає суд. Стережіться прикрих наслідків! Цуркорки та солонину завивайте в свої газети, а не чужі!

Адміністрація.

ни стредні вик. Теди владали священици и монахи“.

Як бачимо говір дуже зближений до лемківської бесіди на Закарпаття коло Пряшева. Наше „лем“ мягчать на **лем**. На тій підставі зараховуємо їх також до лемків.

Для нас цікаві ще тим, що міцно тримаються свого. Перед війною мадари хотіли їх змадаризувати, але вони виказали в собі стільки відпорної сили, що остали при своїому. Завдячують те головню своїй церкві, церковним та громадським школам. А далі ще тому, що живуть разом у більших масах і женяться тільки між собою. Ба, що більше, під національним оглядом витворили в собі таку відпорність і притягаючу культурну силу, що радше серб, хорват або маляр зукраїнізується між ними, а вони дали свого держаться.

Є дуже працьовиті й ошадні. Серби їх дуже хвалять та ставлять побіч німців. Як бачимо, приносять нашому народови честь між чужинцями.

По світовій війні під Югославією стали дуже рухливі у національній ділянці. Заснували в Керестурі товариство „Просвіта“, яке має кільканадцять своїх читалень по селах. Видають дві газети „Рус-

Пропитий гріш — це гріш кинений в болото. — «Українське Протіалькогольне Товариство «Відродження».

ки Новини“ і „Українське Слово“. Перша писана говором, друга письменницькою мовою. В останніх

Остерігаємо тих, що купують овочеві щепи.

Майже всі щепи, що їх набувають наші господарі, є цілковито непридатні до висадження. Є це змізеровані деревця, з неправильним розростом коріння, пня і корони. Дуже часто мають такі щепи рака коріневого, або отвертого. Ця недуга може бути утаєна і щойно за кілька літ виявиться. Особливо такі щепи продають різні гандлярі на ярмарках, на рогачках міст, або в самім місті. Маємо докази, що ті щепи, які були призначені декотримі совісними властителами шкілок на спалення, тихцем пролавані за безцін жидам, а ці потім перепродують їх селянам по дуже дешевій

Пісня до рідної землі

Наша земля хлібородна
И во всяке добро плодна.
Прото любо на ній жити
І не треба нам тужити.
Ми маємо власни хати,
Не будемось в чужи пхати.
Лемки не на комірщині,
Лем на рідній Батківщині.
Власни поля ми оремо,
Власне зерно ми сіємо.
Бог нам дає позберати,
Буде о чім зимувати.
Не бажаєм ми чужого,
Бо доволі маєм свого.
В нас дівчата, як цвіт красни,
Серця в них як звізди ясни.
І хлопці до всього звинни,
Но в любови все незмінни.
А хоть ворог на Лемків ся лютить,
Ничим він нам не докучить.
Бог батько, Пречиста мати,
Не дадут нам загубати.
Гей, всі Лемки, гей ставайте
з нами,
Заспіваймо, тупниймо ногами!
Відбиймо від себе всі нужди світа,
А «Нашому Лемкови» многая і
благая літа!
Ваньо Глива.

роках приготовляють до друку велику історію України. Два роки тому побудували в Керестурі величавий „Народний Дім“.

Всіх українців у Югославії є около 35 тисяч. З того на лемківських емігрантів з Закарпаття припадає около 20 тисяч, решта, то є около 15 тисяч то емігранти з Галичини, отже й з нашої Лемківщини.

Пишемо про те ще й тому, бо майже з кожного нашого села є хтось, або вибирається, як у нас кажуть, до Славонії.

ціні (50 до 80 грошів); наші господарі лакомяться та купують вибраквані і хорі щепи та так поширюють заразу і на здорові дерева. З таких щеп ніколи не буде хісна. Але і є й такі шкілки, що продають вибраквані, або хорі деревця, **тому треба завжди жадати писемної заपुरки гварантії на те, що щепи є справді з тої сорти, якої жадається, що вона є здорова.** Це повинні добре запам'ятати собі ті господарі, що будуть купувати щепи. „Народня Справа“.

Складанки (чеки) не кидайте, якщо не можете самі післати передплати, вишліть негайно зі сусідом. Чим більше передплатників, тим краща буде газетка.

НОВИНКИ

— **Аматорська виставка.** Члени кружка »Рідної Школи« в Морохові, пов. Сянік відіграли драму Івана Франка »Украдене щастя«. Чистий дохід 25 зол. призначили на будову Народного Дому. Виставку підготувала жінка місцевого священника.

— **»Згода буде, незгода руйнує«.** Мудрі слова, та не всі про них памятають. На жаль знаходяться такі навіть в Дубрівці руській, пов. Сянік, та роблять всякі заколоти в селі, ба навіть нападають на гостей, що приходять до них забавитися. Найвищий час тим людям освідомитися і не слухати чужих підшептів.

Такі самі каламутники знаходяться також в Чертежі і Межиборді, пов. Сянік та на щастя щораз менше, бо більшість лемків вже також переконалася, що тільки згодою і єдністю та напруженою культурною працею може наш нарід добитися кращої долі, а ніколи через бійки та сварки, тому що, де двох бється там третій користає.

— **Нові Кружки »Рідної Школи« на Лемківщині** оснувалися останніми часами в Висовій, пов. Горлиці, в Новосільцях і Тиряві Волоській. В Тиряві відбуваються навіть збірні лекції, які веде сестра місцевого священника.

Сяніцьке староство заборонило оснувати такий Кружок »Р. Ш.« в Синеві.

— **Фірмани штраюють.** В турчанському повіті штраюють фірмани, що возили дошки з бойківських Карпат на доли.

Замість на алкоголь та тютюн, давайте гроші на українські народні цілі! »Відродження«.

— **На досмертну вязницю** засудили у Львові душегуба Цибульського, що пошматував на дрібні кусники одну жінку.

— **У Львові** вже згинув сніг.

— **Самі селяне виварювали сіль** коло Коломиї. Добули щось 15 тисяч кг. Довідалися про те власти й все сконфіскували. І саме затопили всю сіль у ріці.

— **Бузьки прилітають.** Оноді над Львовом перелітав довгий шнур

Степан Руданський.

ПО ЧОМУ ДУРНІ?

»Де ти був-єсь, пробував-єсь? Розкажи Іване!

— »Та де вже я не бував-ем!

Всюди був-ем, пане!
Був в Адесі і Бендерах,
В Ровнах і Полтаві,
Ходив в Київ разів кілька,
Бував і в Варшаві!

»А по чому-ж там, Іване,
Дурні продаються?»

— »Та то, пане, як до дурня:

Які попадуться!

Дурень пан — заплатять більше,
Бо честь таки знають,
А, як мужик, то звичайне:
Без ціни спускають«...

бузьків з теплих країв. Як бачимо весна вже за плечима.

— **Так не роблять культурні люди.** На Волині в однім селі було в мясницях весілля, на яким хлопці робили такі збитки: носили сніг колисками до хати та кидали солону до мисок перед весільними гостями. Такі негарні збитки трапляються і в нас на Лемківщині, як ось в однім селі підчас весілля витягнули хлопці з печі два баняки рижу, винесли за село, зіли, ще й висміялися, а бідний газда не мав чим погостити гостей.

— **Взялися на спосіб.** В Перемішлі арештували три жебрачки, що заєдно уживали тих самих хихроців. Вдавали, що з нужди кидаються в річку, а люди милосердилися над ними та збирали для них датки.

— **Весна йде.** З усіх сторін Галичини надходять вісти, що на більших ріках рушили вже леди. І так на Дністрі, Сяні, Вислоці і Попраді потворилися вже ледяні запори.

— **Розпорядок про похорони.** В Польщі проголосили розпорядок властей, який наказує під грозою великої кари посипувати трумни спеціальним порошком, головню тоді, коли померший був хорий на заразливу хворобу.

— **Засудили польського священника** в Ряшові на 5 місяців з завішенням на 4 роки за проповідь в костелі підчас ювілею Вітоса.

— **В нас йде до весни** а в Греції де звичайно немає великої зими, такі сніговії, яких там не памятають від 1911 р. Забобонні люди ворожать війну. Великі сніги спали також в Америці, в Англії, Італії та Туреччині.

— **Першу українську школу у Франції** заложили наші емігранти

(у Франції працює багато й з нашої Лемківщини) в місті Нільванжі.

— **Також податок.** В Еспанії зарядили, що всі католицькі священники мають платити т. зв. »парубоцький податок«.

— **Великий князь замітачем вулиць.** Підчас перепису чужинців в Букарешті (столиця Румунії) виявилось, що один російський князь замітає вулиці Букарешту і в той спосіб заробляє на кусник хліба.

— **Беруть жінки за податок.** Бельгійські егзекутори в Конго (Бельгія має свої землі в африканським Конго), коли не можуть в ніякий спосіб стягнути податок від своїх підданих, мурунів беруть від мужів їхні жінки в застав.

— **Буря над Європою.** Майже над цілою Європою шаліла в місяці лютий велика, буря. В Берліні, у Варшаві ушкодила дахи домів, телефонічні подучення тощо.

— **Біда на жидів.** В Єрусалимі знищили Араби домівку жидівського робітничого клубу.

Газета по 2 гроші

Появилось перше число **»Кооперативної Родини«**, яку видає Ревізійний Союз Українських Кооператив у Львові. Газета та виходить раз у місяць. Коштує лише **2 гроші** то є 24 гр. на рік. Замовляти можна тільки гуртом найменше по 50 штук за готівку Вийшло заледви перше число, а вже є **100 тисяч** передплатників. **»Кооперативна Родина«** писана дуже зрозуміло.

Діти з Лосього, повіт Новий Санч — заколядували на Новий Рік 7·50 зл.; з того вислали через **»Народню Справу«** — 5 зл. на **»Рідну Школу«**, а решту на передплату **»Нашого Приятеля«**. Подивляйте їх всі, та беріть собі їх за примір!

Читайте і скажіть усім! Для заохоти роздамо між усіх нових передплатників, що пришлють до 1. квітня ц. р. цілорічну передплату — даром і оплачемо **»Весну господаря«**, дуже цікаву і потрібну книжечку для кожного господаря.

Отже не зволікайте, а вже висилайте передплату, бо варто і передплату мати заплачену та мати запевнену газету і дістати даром гарну книжечку.

Редакція і Адміністрація
»Нашого Лемка«.

Присилайте залеглість і передплату на **»Нашого Лемка«**. Через читання освідомлюється людина.

Що нового чувати в світі?

Буде можна їхати до Америки. Одно велике американське газетне видавництво, яке друкує 25 щоденних газет — розпочало через свої газети (друкується їх мільйони денно) дуже завзяту агітацію за тим, щоби наново отворити границі Америки і впустити туди 10 мільйонів білих людей та поселити їх головню на фармах.

То видавництво запевняє, що через те заселилися мільйони моргів пустої землі, можна пустити всі фабрики в рух і дати працю безробітним та буде кому продати великі запаси збіжжя, що його нагромадила Америка.

Президент Рузвелт — кажуть — прихильний тому задумови.

Агітація згаданих газет настільки оправдана, що хоч є понад 10 мільйонів безробітних в Америці, то вони воліють бідувати в містах як іти на села, або корчувати ліси.

Вони вже звикли жити в місті й тяжко булоб їм привикнути до сільського життя.

Хто в Світах має найбільшу владу, вказують такі числа: Помимо того, що у більшовиків на 1000 мешканців припадає заледви 11 жидів до недавно вибраних партійних верхівок — на 292 членів партійної егзекутиви ввійшло **40 жидів**, на 71 членів центрального виконавчого комітету — **16 жидів**, на 70 членів комісії совітської контролі — **13 жидів**, на 22 членів ревізійної комісії — **5 жидів**; на 61 членів партійного контрольного комітету — 10 жидів.

До тих чисел не треба жадних пояснень, вони говорять самі за себе.

В Австрії настав уже спокій. На днях соціалісти убили залізничника, який за 5000 шилінгів підчас недавньої домової війни — видав австрійській поліції їхнього посла і провідника Валіша, якого розстріляли.

Ходять також чутки, що **Австрія злучиться з Мадярщиною** і на спільнім престолі засяде Оттон Габсбург, внук «найяснішого цисаря» — Франца Йосифа. На таку злуку годиться Франція, щоби тільки Австрія не получилася з Німеччиною. Італія є за тим, щоби до такої злуки не дійшло.

За Оттоном дуже тягне найсильніша військова організація у Австрії — Гаймвера.

Між Польщею і Німеччиною дійшло до **господарського порозуміння**. З Польщі можна буде свобідно вивозити до Німеччини худобу,

дріб, масло, яйця, а навпаки з Німеччини до Польщі — привозити всякі машини, медицину, шклянні вироби тощо.

З тої умови слід сподіватися деякого підвищення цін на те, що ми газдове маємо на продаж.

Литовці зачали переслідувати поляків, що живуть в границях литовської держави, а саме замикають їм школи, учителів арештують, розв'язують польські організації та недавно напали на редакцію польської газети в Ковні (столиця Литви). Все пішло від того, що в Польщі заарештовано кільканадцять визначних литовських діячів на Виленщині.

Взагалі між литовцями і поляками є велика ненависть за Вильно. Литовці кажуть, що повинно до них належати, а поляки, що ні. (Виленщину прилучив після світо-

вої війни до Польщі, польський генерал Желіговскі).

Новий кооперативний закон ухвалив недавно польський сойм. На підставі того закону можуть зайти великі зміни в великій українській кооперації, бо закон надає міністрови право іменування ревізорів і затвердження ревізійних союзів. Більші також будуть труднощі в оснуванні нової кооперативи. В обороні нашої кооперації дуже розумно промовляв український посол Луцький.

Для нас цікаво, до якого реві. Союзу прилучать українські кооперативи на Лемківщині, бо мають також створити нові реві. союзи.

—0—

Живе, хоч серце йому не беться. В Лондоні (Англія) одному лікарю вже 8 літ не беться серце. Проте чується здоровий і може працювати. Серце йому так задубіло не від любови, тільки від ревматизму, на який хорував.

В здоровій хаті --- здорова челядь.

Возять в зимі дерево з лісів, те-шуть протісся на хату. З весною починають будувати хати, господарські забудування. Будівля росте скоро, робота йде складно. Як стоїть вже під вінком хата, припинає майстер до крокви (затилка, щита) віху, (на долах зовуть «вільху») запивають (юшкою зі сушених овочів!) маруну, беруть мох, набивають між щілини, заосмотрюють стіни перед зимном, ліплять глиною. Одначе нерозважно роблять, бо два рази роблять! Подаємо тому заввагу для цих, що будуть будувати нові хати, або перетрясати старі—на нові. Ця рада є з досвіду.

По заложенні на підмурівку (бетон—каміння) підвалин, спідків накладається сухий мох (можна використати різні старі папери—бібулу), між кожний слідуєчий кусок дерева—протеси, бальки (залежно з якого матеріялу будується), щоби були ущільнені всі замки в углах, тиблі, канюки, вирізи, заглиблення. В міру доставлювання дальших бальок, натискає тягар верхніх дерев на спідні, стіни осідаються, прасують мох. Тепло є в хаті, як в скрині, заліпи не відлітають (слід мішати глину з кінськими яблоками—відпадом!)

Так само треба подбати про належне осмотрення мохом (ще раз кажемо сухим, бо від мокрого любить кидатися пліснь, вогкість — найгірша зараза, яку трудно викоринити — гриб!) — обвідок (футрин), дверей, вікон.

Отвори на вікна лишати великі, високі, двері робити щонайменше двометрові. Сонце буде царити в хаті, буде чисто, здорово, мило — привітно мешкати в такій хаті.

В темній хаті виводяться сотки, тисячі мух—овадів, які дошкулюють докучливо цілій рідні. Перестати вже раз будувати хату разом зі стайнею.

Англійці продумують над способом, щоби будувати такі хати, які можнаби обертати на рухомій підставі за ходою сонця — хочуть мати соняшне світло — лучі цілий день в своєму мешканні. Ми утікаємо чомусь, боїмося того сонця, —сонце—наше життя! Дбаймо про здоровий воздух в хаті, горнім сонце, як найбільше світла до «хиж», де здоровля, там охота і сила до праці!

Рідкий випадок.

В повіті дзісенським на Виленщині заможний господар Адамович продав весь свій ґрунт і господарство, а гроші роздав найбіднішим. Тепер ходить від села до села і збирає милостиню, котру відтак роздає ще біднішим від себе. Йому ніхто не відмовляє датку і через те має він змогу помогти неодному в біді, яка тепер є в тих околицях.

Свідомість шкідливости алькоголю є першим засобом боротьби проти нього. «Відродження».

Як вестися між людьми?

Про одіння (Важне для дівчат).

Найкраще ходити в народнім одягу, отже в нас у горах в гуньці, друшляку, халощнях, керпцях, а жіноцтво — в оплічати, горсеті, чіпку, стародавнім кабаті і т. д. То є наша стародавня ноша, так ходили наші предки, того й ми маємо триматися. Німецькі, данські, шкотські (у Англії), грецькі селянз мають свій окремий стрій, якого не покидають — чомужби ми мали те робити?

В одягу, головню дівчата повинні дбати про скромність, то значить не убиратися аж занадто „понад шитких“, лишень так звичайно як усі. По перше така пересада коштує, а по друге з порядної нераз дівчини робиться „парадниця“, на яку зараз криво позирають. Правдивою парадницею є та дівчина, яка хоче **розумом** парадувати, читає газети і книжки, але парадуватися лахами то хтонебудь потрафить. Ідіть до німецької селянки, вона вам дуже в мірку вбрана, зате вміє щонебудь доброго зварити та у неї в хаті мусить бути хоч одна газета!

О, то є парадниця! Коби то наші такі були! При вишивках і баснунках треба так краски добирати, щоби зі собою годилися, а не сварилися.

По всіх селах на цілій Лемківщині заводиться також гарний звичай, що хлопці починають носити вишивані сорочки. Такі сорочки є о много кращі від лихої тандити, а треба нам знати, що таких вишивок як ті наші, не має жаден нарід на цілім світі. Також чужинці не можуть їх нахвалитися й нам дуже позаздруют їх.

Майже на цілій Лемківщині, жінки до праці, головню літом в полі, убиратися святочно. Хоч як воно гарно, але сьогодні тяжкі часи, тому шкода нового убрання до праці. Може бути старе, полатане, тільки щоби було чистеньке.

Коли йдемо в гості, десь на друге село, треба вбратися святочно. Також до міста не можна вибиратися в найгірших нераз засмарованих і подертих лахах, бо в місті інші порядки й там нізащо мають такого чоловіка. О тим повинні пам'ятати ті, що часто бувають в місті.

Волосся має бути гарно підстрижене і старанно зачесане.

Кожна культурна людина повинна мати все при собі чисту хустинку до носа.

Обув (святочна) повинна також

бути все вичищена разом зі зап'ятками.

До сільського болота найліпше надаються для дівчат звичайні черевики з холявками, а дорогі мешти, то зовсім марнотравний видаток. В черевиках і довше і вигідніше ходити, а мешти можна навіть часом в густім болоті згубити.

При одінню триматися такої думки: **Скромно, але чисто і гарно!**

РІЖНЕ И ЦІКАВЕ

Атлантида то був край між Америкою і Европою, який перед тисячами літ заповся. Те місце заляла вода і тепер є тут Атлантийський Океан (велике море), через який наші батьки їхали до Америки на заробітки. Старинні Атланти мали дуже високу культуру. Єї рештки полишилися в північній Африці.

Вчислили, що всіх мов на світі є 6760. Люде говорять лише 2796 мовами. Найбільше поширена англійська мова.

В імени німецького народу — від тих слів будуть зачинатися всі судові вироки в Німеччині.

Чи кирилицею, чи латинкою, писати застановляються над тим більшовики у своїх газетах. Як відомо московські більшовики, як тільки запанували в Росії, закинули етимольогію і перейшли на фонетику. А тепер навіть хотять перейти на латинські букви (такі, як французькі, англійські, польські).

А в нас в горах на Лемківщині у декотрих селах трапляються такі відсталі від світа люде, що ще спорять чи писати фонетикою, чи етимольогією. Деякі є навіть такі загорілі, що далиби собі горло підрізати за «твердий знак». Тимчасом то є вже непотрібний пережиток.

Тих що є за етимольогією запитаємо, чи волілиби орати старосвітським деревляним плугом, чи новітнім, залізним? Таким старинним деревляним плугом є етимольогія, фонетика, то легка й удоконалена правопись. Приняли її від українців навіть москалі, бо переконалися, що є легша і ліпша.

Затріски, яких уживаємо замість гузиків, винайшов німець Осип Мерц, який недавно помер у Відні. Його винахід використали хитрі а-

мериканські фабриканти з якими безумішно процесувався. Мерц умер у нужді.

Пасічмо яловець

На горбках, узбіччях, верхах наших гір є багато клаптиків поля невикористаного. Пасуть там вівці, ялівник-молодняк, скрізь повно моху сторчиків, папороття. Царить тут яловець—терня. Не знає багато господарів, як взятися до праці, як очистити поле. Вистане поїхати, як стопиться сніг, відмерзне земля та начати роботу. Омотати ланцюгом яловець, припрягти слухняного коня, в'їокнути, вириваються—торочать корінчики, щезає непотрібняк. Вихіснувати, очистити довші ялівці на огорожу; терня, глоги—хабаззя спалити на полі, буде штучний погній. Визбирати відтак каміння, з'орати посіяти гречку, овес. Одначе краще та більш хосенно буде, якщо з'оремо мілко, припокладаємо мох, смичку, різні буйні трави, які росли від віків, розкладалися—гнили, справляля, збагачували дотепер верхи наших гір і ми не мали з цього користи.

По жнивях відвернути поклад, заскородити, вирівняти доли, яруги, щоби родило викорчуване поле. Добре буде також переорати (гакувати), виборонувати та виорати складні загони. Якщо потремаємо легко обірником, або штучним погнойом вродиться гарне жито, в житницьку команиця (конюшина), відтак лен, гречка, бульба.

Тому треба все подумати над способами хосенної господарки, навчитися чергувати насіння збіж, перестати сіяти оден—цей самий рід збіжжя, одне тому, що немає збуту—политу, друге, що не доживляє себе село, бо немає з чого зладити вартісної страви (може й не знає!); тому брак охоти та сили до праці.

Треба скінчити зі старинними звичками збіжево—толокового триріччя, (коли по кожних двох роках збіжевих посівів мусів прийти рік толоки, („виправлялося поле?“).

Ніде правди діти сіяли овес певне від початків світа—тому є все брак хліба.

Геть, з несвідомістю! Нове начинаймо господарське життя!

(Дальше буде)

Редакція відповідає.

Вп. С. Ковальчик Канада. Часопис шлемо. Просимо приеднати нам передлатчиків. Щиро здоровимо.

Вп. В. О-кий. Дякуємо за листа. Полагоджено як слід. Просимо не забувати о нас. Шлемо привіт.

Вп. В. Мандз. Тернопіль. Часопис шлемо, гроші не одержали, просимо прислати посвідку — будемо реклямувати.

Церковні дзвони

Доставляють
Ліярні дзвонів
Братів фельчинських
у Калуші й Перемишлі

Новина!

Розбиті дзвони особливої вартості спуюємо під гарантією, відзискають попередню краску і силу тону, через те перетоплювати дзвони зайво.

Осторога!

Остерігаємо перед агентами якоїсь жидівської ліярні дзвонів зі Станиславова, які волочаться по селах та ярмарках і подаючи себе за наших відпоручників, напихають людям останню танниту.

Ми як ніколи так і тепер не послугуємо агентами в тій надії, що хто забажає доброго товару, довідається про нас з українських часописів, а жидівського агента з його дзвонами відправить до найближчої бошняці.

Дописи

«Обніміться, брати мої,
Молю вас, благаю!»

Так писав наш найбільший поет, Тарас Шевченко і наклеював усіх братів Українців до згоди, єдності, братерства і любови. Тимчасом не так воно діється в славнім селі Шавнику. Там горстка збаламучених людей за намовою тих, що не бажать нашому народові добра, відважуються навіть взяти в руки колік на таких самих, як і вони синів одної Матері. А найбільше нас дивує і болить те, що між тими нерозумними шкідниками нашого народу є й потомки славного і хороброго роду Мілянчиків. Ті бідні збаламучені люди навіть зачіпають по дорозі побожних людей, що вертають з церкви, як то сталося на Трохх Святителів, коли свідомі шавничане вертали з церкви зі Злоцького. В те свято побили ті люді невишного Ромаяка.

Опам'ятайтесь, люде, застановіться, яку ви велику шкоду робите своєму селові і цілому нашому Народові. Памятайте, що де два б'ється — там третій користає.

Віriamo, що несвідомі браття у Шавнику таки підуть до голови по розум і в селі запанує мир, згода і єдність, з чого будемо дуже тішитися та що місто всяких сварок, бійок і незгоди, закнипить небаром культурно-освітній праця. Чесні Шавничани! В ім'я добра цілого нашого Народу, забудьте всякі дрібні непорозуміння між собою, а подайте собі руки, щоби спільною лавою боротися з лихом, яке всім нам докучає.

ЦІННИК ОГЛОШЕНЬ: За текстом, серед звич. оголошень: Ціла стор. 300 зол.; пів стор. — 150 зол.; чверть стор. — 75 зол.; одна восьма стор. — 40 зол. Сторінка має 3 шпальти — за 1 мм. на 1-му шпальту — 30 сот. Оголошення в тексті — 45 сот. на 1 сторінці — 60 сот. Дрібні оголошення за слово 10 сот.

Видавець і відп. ред. ІВАН ТИКТОР. Друк. З. Медницький — Тиктор, Львів, Бляхарська 9. — Тел. 34-76. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ,

Беріться до книжки, до рідної газети! Кличе вас до того ваш рідний брат.
Свідомий Лемко.

Вільно читати всякі цензуровані часописи

В селі Злоцьким повіт Новий Санч є від кількох літ учителькою п. Крамковська, яка в останніх часах зачала безоглядну боротьбу з найкращим диточим часописом — «Дзвіночком», який в селі діти дуже люблять читати. Казала собі приносити «Дзвіночок», заказувала читати. Як найшла в котрої дитини, то відбирала. Діти перестали приносити «Дзвіночок» до школи, а тримають і читають дома.

Минулого тижня та нані закликала до себе ученицю Каську Яценюк і дала їй 50 гр., щоби дитина сказала, котрі діти читають «Дзвіночок». — Дитина сказала, що не знає, тоді учителька казала розвідати точно і їй донести, а за те обіцяла дати ще 5 зл. — Дівчинка розповіла все дома родичам, які казали віддати учительці 50 гр., а самі внесли зажалення на учительку до вишніх шкільних властей. Лемко.

Від Редакції. Диточий часопис «Дзвіночок» вільно передплачувати і читати, бо він переходить через цензуру, але якщо учитель не дозволяє, не приносити до школи.

ПОСМІЙМЕСЯ КУСЦЬОК

Мода.

Ксеня була в місті на службі. Бачила панночок повбраних в різнородні сатинові воалінові суконки.

Плаче і нарікає: Ой Боже, Боже! тоти панки ходят в ріжних носатинах, варгати-нах... а я мушу ходити в конішних сорочках. Ой, та ой!

Показав ціпи.

Мазур до наймита: Пудь гаф до шопн, мвудіць зито.

Наймит: Вей, вей, та ници коби што. Такий ем слаб, што ледви лем на ногах стою.

Мазур: Пей паро, везь пулторакійкі, зито так се пікне цусцо, цо по теа цени показаць!

Пішов наймит, узяв ціпи, став за дверима та показує житові ціпи. Вернув за хвилину і каже: Якойси дивной того-сесе-ноно ваше жито. Показую, лем показую йому ціпи, а воно ани руш, ани калку не хочеться молотити.

Суддя: Чому підєміхаєтесь так?

Волощого: А, бо я маю радість, світлий суде, што ми ся зас всі так здорові здибали!

Хитрий прошак жебрас:

Далисьте паноньку за очі, бо ж я не довиджую. А тепер дайте ници за ногу, сами видите, што я двоякий інвалід.

На паску Гуцульщині!

Наші брати-гуцули, ця прегарна вітка українського народу, переживає тяжкий переднівок. Як відомо з других наших часописів, започаткувала «Народня Справа» акцію добровільних, неопубличних пожертв в збіжку і інших продуктах на — «Паску Гуцульщині».

Зазначуємо, що пожертви мають бути тільки добровільні і тільки «непубличні, значить, що по селі від хати до хати не треба ходити. Не треба творити ні скликувати окремих зборів ні нарад. Жертви можуть бути тільки приватні. Хто що може, скільки сила, сам від себе, дає в натурі, зерно, яйце, найліпше до кооперативи, продає по можливо як найліпшій ціні та пересилає ці гроші — на адресу Кооперативний Банк «Понутський Союз в Коломиї», переказом або чеком на конто ч. 153.492. Найліпше булоби, як би всі зложили жертви на руки одного і він продукти продававби, а готівку виславби на ту адресу. Ще раз зазначуємо та кличемо тільки до приватних жертв, дозволених законом. Віriamo, що всі поможете братам-гуцулам, бо як повідає наша приповідка: «громада по нитці — бідному сорочка». Тому сміло, скоро і щиро жертуйте, хто що може, свідомі Лемки, щоби та жертва ще перед Великоднем дійшла до рук бідного брата-гуцула.

Редакція «Нашого Лемка».

БЕЗ ЦИКОРІЙ

„ЛУНА“

КАВА НЕСМАЧНА!

Купуйте український виріб
„Суспільного Промислу“.

Львів — Богданівка.

Платили у Львові, дня 10 III. 1934.
ГРОШІ.

1 долар ам.	5'28 —
1 „ канад.	5'19 —
1 мільрейс браз.	0'50 —
100 чеських корон	21'00 —
100 фр. франків	34'90 35 —
1 нім. марка	2'09 —
ЗБІЖКА (за 100 кг.)	
Овес	7'75 —
Ячмін	10'50 —
Жито	14'75 —
Пшеница	19 —